

Ivančna Gorica (domoznanstvo)
sp 908 (497.4)
KLASJE
2006

352(497.4 Ivančna Gorica)

120060163,5

COBISS

KNJIŽNICA GROSUPLJE

OBČINA IVANČNA GORICA

POŠTNINA PLAČANA PRI
1295 IVANČNA GORICA

KNJIŽNICA IVANČNA GORICA
CESTA II. GRUPE ODREDOV 17

1295 IVANČNA GORICA

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 5

letnik 12

junij 2006

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.

Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica

TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...

Programi za podjetja in sam. podjetnike...

...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>

e-mail: lamas@lamas.si

SREČANJE NA POLŽEVEM

OBČINI IVANČNA GORICA IN GROSUPLJE
VABITA NA

SVEČANOST

V POČASTITEV DNEVA DRŽAVNOSTI

**V NEDELJO, 25. JUNIJA 2006,
NA POLŽEVO**

SLAVNOSTNI GOVORNIK MINISTER VLADE RS
ZA ZUNANJE ZADEVE DR. DIMITRIJ RUPEL

PRIJAZNO VABLJENI

ŽUPAN OBČINE IVANČNA GORICA
Jernej LAMPRET

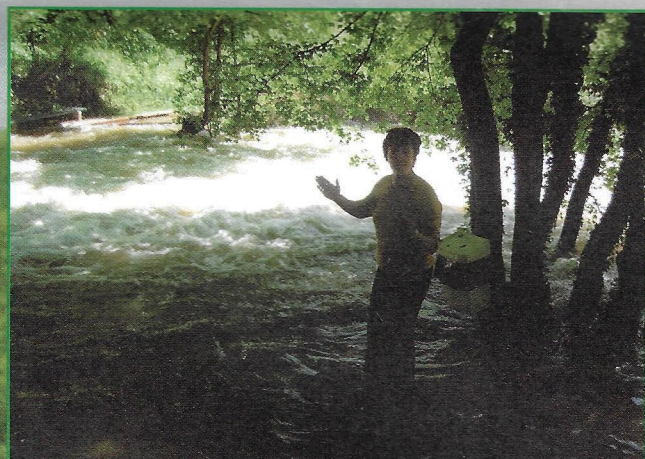
ŽUPAN OBČINE GROSUPLJE
Janez LESJAK

VABLJENI NA 37. TABOR SLOVENSkih PEVSKIH ZBOROV

V nedeljo, 18. junija se bodo pevci iz vse Slovenije zopet srečali v Šentvidu, že na 37. Taboru pevskega zborov. Organizacijski odbor pričakuje okoli 150 zborov. Nagovori jih bo predsednik vlade RS g. Janez Janša. Na predvečer združenega koncerta pa bo v avli OŠ Ferda Vesela potekal tradicionalni koncert zamejskih zborov.

str. 2

Dostop do Krške jame je bil v teh dneh zaradi deževja onemogočen.

OBVESTILO OBČANOM!

Z mesecem junijem ima Občina Ivančna Gorica nove telefonske številke. Novo številko ima tudi uredništvo Klasje.

Tel.: 781 21 00

Fax: 781 21 20

Klasje

Tel.: 781 21 30

Fax: 781 21 31

NOVE TEL. ŠTEVILKE!

str. 3

OBČINSKI NAGRAJENCI ZA LETO 2006

MINISTER BRUČAN OBLJUBIL ZDRAVNIKA

str. 7

POKOSILI SO TRAVNIK

str. 8

STOLETNICA VIŠNJANSKE ŠOLE

str. 11

DRZNE IN LEPI ZMAGALI V MAKEDONIJI

str. 15

DESETI BRAT

Ob 140-letnici rojstva prvega slovenskega romana bo gledališka skupina Kulturnega društva Josipa Jurčiča Muljava uprizorila gledališko igro Deseti brat.

Premiera bo v petek, 23. junija 2006, ponovitve pa 24. in 30. junija ter 1., 7. in 8. julija 2006, vsakokrat ob 21. uri.

Prijazno vabljeni v
Letno gledališče na Muljavi!

INTERALTA
PVC OKNA IN VRATA

Pe Novo mesto, tel.: 041/846 034
Interalta d.o.o., Stegne 21c, Ljubljana
tel.: 01/511 16 24, fax: 01/511 15 43

Okna Interalta omogočajo
višjo kulturo bivanja!

www.interalta.si

SENČILA
OVEN

Tomaž Oven s.p.

Pot v resje 1

GSM: 031/679-079

IZDELAVA IN MONTAŽA

1295 IVANČNA GORICA

Tel./fax: 01/7878-266

CUGELJ
PVC OKNA

IGNAC CUGELJ s.p.
Stična 102,
Ivančna Gorica
tel./faks: 01/7878 535
gsm: 041/757 055

NA PROSLAVI OB PRAZNIKU OBČINE NAVZOČA BOGATA JURČIČEVA DEDIŠČINA

29. maja leta 1871 je Josip Jurčič postal urednik tedanjega slovenskega časopisa Slovenski narod. Na tem mestu je nasledil Antona Tomšiča iz Dednega Dola pri Višnji Gori. Ta dan si je zato Občina Ivančna Gorica izbrala za svoj praznik. Letos je slavnostna prireditev s podelitvijo občinskih nagrad praznovanje potekalo 26. maja v ivanškem kulturnem domu.

Za razpoloženje je v uri pred začetkom prireditve poskrbela nepogrešljiva Godba Stična, ki je izvedla promenačni koncert. Kot se spodobi, se je vse skupaj začelo z govorom župana Jerneja Lampreta. V njem je prvi

mož občine poudaril pomen velikega pisatelja z Muljave in vrednost, ki jo njegov Deseti brat ohranja tudi po 140 letih. Letos namreč mineva natanko 140 let od nastanka prvega slovenskega romana. Ob tem se je dotaknil tudi sedanjega trenutka občine in navedel kajega trenutka dejavnosti v občini v preteklem letu.

Nato je bila na vrsti podelitev nagrad, ki sta jo vodila župan Jernej Lampret in podžupan Dušan Strnad. Najvišjo letošnjo nagrado Zlati grb občine je na predlog Občinskega odbora stranke SDS prejel Francišek Grabljevec iz Ivančne Gorice. Na-

grado si je prislužil z dolgoletnim požrtvovalnim delom. Nagrajenec od leta 1961 aktivno deluje v Zvezi šoferjev in avtomehanikov Slovenije. Trenutno je član njenega upravnega odbora in predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Veseli ga delo z mladimi, na katere rad prenaša svoje znanje o varnosti v prometu. Poleg tega pa je že drugi mandat prizadeven občinski svetnik v vrstah SDS.

Nagrado Josipa Jurčiča si je na predlog Krajevne skupnosti Ambrus in Občinskega odbora stranke SDS prislužila družina Novak iz Ambrusa, katere večinski del stanuje in deluje v Kanadi, za življenjsko delo in trajne dosežke na gospodarskem področju.

Nagrado Josipa Jurčiča je na predlog Krajevne skupnosti Muljava prejela tudi Tatjana Lampret z Muljave, in sicer za trajne uspehe na kulturnem področju. Tretja letošnja nagrada Josipa Jurčiča pa je na predlog Krajevne skupnosti Dob in Občinskega odbora stranke SLS pripadla Prosto-voljnemu gasilskemu društvu Dob. Nagrado so prejeli za izjemno požrtvovalno delo na širšem družbenem in kulturnem področju v občini.

Letos sta bili podeljeni tudi dve plaketi Antona Tomšiča. Na predlog Zveze športnih organizacij Ivančna Gorica jo je za izjemne uspehe na športnem in družbenem področju prejelo Avto-moto društvo Šentvid pri Stični ob 60-letnici delovanja.

Na predlog Dušana Strnada pa sta plaketo Antona Tomšiča prejeli tudi Ivanka in Anica Čož, ki sta si jo prislužili za večletno požrtvovalno delo na področju rejništva in prepoznavnosti naše občine.

Odlok o letošnjih nagrajencih je prebral podžupan in predsednik imenovanja in priznanja Dušan Strnad.

Prireditev je vodila Anica Volkar. Omeniti pa moramo še vse, ki so jo oplemenitili: ubranim petjem je to uspešno interpretacijo, z duhovito in doživljajevsko interpretacijo iz Desetega brata pa članom KD Josipa Jurčiča.

Zapel je oktet Stiških fantov.

Lojze Grčman

Iz Jernejeve malhe

Letošnji poletni čas se ne bo hvalil z lepim vremenom, saj je nekdo že dejal, da bo čez poletje še dvakrat zapadel sneg in bo za tem takoj prišla zima. V upanju pričakujemo še dovolj sonca in tudi poletni vročini se ne bomo izognili.

Tudi politična jesen se že počasi topli. Prinesla nam bo veliko lastne hvale in obljubi ter seveda za tiste, ki imajo pot vedno pod nogo in dobre misli za dejanja, tudi veliko obtoževanj in nasprotovanj. Najlažje je biti doma v prijetni sobi in se v lokalnem okolju izkazovati kot velik politik z majhnimi dejanji, ki jih je mogoče premeriti s pridnostjo in rezultati dela, najsivo v društvih, krajevnih skupnostih ali drugih interesih po zmožnih talentih. Le takrat, kadar so za teboj rezultati, lahko delaš napake, ki morda sploh niso napake, a jih nepoznavalec ali človek iz neaktivnega obrobja opazi.

Šola se bo zdaj zdaj zaključila. Dijaki in učenci bodo za nekaj časa pozabili nanjo in si skupaj s starši oddahnili od takih in drugačnih vsakodnevnih šolskih težav in obveznosti. Kar nekaj je bilo zapletov z maturo. Rešitve se najdejo, še celo takrat, kadar v javnost pricurlja tajnost iz vojaških načrtov. Zaklonje nasveti tudi med učenci in učence, ki jim je bilo najbolj naklonjeno, naj ne obupujejo, saj je še vse pred njimi in napake se bodo zagotovo lahko odpravile.

Čestitke ob zaključku šolskega leta veljajo vsem, tudi učiteljem in vzgojiteljem, ki morda niso delali v najboljših gmotnih razmerah, so pa s svojo strokovnostjo, avtonomnostjo in avtoriteto sooblikovali mlade osebnosti.

In še k cestam. Letošnja zima je bila podaljšana celo na prehodne pomladne mesece, zato je bilo treba v zimsko službo vložiti veliko več, kot smo načrtovali. Ceste so bile očiščene, celo prišlek, ki se je preselil v novo stanovanje iz Ljubljane, je znal pohvaliti, da so bile lepo urejene in prevozne do meja sosednjih občin. Cestno podjetje Ljubljana bo letos začelo bolj zgodaj z modernizacijo cest po krajevnih skupnostih, kjer že imajo urejeno primer-no podlago za cestišča, tako da se dela ne bodo zavlekla v zimski čas.

Sicer pa naj poletni čas ne bo brezdelen, tudi če je pred nami najpomembnejša obrobna, da ne rečem celo gospodarska panoga, ki se ji pravi nogomet. Žene in možje, ne podlegajte nepotrebnim evforijam in strastem, saj bo mesec kmalu za nami in bo spet vse "tako, kot je prej bilo."

Če boste utegnili, pa se le oglasite in si oglejte številne kulturne prireditve, ki v teh tednih potekajo v občini Ivančna Gorica. Tudi veselice bodo vabile – domači gasilci vas bodo prav gotovo nadvse veselili.

Opozoril pa bi le še na Dan državnosti, ko bomo z osrednjo občinsko proslavo hoteli ponovno povedati, da je narod toliko vreden, kolikor zna spoštovati sebe z rodoljubjem in se vedno dopolnjevati po meri človekovih pravic in vseh svoboščin v sistemu, ki mu pravimo država.

Župan Jernej

BLIZU IN DALEČ SE SLIŠI GLAS 37. TABORA PEVSKIH ZBOROV

Amaterski pevci v svojem okolju prav s pesmijo obeležujejo razpoloženje kraja in se prav s pesmijo tudi povezujejo. Tako povezovalno nalogo ima tudi Tabor slovenskih pevskih zborov Šentvid pri Stični, ki želi sprejeti vse pevce, ki ustvarjajo in dopolnjujejo naš kulturni prostor, so pa velikokrat pozabljeni, saj jim okolje in kvalitetni izziv ne nudi priložnosti, da bi se tako obsežno pokazali vsej slovenski javnosti. Prav to je tudi namen naše-ga pevskega srečanja: da povemo, da nas je veliko in da moramo imeti svoje mesto v kulturni sferi, kjer želimo, da se strokovno izpopolnjujemo; pa tudi financiranje mora slediti pomenu tega segmenta splošne kulture.

V sedemindesetletni zgodovini organiziranja in izvedbe Tabora se je pomen in cilj prireditve spreminjal, vendar nikoli politično tako angažirano, da bi po spremembah, ki smo jih doživljali, pesem in naš tabor zamrla.

V Šentvidu se srečajo zbori različne kvalitete z različnim izborom programa. Tako smo v tematskem izboru pesmi sledili napitnicam, stanovskim pesmim, narodnobudiljskim pesmim, v zadnjem petletnem ciklusu pa smo pod tematskim naslovom Hodil po zemlji sem naši ... prepevali pesmi slovenskih pokrajin. Letos so izbrane pesmi avtorjev jubilarov, na osrednje mesto pa je postavljen Gregor Rihar, rojen 1796, ki je nekakšen utemeljitelj sprememb cerkvenega zborovskega petja.

Organizatorji si prizadevamo, da bi z zborovodji napravili korak naprej tudi v strokovnem pogledu, zato k sodelovanju vabimo priznane strokovnjake in celo nekatere avtorje, ki program

dojajo svoj prispevek. K sodelovanju so povabljeni tudi strokovne institucije, kot so skladi za ljubiteljsko dejavnost z izpostavitvami na posameznih območjih. Organizirani so zborovodski seminarji s predelavami programskih pesmi za vse zborovodje že v oktobru, ko se praktično tudi začne komunikacija s prijavljenimi zbori, ki pridejo v Šentvid.

Finančne težave imajo tako zbori s stroški, ki nastanejo s prihodom v Šentvid, kot organizatorji, saj je javnih sredstev premalo, sponzorji in donorji pa se tudi radi odmaknejo od tako pomembnega projekta, saj naj bi ta nacionalni projekt bil v večji meri podprt z nacionalnimi sredstvi. Zato se na tem mestu še posebej zahvaljujemo vsem, ki nas finančno podprejo, da lahko zaokrožimo tak velik projekt.

Seveda brez krajanov Šentvida, ki jim je prireditev že prirasla k srcu, pevci ne bi bili deležni tako lepega sprejema, saj se vsak gostom omogočili vso gostoljubnost celo na svojih lepo urejenih dvoriščih ob prigrizku in kapljici. Lepo urejene fasade in pročelja hiš znotraj starega dela Šentvida kažejo na podobo arhitektonske kulture in ljubezen krajanov do svojega kraja. Zahvaljujemo se pevskega društva, gasilskemu društvu, konjenikom in vsem članom posameznih odborov, ki v tehničnem smislu skupaj s krajevno skupnostjo prispevajo organizatorske deleže. Prav zaradi njih sta Šentvid in občina Ivančna Gorica prepoznavna po vsej domovini in čez mejo, saj pomen tega kraja nosijo tudi pevci iz zamejstva.

Za letošnji tabor, ki se bo začel s koncertom zamejcev v soboto, 17. junija, ob 20. uri v dvorani osnovne šole, in končal v nedeljo, 18. junija 2006 ob 13. uri s koncertom združenih pevskih zborov, je po zadnjih podatkih prijavljenih 146 pevskih zborov iz zamejstva in naše države. Slavnostni govornik na osrednji prireditvi bo predsednik vlade Republike Slovenije Janez Janša.

Združenemu zboru bo dirigiral tabor-ski zborovodja Igor Švara, program pa je pripravila posebna komisija, katere dolgoletni predsednik je Stane Peček, ki je med drugim tudi pisec scenarija. V programu bosta nastopila Pihalni orkester Glasbene šole Grosuplje in Folklorna skupina Vidovo. Za praznično razpoloženje bo, tako kot že leta do zdaj in povsod po naši občini, veselje prinašala stiška godba, ki je nepogrešljiva pri vseh kulturnih dogodkih. Naši dve prijateljski godbi iz Dobrepolja in Vodici pa bosta dajali takt pevcem v šentvidni povski.

Pevski tabor v Šentvidu se je prav zaradi primerne programa, ljubiteljske dejavnosti in volonterskega dela ohranil že do tradicionalnih vrednot, ki jim naši pevci sledijo z vsakoletnim zaključkom pevskega leta na taboru. Prav je, da pred počitnicami in poletnimi dopusti občani v velikem številu s svojim obiskom damo priznanje organizatorjem in pevcem. Nasvidenje v Šentvidu: v soboto na koncertu zamejskih zborov in v nedeljo na koncertu združenih pevskih zborov.

Predsednik
Upravnega odbora Tabora
Jernej Lampret

Ustanovitelj časopisa KLASJE je Občinski svet Občine Ivančna Gorica. Sedež uredništva: Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, telefon: 781 21 30, fax: 781 21 31, e-mail: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net. Uredniški odbor: Andrej Agnič, odgovorni urednik, Matej Šteh, pomočnik odgovornega urednika, Natalija Pavlin, Leopold Sever (zadnja stran), Maja Ficko, Marjeta Glavan (lektor), Simon Bregar (šport), Milena Vrhovec (kmetijstvo), Saša Senica (kultura), Nataša Erjavec (gospodinjstva stran), Danijela Pirman (Uradni vestnik). Oblika: Andrej Verbič; Računalniška priprava: AMSET d.o.o., Grosuplje, Pod gozdom c. 3/9; Tisk: KOČMAN Grafika d.n.o., Grosuplje, Jerova vas 10. Časopis KLASJE izhaja v 4.800 izvodih mesečno in ga prejemo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Prispevke sprejemamo do 20. v mesecu.

PREDSTAVLJAMO LETOŠNJE OBČINSKE NAGRAJENCE

IVANKA IN ANICA ČOŽ – PLAKETA ANTONA TOMŠIČA

Gospe Ivanka in Anica Čož sta si izbrali plemenit poklic. Ukvarjata se z rejništvom otrok, ki iz različnih razlogov ne morejo preživeti otroštva pri starših. Več kot 50 jih je našlo varen dom in občutilo starševsko ljubezen pri Gnidovih. Ivanka se z rejništvom ukvarja že skoraj celo življenje, zadnjih osemnajst let pa je v Anici dobila pomoč in naslednico.

Besede rejenci ne marata, saj so to njihovi otroci. Dajeta jim vse, kar lahko starši ponudijo lastnim otrokom: varnost, dom, ljubezen. Nikoli ne delata razlik med lastnimi otroki in otroki v rejji. Veselita se uspehov enih in drugih in sta za vse enako v skrbeh ob njihovih boleznih in težavah. V njihni hiši je vedno veliko veselja, pri vzgoji pa mnogo pozornost namenjata solidarnosti in medsebojni pomoči.

V zadnjih letih so Čoževi pripravili dve poroki svojih rejencev, ena od njih pa je po polnoletnosti prevzela priimek njihove družine, na kar so še posebej ponosni. Trenutno imajo v rejji štiri otroke: Ani in Kati ter dva bratca. Kati so dobili, ko je imela komaj pet dni. Poklic, ki sta si ga izbrali Ivanka in Anica ni samo poklic. Je nekaj več. Veliko več.

Plemeniti ljudje, kot sta tudi gospe Ivanka in Anica, ter njihovi rejenci, ki se vedno znova radi vračajo v Leskovec, gotovo veliko pripomorejo k promociji naše občine, saj že pregovor pravi, da dober glas seže v deveto vas.

AMD ŠENTVID – PLAKETA ANTONA TOMŠIČA

Začetki delovanja društva segajo v leto 1946. Razvoj motorizacije v naših krajih je spodbudil takratne navdušence, da so ustanovili društvo in pričeli z opravljanjem tečajev za vozniški izpit. Med njimi je bil seveda tudi, danes 94-letni Franc Kalar iz Ivančne Gorice. Letos mineva že 50 let od prve organizirane moto dirke v naši občini. Prva proga je

vodila tekmovalce iz središča Šentvida do železniške postaje, čez dve leti pa je stekla krožna dirka okrog Šentvida. V letu 1962 smo spremljali gorsko dirko na Pristavo nad Stično. S cest so se preusmerili na razgibana pobočja okolice Šentvida. Navdušeno smo sledili dirkam čez drn in strn, kot so takrat poimenovali motokros. Prva proga je bila na Gradišču nad Šentvidom, kjer je društvo s prizadevanji predstavniki, kot sta bila Martin Bajc et. in Jože Krištof st., organiziralo prve dirke. Sedaj že več desetletij potekajo v Dolini pod Kalom. Člani društva in občani smo ponosni na dosežke domačih motokrosistov in ekip s tekmovalci v domovini in izven nje. Prizadevno vodstvo društva je zgradilo objekt - dom AMD, v katerem imajo svoje prostore. Razvoj te športne panoge in novi standardi narekujejo številne posodobitve, ki jim AMD Šentvid pri Stični sledi. Od leta 2003 poteka v Dolini pod Kalom na pobudo Stokrovnega sveta za avtomoto šport pri AMZS tudi motokros šola za mlade tekmovalce iz vse Slovenije.

TATJANA LAMPRET – NAGRADA JOSIPA JURČIČA

Tatjana Lampret je Jurčičevi Muljavi predana vse življenje. Odrske deske so ji bile izziv od malega, poizkusila se je kot igralka in vzorna članica KD Josipa Jurčiča Muljava. Že v OŠ Stična, kjer je izobraževala in vzgajala mladi rod je organizirala i izvajala številne prireditve ter bila odlična mentorica gledališkimi skupini.

nam. Doseženi uspehi na izobraževalnem, kulturnem in širšem družbenem področju so ji odprli nove poti. Z vso predanostjo se je lotila projektov na kulturnem področju, najprej na Zvezi kulturnih organizacij in kasneje na Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti, vse do pokoja, ki ga je dočakal z letošnjim letom.

Dovzetnost do novih vsebin in izzivov, tenkočutnost in vztrajnost, predvsem pa optimizem in topel odnos sočloveka, so njene vrline, ki rojevajo trajne dosežke in zaznamujejo razvoj ljubiteljske kulturne dejavnosti. Rezultat njenega izrednega organizacijskega dela so odmevne prireditve, srečanja, gostovanja in številna prijateljska druženja s kulturnimi društvi po Sloveniji in v zamejstvu.

Predvsem pa cenimo, da Tatjana Lampret ob vseh obveznostih najde čas za rodno Muljavo, se predaja in promociji kulturne dediščine in njenim izvirom, uvaja in izvaja sveže projekte na širokem polju kulture in turizma. Tako se lahko ponasamo s sadovi, ki jih oplaja: zglodno urejena Jurčičeva domačija, tradicionalne prireditve Jurčičevih del v Letnem gledališču, etnografske in kulturno turistične prireditve... Tatjana Lampret je tudi avtorica in soavtorica promocijskih gradiv, medijskih reportaž, pobudnica in vodja Univerze za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica.

DRUŽINA NOVAK – NAGRADA JOSIPA JURČIČA

Nagrado je prejela v imenu družine Novak sestra Marija, ki živi na domu v Ambrusu.

Družina Novak, po domače Mišmaševa, je štela 10 članov. Med drugo svetovno vojno je bila njihova domačija požgana, po vojni pa kmetija ni nudila dovolj prihodkov za številno družino. Zaposlitve v Suhi krajini ni bilo. Prizadela jih je še obvezna oddaja. Leta 1958 je najstarejši sin Tone kot delovni emigrant odšel v Kanado. Dobil je delo na farmi v provinci Alberta, in se tu v daljni deželi počutil svobodnega. Nato se je preselil v mesto Prince George in se tam zaposlil kot gozdni delavec. V domovino se je prvič vrnil leta 1967. Z njim so odšli v Kanado ostali člani družine. Doma v Ambrusu je ostala le sestra Marija.

Bratje in sestre Novak na enem izmed srečanj v Kanadi pred leti.

Leta 1977 so bratje Novak kupili podjetje Dunkley lumber in posodobili proizvodnjo z računalniško opremo. Njihovo podjetje se je uvrstilo med najsodobnejše. Poleg kanadskega so osvojili še trge ZDA, japonske in trge nekaterih skandinavskih dežel.

V knjižni publikaciji najzaslužnejših nosilcev razvoja mesta Prince George je predstavljena tudi družina Novak. Prijazno sprejmejo številne slovenske popotnike: naj omenimo ljubljanskega nadškofa msg. Alojzija Urana, beograjskega škofa dr. Franca Perka, sedanjega celjskega škofa dr. Antona Stresa in urednika Radia Ognjišče msg. Francija Petriča ter predsednika Vlade RS Janeza Janšo. Številni slovenski narodnozabavni ansambli so jih navdušili, da so bratje Novak ustanovili svojo glasbeno skupino.

Povezani s Slovenijo, predvsem z domačim domom, se radi vračajo in pomagajo domačemu kraju kot donatorji pri obnovi sakralnih spomenikov v naši občini, pri gradnji gasilskega doma v Ambrusu ter nakupu gasilskega avtomobila.

PGD DOB – NAGRADA JOSIPA JURČIČA

PGD Dob je bilo ustanovljeno leta 1930. Že pred 2. svetovno vojno so si člani zgradili svoj dom. Vojna je gradnjo za nekaj let zavrla, po njej pa so se dela nadaljevala in v letu 1966 so prejeli celo priznanje za najlepše urejen gasilski dom. V letih 1945 do

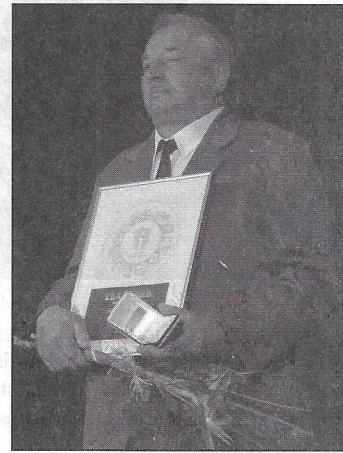

1960 je bila daleč naokrog znana igralska skupina PGD Dob. So edini, ki v KS skrbijo za športne in kulturne dejavnosti. Že deset let organizirajo športno zabavno prireditev Dan nogometa in dobre volje na vaškem urejenem igrišču. Vsako pomlad v čistilni akciji očistijo področje ob cesti od železniške postaje v Radohovi vasi do šentviške ter poskrbijo za miklavževanje. V njihovem domu se zbirajo krajanji ob različnih dogodkih, tu ima sedež tudi KS Dob in Konjerejsko društvo Radohova vas.

Gasilci iz Doba vedno nudijo pomoč prizadetim v požarih ali kakršnihkoli nesrečah. Njihovo delo se ne konča z gašenjem oziroma reševanjem. Takrat se pravo delo zanje šele prične. Najprej očistijo pogorišče, nato zbirajo denarna in materialna sredstva ter s prostovoljnimi delom pomagajo obnoviti poškodovani objekt. V zadnjih 15 letih so pomagali obnoviti gospodarska poslopja Bregarjevih s Sela pri Dobu, Trnovškovih iz Podboršta, Šrajevih iz Doba, Mandljevih iz Boge vasi ter Rusovih in Rojčevih iz Doba.

FRANC GRABLJEVEC – ZLATI GRB OBČINE

Francu Grabljevcu življenje ni prizanašalo. Kot poklicni voznik pri sedanjem podjetju Viator je prevozil številne države od Evrope do Azije ter Bližnjega in Daljnega Vzhoda, spoznaval ljudi in njihove navade, preстал mnoge prizkušnje in si pridobil pomembne življenjske izkušnje. Voznik mednarodne špedicije je bil do leta 1978, ko je ustanovil svoje podjetje. Nesreča in poškodba motora sta mu preprečila, da bi nadaljeval poklicno pot in leta 1995 se je upokojil, tradicijo njegovega podjetja pa nadaljuje sin.

Ponosno, kot številni Slovenci, je dočkal osamosvojitve Slovenije in ustanovitev nove občine Ivančna Gorica. S tem se je pričelo njegovo aktivno politično udejstvovanje. Na listi SDS je kandidiral za občinskega svetnika. Po izvolitvi leta 1998 je že drugi mandat izjemno prizadeven občinski svetnik, s svojimi bogatimi izkušnjami in vestnostjo vzor mlajšim kolegom in kolegicam. Je član odbora občinskega sveta za družbene dejavnosti.

Od leta 1961 aktivno deluje v Zvezi šoferjev in avtomehaničkov Slovenije, sedaj je član UO ZŠAM Ivančna Gorica in predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Ivančna Gorica. V tem organu deluje že dve desetletji in si prizadeva za večjo varnost v prometu. Veseli ga delo z mladimi. Marsikateremu prvošolčku je ostal prijazen stric v šoferski uniformi v spominu, saj je s svojimi kolegi poskrbel, da je bila njegova prva pot v šolo varna. Številne generacije mladih kolesarjev so uprile kolesarski izpit pod njegovim budnim očesom sodeluje tudi pri organizaciji in izvedbi kolesarskih tekmovanj v osnovnih šolah. S prijatelji iz ZŠAM poskrbi za red in varnost ob mnogih prireditvah lokalnega in širšega pomena.

Francu Grabljevcu sta domovina in občina največji vrednoti, za nju je naredil veliko več, kot bi lahko od državljana in občana pričakovali.

Pripravila: Anica Volkar

Dan odprtih vrat v livarni jekla Jelšingrad Livar

LIVAR V BANJA LUKI PREŽIVLJA 420 DRUŽIN

Z leve proti desni Darinka Porenta (direktorica kadrovskega sektorja), Vinko Đuragić, Tomaž Trobiš, Dragoljub Davidović, Budimir Balaban (vodja oddelka komunalnih storitev)

Minuli vikend so v livarni jekla Jelšingrad Livar v Banja Luki, ki je v večinski lasti družbe Livar d.o.o., privedli dan odprtih vrat in obiskovalci povabili na ogled njihovih obratov ter investicij, ki so jih realizirali v zadnjem letu. Natanko prvega junija lani je bila namreč podpisana pogodba o prodaji državnega deleža jelšingradske livarne jekla, v katero je kot glavni naložbenik vstopil Livar, d. d. iz Ivančne Gorice. Za tedaj 377 zaposlenih se je tako po dolgem času agonije začelo obdobje rasti. Nihče od zaposlenih ni izgubil službe. Še več: danes v livarni jekla Jelšingrad dela več kot 400 zaposlenih, kar hkrati pomeni tudi preživetje za okoli 420 banjaluških družin. »Vesel bi bil, ko bi bilo v Banja Luki več takšnih podjetij, kot je Jelšingrad Livar,« pravi banjaluški župan Dragoljub Davidović.

Livar je za večinski delež jelšingradske livarne plačal 12,4 milijona tolarjev in se zavezal, da bo vanjo vložil 5,3 milijona evrov, zato ne preseneča, da je predsednik uprave Livar, d. d. Stanislav Osterman projekt ocenil kot enega najzahtevnejših poslovnih projektov v njegovi profesionalni ka-

LEGENDA O JELŠINGRADU

Stara legenda pravi, da je bil prvi lastnik in ustanovitelj livarne gradbeni inženir Viktor Cajs, ki je svoji hčerki Jelši želel podariti nekaj veličastnega, nekaj tako velikega, kot je veliko samo mesto (grad). Tako je livarno jekla poimenoval Jelšingrad in od tedaj je mesto in s tem livarna ohranilo to poimenovanje vse do danes.

rieri. »Ponosno lahko rečem, da se je v zadnjem letu v Jelšingradu marsikaj spremenilo. Vidna je rast rezultatov na vseh ravneh; pri produktivnosti, rasti proizvodnje, prodaji, zmanjšanju izpada...« poudarja Osterman in dodaja, da je treba vztrajati in nadaljevati začeto, saj livarna Jelšingrad še ne posluje pozitivno.

»O velikosti naložbe govori tudi dejstvo, da je bilo v zadnjem letu, letu privatizacije, v livarno vloženi več sredstev kot v vseh minulih 30 letih! Omenjeni podatek je toliko bolj pomemben tudi zato, ker je v gospodarstvu v Republiki Srbiji in BiH bistveno bolj prisoten trend propadanja kot investiranja, razvoja in gradnje novih poslovnih subjektov,« je ob dnevu odprtih vrat poudaril generalni direktor Jelšingrad Livar Vinko

Đuragić. Kot pojasnjuje Đuragić, je v Jelšingradu zdaj vse usmerjeno k delu, razvoju, ustvarjanju in doseganju evropskih merljivih rezultatov. »Livarna Jelšingrad izvozi okoli 90 odstotka svoje proizvodnje, kar lahko udeležijo le podjetja, ki so boljše od konkurence. Vlagamo sredstva za zagotavljanje varnosti delavcev na delovnem mestu, skrbimo za socialno varnost zaposlenih in z naložbenega milijona evrov v filtrirni sistem kažemo tudi močno ekološko naravnost.«

NALOŽBE SE VRSTIJO

Zadnje leto za livarno jekla Jelšingrad Livar ni bilo le leto privatizacije, ampak predvsem leto investicij. Nove naložbe so se vrstile na skorajda vseh področjih: od vlaganj v proizvodnjo in vpeljavo energetskega nadzornega sistema, pa do prenove tovarniške kuhinje in jedilnice. V proizvodnji so namestili dve srednjefrekventni indukcijski talilni peči z zmogljivostmi 500 in 1000 kg taline na uro, namestili so stroj za peskanje odlivkov, nabavili tri nove naprave za varjenje z močjo 600 A in eno z močjo 1500 A, namestili novo plinsko peč z močjo 32 kW, namestili novo krožno-horizontarno žago za rezanje kovine. V teh dneh nameravajo zagnati še avtomatsko kaluparsko linijo, s katero bodo znatno povečali kapacitete in kakovost kaluparjenja, v naslednjih mesecih pa nameravajo namestiti še dve srednjefrekventni indukcijski peči; vsaka od njiju ima zmogljivost 3.500 kg taline na uro.

Pri programski opremi so namestili sistem za nadzor delovnega časa in energetske nadzorni sistem, ki omo-

Trak režejo, z leve proti desni: generalni direktor Jelšingrad Livar Vinko Đuragić, predsednik uprave Stanislav Osterman in Tomaž Trobiš, predsednik upravnega odbora Jelšingrad Livar.

Tomaž Trobiš, član uprave Livar, d.o.o., in Dragoljub Davidović, župan mesta Banja Luka

goča kontrolo porabljenih energentov. Z boljšim upravljanjem le-teh oz. z manjšo porabo energije se namreč znižujejo tudi stroški. »Pomembno vlogo pri tem imajo zaposleni, saj je že z njihovim vestnim in odgovornim delom mogoče bistveno znižati porabo energije,« opozarja Tomaž Trobiš, predsednik upravnega odbora Jelšingrad Livar.

Ob vseh navedenih naložbah torej ne

DARILO BANJA LUKI

Dan odprtih vrat livarne Jelšingrad Livar je potekal ravno v dnehi, ko Banjalučani praznujejo svoj mestni praznik, »Spasovdan«. Ob tej priložnosti so predstavniki livarne mestu podarili deset kanalskih pokrovov, na katerih je vtisnjen grb mesta Banja Luka. Večina jih bo nameščenih na ulici pred banjaluško pošto.

preseneča, da je bosanska Agencija za promocijo tujih investicij (FIPA) Livarju podelila prvo nagrado v kategoriji »Privatizacija«, saj je Livar, d. d. na področju črne metalurgije v BiH največji naložbenik. Poleg Livarja je v isti kategoriji nagrado prejela še HVB Central Profit Banka.

BOLJŠI POGOJI DELA

Zaposleni v Jelšingradu radi povedo, da so pogoji dela danes bistveno boljši kot pred letom, da se je izboljšala delovna disciplina, da delajo v nepoškodovano opremo, da je plača redna in da imajo redno poravnane zneske za zdravstveno in socialno zavarovanje. Gre za velik korak naprej, saj z vsem naštetim v preteklosti še zdaleč ni bilo tako. Podobno velja tudi za izobraževanje, saj zaposleni iz Jelšingrada pogosto odhajajo na izobraževanje in urjenje v matično podjetje v Ivančno Gorico ali v Črnomelj. Ljubomir Livopoljac, tehnikolog

modeliranja v jelšingraski livarni, je navdušen nad uporabo programa Magmasoft, računalniške simulacije za tlačno litje, ki je v BiH prava redkost. Prav tako, kot je v Bosni redkost učenje slovenskega jezika. In vendar je 11 vodilnih iz livarne Jelšingrad Livar obiskovalo 40-urni tečaj slovenskega jezika, da bi še izboljšali razumevanje in okrepili komunikacijo v podjetju.

Franc Fritz Murgelj

KAZALCI RASTI

Prodaja januar-april 2006 je preseгла planirano za 0,29% in je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višja za 42,34%. Plan letošnjega leta je za več kot sto odstotkov višji od lanske dosežene proizvodnje in prodaje. Tako predvidevamo na zahtevne trge prodati 5.000 T jeklenih ulitkov. Nekaj težav pri doseganju plana pričakujemo v drugem kvartalu, ko naj bi v življenju spravili največ v letu 2005 začeti investicij, je povedal predsednik Upravnega odbora Tomaž Trobiš.

Vsekakor pa nam ni edini cilj povečevanje proizvodnje in prodaje, ampak želimo tudi bistveno izboljšati samo kvaliteto naših proizvodov in kupce zadovoljiti tudi z boljšimi pogoji in roki. Konec maja smo uspešno opravili presojo kakovosti s presojevalsko hišo BVQI, ki je zamenjala dosedanje presoje s strani SGS. Cilj nam ni samo certifikat, pa vendar je le-ta vstopnica in garancija za marsikatero nove posle.

POLŽEVO LETOS V ZNAMENJU

15. OBLETNICE OSAMOSVOJITVE SLOVENIJE

Že četrto leto zapored bo 25. junija na Polzevem potekalo, zdaj lahko rečemo že tradicionalno praznovanje dneva državnosti, ki ga organizira naša občina v sodelovanju z sosednjo grosupeljsko. Proslava bo tudi letos na sam praznik dneva državnosti in se bo začela s sveto mašo za domovino ob 13.30. Somaševanje bo vodil vojaški kurat dr. Jože Plut, osrednja slovesnost pa se bo začela ob 15. uri.

Slavnostni govornik bo minister za zunanje zadeve vlade RS, dr. Dimitrij Rupel, program letošnje

priveditve pa bo po besedah predsednika organizacijskega odbora Dušana Strnada temeljil na obeležitvi 15. obletnice vojne za Slovenijo. Organizacijski odbor želi poudariti pomen tedanjih pripadnikov teritorialne obrambe in slovenskih policistov, ki so svoje življenje postavili za današnje blagostanje. Ker je tiste dni orožje zvenelo tudi v naših krajih, ima polzevska prireditve globok simbolični pomen.

Letos na Polzevo lahko pričakujemo gardijsko enoto Slovenske vojske, pripadnike vojaške policije

z motorizirano opremo, posebno točko pa bo uprizorila t.i. vojaška demonstracijska enota Tonija Krkoviča. Seveda bodo navzoči tudi člani Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje in veteranskih društev, posebej se apelira na policijsko veteransko združenje. Svoje bodo k prireditvi prispevali tudi člani gasilskih društev obeh občin in člani ZŠAM Ivančna Gorica. Prireditve bo spremljal tudi bogat kulturni program, ki ga bodo zagotovila različna društva iz obeh občin. Po uradnem delu prireditve

se bo začelo veselo praznovanje, za kar bo poskrbel popularni ansambel Pop Design.

Vabljeni torej na Polzevo 25. junija,

ko bo Slovenija z več kot 160 priveditvami po vsej državi obeležila 15-letnico osamosvojitve.

Za org. odbor: Matej Šteh

NOVO v Ivančni Gorici

JADRAN KOVIDOM
Trgovina Jadran Kovidom
Sokolska 5, center Žolnir, Ivančna Gorica
Gsm: 041/399 458, Tel: 01/787 80 38
www.jadran-kovidom.net

BELA TEHNIKA, AKUSTIKA, MALI GOSPODINJSKI APARATI:

Gorenje - Nardi - Bosch
Elektrolux - Zanussi - Candy
Matrix - Indesit Ariston...

Ugodne cene

Možen kredit od 3 mesecev do 5 let.

TV 37cm, barvni ekran
19.900 SIT

RAZVOJNI PROGRAM PODEŽELJA

»SOŽITJE MED MESTOM IN PODEŽELJEM«

5. Velikonočni sejem na Boštanju pri Grosuplju.

Glavno prelomnico na področju razvoja podeželja je pomenil začetek programa razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV), ki so temeljili na animaciji lokalnega prebivalstva. Program CRPOV se je leta 1996 z namenom nadgradnje nadomestil z razvojnim programom podeželja (RPP), ki zajema že večji teritorialni obseg in je namenjen širši populaciji. Slovenija namerava v prihodnje svoje izkušnje nadgraditi v okviru prioritete osi LEADER. Ta program je postal obvezna sestavina nacionalnih programov razvoja podeželja in je namenjen predvsem podpori in izvajanju skupnih lokalnih razvojnih programov podeželja.

Glede na prepoznavnost razvojne programa razvoja podeželskega prostora in geografske povezanosti je občina Ivančna Gorica v letu 2006 pristopila k oblikovanju skupnega razvojnega programa podeželja, v katerega so od leta 2003 vključene

že sosednje občine Grosuplje, Ig, Škofljica in Mestna občina Ljubljana in delujejo pod skupnim naslovom Sožitje med mestom in podeželjem. Funkcijo koordinatorja in upravljalca razvojne programa podeželja vseh petih sodelujočih občin je prevzel zavod CIZA, ki je ob enem vez med ministrstvom in občinami. Skupna organizacija je podporno okolje za vse tiste, ki si želijo sprememb na podeželju. Je detektor potreb in gibalo razvoja podeželskega prostora. S svojo mrežo strokovnjakov, ki imajo izkušnje na različnih področjih, zagotavlja podporo na enem mestu.

Lokalnim skupnostim je organizacija neke vrste nadomestilo za posebno razvojno službo, saj je v njej skoncentrirano različno strokovno znanje. Izvaja animacijo na terenu. Pripravlja razvojne programe podeželja, jih spremlja in ugotavlja spreminjanje ciljev in potreb. Je tudi izvajalec posameznih razvojnih nalog. Skrbi za stalno kontinuiteto v razvoju podeželja. Skupno nastopa in zaštopa lokalne skupnosti v regiji, državi in EU ter skrbi, da oplemeniti vložena sredstva lokalnih skupnosti. Ohranja značilnosti slovenskega podeželja. Razbija tabuje, sprejema novosti, se jim prilagaja ter išče najboljše rešitve za posameznika in ljudi v okolju, v katerem živijo. Ohranja aktivno življenje med mestom in podeželjem.

SKUPNA RAZVOJNA VIZIJA

Z medsebojnim dopolnjevanjem razvojnih prioritett vseh petih vključenih občin želimo ustvariti gospodarsko aktiven podeželski prostor, ki bo oblikoval in vzdrževal kvalitetno kulturno krajino in ohranil poseljenost tudi

v najbolj odročnih predelih. Celoten podeželski prostor bo z razvojem kmetijstva, dopolnilnih dejavnosti, turizma in mikropodjetništva služil pokrivanju športnarskih, kulturnih, socialnih in gospodarskih potreb vseh prebivalcev na podeželju, pa tudi priseljencem in obiskovalcem iz mesta. Podeželski prostor daje velike možnosti enakovrednemu vključevanju v družbo tudi različnim ljudem s posebnimi potrebami, kot npr. starostnikom, invalidom, ljudem s težavami v duševnem razvoju, čemur bo posvečena posebna pozornost.

V sklopu skupne razvojne organizacije je odprta informacijska pisarna za vse potrebe in vprašanja prebivalcev Občine Ivančna Gorica, ki je deluje vsak zadnji torek v mesecu od 13. do 16. ure v sejni sobi občine Ivančna Gorica. Kontaktna oseba je Josip Pintar (tel.: 031-515-875).

Sodelovanje občine Ivančna Gorica z ostalimi štirimi občinami se je začelo s petim Velikonočnim sejmom, ki se je odvijal na Boštanju pri Grosupljem na cvetno soboto; tam so se s svojimi izdelki in delavnici predstavile vse občine, ki sodelujejo v skupnem projektu Sožitje med mestom in podeželjem. Vsaka je imela svojo stojnico, na kateri je bilo razstavljeno propagandno gradivo občine ter dobrote, ki so bile na voljo obiskovalcem. Na drugem sklopu stojnic si je bilo možno ogledati izdelke iz glinice, izdelavo zobotrebcev, velikonočnih butaric in šopkov, pisank ter rož iz papirja. Vse dogajanje so popestrili še kulturni program, razstava čipk, razstava o Radenskem polju ter razstava starih avtomobilov oldtajmerjev. Iz naše občine so sodelovali s svojim velikonočnim pogrinjkom in ostalimi dobrotami članice Društva podeželskih žena in Cegljarjevi iz Mekinj z med-

Promocijski dan pred ljubljansko mestno hišo.

enimi dobrotami in pripravo velikonočnih šopkov.

Naslednji promocijski dan – Podeželje se predstavi – ki smo se ga udeležili kot občina, pa je bil v soboto, 3. junija, pred Magistratom v Ljubljani. Imenoval se je Pot pod noge, um na pašo. Rdeča nit tokratne predstavitev so bile Pohodne in učne poti, ki so tudi predstavljene v skupni zgibanki vseh petih občin. Na tokratni prireditvi so poleg lokalnih koordinatorjev in župana sodelovale tudi članice Društva podeželskih žena Ivančna

Gorica s svojimi raznovrstnimi dobrotami, ki so kar prehitro skopnele iz njihovih peharjev in kozarčkov, ter Moški pevski zbor Ambrus, ki se je odlično izkazal z izborom prav vseh svojih pesmi. Na naši stojnici se je s svojim propagandnim gradivom predstavilo tudi Regijsko društvo ekološkega gibanja Ivančna Gorica. Tako se je Občina Ivančna Gorica na promocijskem dnevu res dobro promovirala.

Lokalna koordinatorja: Marija Okorn in Rajko Peterlin.

OBVESTILO

Vse zainteresirane uporabnike fitofarmaceutskih sredstev obveščamo, da ponovno sprejemamo prijave za tečaj. Tistim uporabnikom, ki tega tečaja ne boste imeli, po Zakonu o fitofarmaceutskih sredstvih ne bomo smeli prodajati vseh željenih sredstev.

Prijavite se lahko v združnih prodajalnah v Ivančni Gorici / tel. 7887-624/ v Radohovi vasi / tel. 7887- 628 /v Zagradcu /tel. 7888-032 / in na upravi tel. 7887-600.

Tečaj bomo organizirali, ko bo dovolj prijav, predvidoma v popoldanskih urah.

OBVESTILO REJCEM ŽIVINE

Vse zainteresirane rejce obveščamo, da preko KZ Stična nudimo kooperacijsko pitanje telet. Zaželjeno je, da je pri enem kmetu v pitanju vsaj 10 telet.

Vse dodatne informacije dobite na upravi zadruga tel. 7887-600 ali na telefon 041-653-415 (Koporec Jože).

Kmetijska zadruga Stična

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije svetuje

DOLŽNOSTI UPORABNIKOV FITOFARMACEVTSKIH SREDSTEV

VODENJE EVIDENC

Vodenje evidence o uporabi FFS (fitofarmaceutska sredstva) na prostem ter v zaprtih in zavarovanih prostorih je obvezno za:

- tržne pridelovalce rastlin za prehrano ljudi in živali
- tržne pridelovalce okrasnih rastlin
- pravne in fizične osebe, ki zatirajo škodljive organizme na nekmetijskih površinah (npr. železniški objekti, letališča, ceste, parkirišča, pokopališča, parki, sprehajalne poti, industrijska dvorišča in podobno),
- pravne in fizične osebe, ki dodelujejo ali razkužujejo semenski material kmetijskih rastlin.

Podatke mora vpisovati uporabnik FFS, hraniti pa jih mora lastnik oziroma upravnik gospodarstva, posestva ali drugega objekta oziroma odgovorna oseba pravne ali fizične osebe na posestvu oziroma v prostorih sedeža podjetja ali poslovne enote pravne ali fizične osebe.

Evidenco je treba voditi po parcelah in kulturah na evidenčnem listu. Če se tretiranje izvaja v zaprtim ali zavarovanem prostoru, železniškem odseku ali drugem objektu, je treba evidenco voditi za vsak objekt, odsek ali nekmetijsko površino posebej. Evidence je treba hraniti najmanj pet let in morajo biti na vpogled pristojnemu inšpektoratu in Upravi.

Za vse pridelovalce, ki že vodijo predpisane evidence v ukrepih Slovenskega kmetijskega okoljskega programa (SKOP), ni treba voditi dodatne evidence.

SHRANJEVANJE FFS

FFS morajo biti shranjena v originalni embalaži, ločeno od živil in drugih predmetov

splošne rabe, izven dosega otrok, v ustreznih pogojih temperature, vlage in svetlobe, v skladu

z navedbami v navodilu proizvajalca. Prav tako uporabnik ne sme posedovati oziroma shranjevati FFS, ki niso registrirana v Republiki Sloveniji oziroma zanje ni dovoljena uporaba zalog po preteku veljavnosti odločbe o registraciji v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z zalogami in določbami akta, ki ureja prenehanje registracije.

ODPADKI FFS

Če je FFS razvrščeno in označeno kot nevarno, je treba z odpadno embalažo in ostanki FFS ravnati kot z nevarnimi odpadki, v skladu s pravilnikom, ki ureja odpadke. Ostanke FFS je treba odvreči v zbiralnik posebnih odpadkov. SLOPAK organizira zbiranje in odvoz trikrat sprane embalaže v vnaprej dogovorjenih terminih na za to določenih lokacijah.

Odpadke FFS, ki jih ni mogoče takoj na primeren način odstraniti, mora uporabnik do

odstranitve hraniti v posebnih pokritih, nevljudnih in nekorozivnih posodah izven dosega otrok.

OBVEŠČANJE O

NEZAŽELENIH VPLIVIH FFS

Uporabnik FFS mora nemudoma obvestiti Upravo oziroma pristojnega kmetijskega inšpektorja o vseh opažanjih in zvezi z možnostjo nevarnega ali neželenega vpliva FFS ali ostankov FFS na zdravje ljudi, živali, okolje, tretirane rastline ali rastline, ki sledijo v kolobarju.

OBVEŠČANJE O NESREČAH

V primeru nesreče, v kateri je lahko ogroženo zdravje ljudi, živali ali okolja, mora uporabnik ravnati v skladu z navodilom proizvajalca na etiketi oziroma varnostnem listu ter o nesreči nemudoma obvestiti policijsko ali gasilsko postajo.

INŠPEKCIJSKI NADZOR

Inšpeksijsko nadzorstvo nad izvrševanjem dolžnosti uporabnikov FFS imajo kmetijski inšpektorji.

Irena Bantan, univ.dipl.ing.agr.

Kmetijska zadruga Stična

NOVO V KMETIJSKO-VRTNEM CENTRU
V IVANČNI GORICI!

VISOKO KVALITETNI PREHRANSKI DODATKI ZA ŽIVALI
PRIPOMOČKI ZA NEGO ŽIVALI
VETERINARSKI PRIPOMOČKI

ZA GOVEDO, KONJE, PRAŠICE, PERUTNINO
IN HIŠNE LJUBLJENČKE!

KER ŽELIMO VAŠIM ŽIVALIM LE NAJBOLJŠE!

VSE ZA KMETOVALCE IN VRTIČKARJE
NUDIMO V NASLEDNJIH
POSLOVALNICAH:

ŽELEZNINA RADOHOVA VAS (01-7887-628)

ŽELEZNINA ZAGRADEC (01-7888-032)

KMETIJSKO VRTNI CENTER
IVANČNA GORICA, Ljubljanska c. 4 (01-7887-624)

Za ljudi...

...ki ljubijo zemljo...

MINISTER BRUČAN OBLJUBIL ZDRAVNIKA

Direktor Zdravstvenega doma Ivančna Gorica Janez Zupančič je na seji Občinskega sveta konec marca predstavil problematiko zdravstvenega doma v Ivančni Gorici oz. ambulante v Zagradcu, nato pa je občinski svet sklenil, da se bo poskušal čim prej dogovoriti za srečanje z ministrom za zdravje. Predvsem po posredovanju svetnika in podžupana Dušana Strnada je do načrtovanega obiska tudi prišlo. Minister za zdravje Andrej Bručan se je v občini mudil že 12. maja, ko je prisostvoval otvoritvi obnovljenih prostorov zavoda v Šentvidu, z županom in vodstvom ZD Ivančna Gorica pa se je srečal 17. maja na sedežu Občine.

Na srečanje sta prišla tudi svetnika z Zagraškega območja Igor Jernejčič in Andrej Mirtič. Prav iz Suhe krajine je namreč že pred meseci prišel nekakšen impulz v obliki odprtega pisma direktorju in županu, ki so ga pripravili t.i. neformalni predstavniki krajanov. Očitno je tudi to pripomoglo, da je do omenjenega srečanja z ministrom prišlo. Ministra Bručana sta s problematiko, ki otežuje nemoteno zagotavljanje zdravstvene oskrbe občanov naše občine, najprej seznanila župan Jernej Lampret in direktor Janez Zupančič. Ob tem sta predstavila tudi delovanje zdravstvene postaje v Zagradcu ter nakazala vzroke za nastale razmere. Ti so predvsem povečano število trebivalstva in večja zdravstvena občutljivost, v primerjavi z obdobjem pred nekaj leti, ko se je zadnjič spremenila kvota zdravnikov, ki pri-

padajo našemu območju. Le-ta zdaj znaša 4,7 zdravnika v občini.

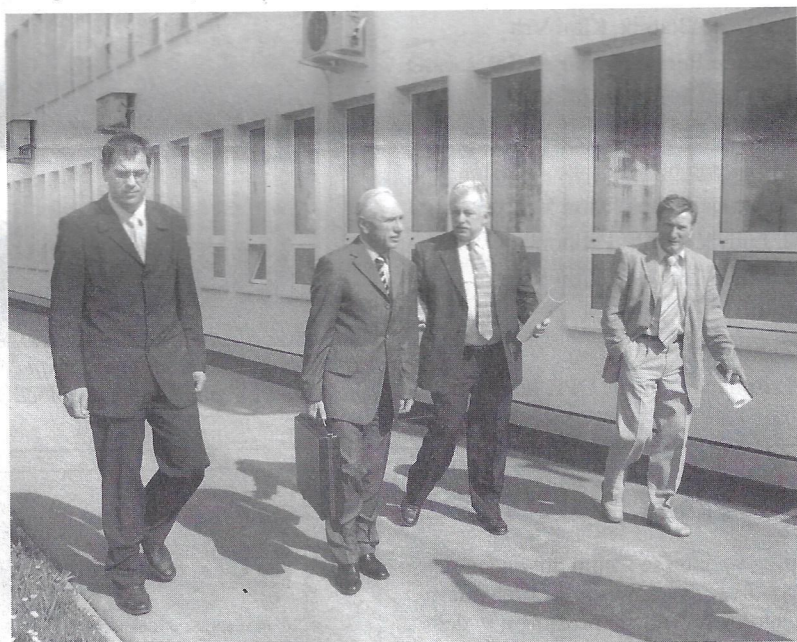
Na podlagi povedanega je tudi minister kmalu ugotovil, da je osnovni problem nadpovprečno število pacientov – občanov na enega zdravnika. Prav t.i. glavarina, torej število pacientov na zdravnika, pa je eno glavnih meril pri dodeljevanju koncesij oz. vključevanju novih zdravniških oz. vključevanju novih zdravniških oskrbe. Ministra je torej zanimalo, kakšna je ta glavarina v naši občini. Po besedah direktorja Zupančiča naj bi naši zdravniki imeli v povprečju tudi do 2500 pacientov, kar pa je mnogo več od meje 1800 pacientov

na zdravnika, kot jo določa zakon. Minister Bručan je torej predlagal, da zdravstveni dom čim prej pripravi natančne podatke o deležu pacientov na posameznega zdravnika in hkrati tudi zaprosi za povečanje koncesije, če se izkaže, da v občini presegamo z zakonom določeno mejo.

Pridobitev dodatnega zdravnika bi torej posledično razbremenila zdravniško ekipo v ivanškem domu do te mere, da bi dvakrat pedensko navzočnost zdravnika v Zagradcu. Je pa minister predlagal tudi možnost, da občina pridobi koncesionarja za ambulanto v Zagradcu, s katerim v obliki pogodbe določi medsebojno razmerje delovanja. Bručan je tudi odkrito povedal, da se mu ta možnost zdi boljše, vsekakor pa je odvisno od Občine oz. Zdravstvenega doma, da se, če bo kvota za dodatnega zdravnika odobrena, odločita, ali bo le-ta delal v Ivančni Gorici ali bo koncesionar v Zagradcu.

Minister je nato predstavljal še nekaj aktivnosti, ki jih izvaja ministrstvo za zdravje pri pripravi nove zakonodaje, na koncu pa si je z direktorjem, županom in podžupanom ogledal še prostore ivanškega zdravstvenega doma.

Matej Šteh

Minister si je v spremstvu direktorja Zupančiča, župana Lampreta in podžupana Strnada ogledal Zdravstveni dom v Ivančni Gorici.

NOVO IGRISČE IN AVTOCISTERNA V TEMENICI

Novo igrišče so pomagali otvoriti tudi temeniški šolarji.

Maja je v Temeniški dolini potekalo slovesno dogajanje, ki ga bodo krajanje Krajevne skupnosti Temenica še dolgo lahko ohranili v prijetnem spominu. Potem ko so lansko jesen pri podružnični šoli asfaltirali športno igrišče, so se aktivnosti na njem nadaljevale tudi letošnjo pomlad, vse dokler ni bila 19. maja slovesna otvoritev. Krajevna skupnost je v sodelovanju z dodatnim kulturnim društvom in OŠ Ferda Vesela Šentvid pripravila prijetno prireditev, ki so ji dali poseben čar temeniški šolarji 3. razreda in učenci 4. razreda šentviške šole, ki letos gostujejo v podružnični šoli Temenica. Učiteljica Anica Kocjan in Polonca Habič Rus sta bili zaslužni, da so z igrišča odmevale pesmi, recitacije, da se je igralo in plesalo.

Ob otvoritvi je spregovoril tudi župan Jernej Lampret, ki je krajanom čestital za novo pridobitev in zaželel, da bi ta športni objekt s pridom uporabljali. Predsednik krajevne skupnosti Jože Golf pa je izrazil vso zahvalo županu in Občini oz. OŠ Šentvid za njun delež pri ureditvi igrišča. Igrišče je po njegovih besedah lepa priložnost, da zlasti mladi v teh krajih kvalitetno zapolnijo svoj prosti čas in ne zapadejo slabi družbi.

Želja predsednika Golfa je bila, da bi se na otvoritvi v družabnih igrah pomerili njegovi kolegi svetniki, a so naposled v sproščenem vzdušju nastopili šolarji 3. in 4. razreda.

Pred slovesnim prerezom traku pa je župnik Stane Kerin opravil še blagoslovljen igrišča. Skupaj z otroki so nato prerezali trak župan Lampret, predsednik Golf in nekdanji predsednik temeniške krajevne skupnosti Nace Kastelic. Igrišče bo odslej služilo tako potrebam šole kot aktivnostim ostalih krajanov.

Tisto petkovo popoldne se je nadaljevalo v prijeten večer, a že naslednjega dne je bilo v Temenici spet slovesno. Domače gasilsko društvo je namreč praznovalo 60-letnico delovanja.

Praznovanje se je začelo z gasilsko paradom od Fajdige do novega igrišča, kjer je spregovoril predsednik Alojz Lavrih, navzoče pa je pozdravil tudi predsednik gasilske zveze Ivančna Gorica Alojz Ljubič. Sledil je slovesen prejem in blagoslovljen avtocisterne, podeljena pa so bila tudi jubilejna priznanja. In nato še tista dokončna otvoritev igrišča – gasilska veselica.

Temeniška dolina je tako spet poskrbela za plodno in zgledno sodelovanje krajanov in različnih društev, ki delujejo v kraju. Kot vsaka prireditev tudi tokratna ne bi stekla tako gladko, če ne bi bilo prizadevnega kulturnega društva s predsednico Jelko Rojec. Kot je v Temenici že povsem ustaljeno, pa je tudi tokrat program povezovala Jana Kutnar.

Temeničanom za nove pridobitve iskreno čestitamo.

mš

VABILO NA DAN PŠENICE

JABLE 2006,
v torek, 20. junija 2006

Prireditev bo na gradu JABLE, v veliki dvorani

Predavanje in prikaz bosta priznana za praktični del izobraževanja za SKOP program za leto 2006, zato s seboj prinesite MID številke vašega gospodarstva

PROGRAM STROKOVNEGA SREČANJA

- 9.30 zbiranje udeležencev na gradu JABLE
- 10.00 pozdravni nagovori
- 10.05 – 10.50 Dr. Andrej Simončič:
Dobra kmetijska praksa varstva žit pred pleveli
- 10.50 – 11.20 Ben Moljk, univ. dipl. ing., Marjetka Pintar, univ. dipl. ing.:
Predhodna ocena stroškov pridelave pšenice
- 11.20 – 11.40 Tone Šmidovnik, univ. dipl. ing.:
Analiza rasti razmer za rast žit in opis novjših sort

Demonstracijski prikaz odpornejših vrst in poljščin, ki se vključujejo v kolobar v posamezni regiji

Ogled makro- in mikropokusov
na površinah Centra za kmetijstvo Jable

KMETIJA ZUPANČIČ
ZUPANČIČ VIDA
Vrh 19
1294 VIŠNJA GORA

**DOMAČE, SLADKE
JAGODE**

TEL: (01) 788 42 90
GSM: 031 555 058

POKOSILI SO TRAVNIK

V popolni pripravljenosti! Prve so začele gospe, ki so Abrahama že pustile za sabo.

Vreme je zdržalo, kosci so kosili, zmagovalce smo dobili. Res pa je, da je bilo na tradicionalnem, letos že 13 tekmovalcu koscev na Lučarjevem Kalu, ki ga organizira turistično društvo Grča, pomembneje sodelovati kot pa zmagati. Na parcelah velikosti 3 krat 8 metrov se je pomerilo okoli 40 tekmovalcev, in sicer v naslednjih kategorijah: ženske nad 50 let, ženske do 50; moški nad 60 let, od 40 do

60 let in pod 40 let.

V idilični pokrajini, kot je dejal župan Jernej Lampret, je čudovito videti in obujati ročna kmečka dela, saj živimo v že popolnoma motoriziranem svetu. Nekateri mlajši niti ne vedo več, kako je koso vihteti, še manj, da so včasih nekateri morali na roke pokositi veliko večji travnik, kot pa je bil na voljo tekmovalcem. Da turistični delavci Grče skrbijo za svo-

jo čudovito okolico, pa so dokazali s pobranimi odpadki, ki so jih razvrstili v odpadne skupine in jih predali v reciklažo. Imejmo jih za zgled.

Med rezultati pa lahko preberete, kako so se letos odrezali najboljše. Komisija je ocenjevala hitrost in kakovost. Za prihodnje leto lahko pa že pričnete trenirati.

Obiskovalci, pa tudi turistično društvo Grča, se za zanimivo in pestro dogajanje na Lučarjevem Kalu lahko zahvalijo številnim sponzorjem prireditve. To so: Gostilna in picerija Podobnik, Trgovsko podjetje Pipo, Korona, Mizarstvo Pečjak, Iskra sistemi, Mesarstvo Klemenčič, Avtoservis Kralj, Avtoservis Blatnik, Kmetijska zadruga Stična, Mizarstvo Sinjur, Trgovina Miša, Trgovsko podjetje Gradnja, Profis, Krajevna skupnost Dob, Ključavničarstvo Primec, Lamas, Slemenice, Najcom vezenje, Kovifleks, Snop bar in Gradbenišvo Pušljjar.

SS

REZULTATI

Moški do 40 let:

1. Anton Kastelic, TD Šumberk
2. Boštjan Štrus, TD Šumberk
3. Dane Kastelic, Lučarjev Kal

Moški 40-60 let:

1. Slavko Blatnik, Kitni Vrh
2. Stane Berčon, Lučarjev Kal
3. Lojze Črnivec, Kitni Vrh

Moški nad 60 let:

1. Avgust Kuhelj, Kitni Vrh
2. Ludvik Verbič, Podboršt
3. Milan Trunkelj, Kitni Vrh

Ženske do 50 let:

1. Renata Čebular, DPŽ Iv. Gorica

Pripravljeni, pozor, zdaj! Nekateri so tekmovalje vzeli zelo zares, predvsem tu mislimo na glasne navijače!

2. Anica Blatnik, Kitni Vrh
3. Darja Germ, Breg

2. Kitni Vrh 1 (Marija Kraljič, Betka Blatnik, Anica Blatnik)
3. Sreča (Julči Piškur, Marija Nučič, Jožica Ljubič)

Ženske nad 50 let:

1. Marija Nučič, Dobropolje
2. Julči Piškur, Vir
3. Marija Kraljič, Kitni Vrh

Moške ekipe:

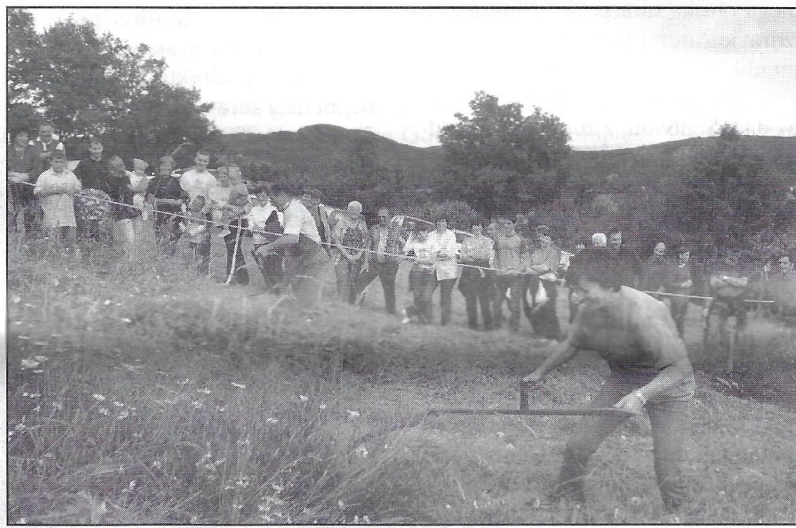
1. Kitni Vrh 1 (Slavko Blatnik, Lojze Črnivec, Slavko Košak)
2. TD Grad Šumberk (Boštjan Štrus, Anton Kastelic, Stane Trunkelj)
3. TD Grča Lučarjev Kal 1 (Jože Medved, Nace Kastelic, Stane Berčon).

Ženske ekipe:

1. Društvo podeželskih žena Ivančna Gorica (Renata Čebular, Nada Seliškar, Ljudmila Lukman)

Stroga komisija ocenjuje kakovost pokošenega. Upošteval pa se je seveda tudi čas. Torej, hitro in kakovostno!

VIP dvoboj – pomerila sta se župan Jernej Lampret in direktorica KZ Stična Milena Vrhovec – zmagovalca je določil fotofiniš.

PRIHODNJE LETO NOVA POŠTA V VIŠNJI GORI

Ob županu Lampretu in predsedniku KS Višnja Gora Janku Zadelu generalni direktor Pošte Slovenije Aleš Hauc.

Če pomislimo na pošte v naši občini, nam najprej pridejo na misel nedavni ropi, ki so motili naš vsakdan. Rop v Šentvidu se je zgodil prav v času, ko se je stavba obnavljala, v kakšnih razmerah deluje pošta v Višnji Gori, pa smo ugotavljal, ko se je rop ponovil tudi v tem koncu občine. V središču pozornosti pa je bila višnjanska pošta tudi v začetku junija; obiskal jo je

namreč sam generalni direktor Pošte Slovenije, Aleš Hauc.

Visoki obisk ni bil naključje, saj namerava Pošta v Višnji Gori v bližnji prihodnosti zagotoviti nove prostore, ki so še kako potrebni. V neposredni bližini sedanje pošte namerava še letos začeti z gradnjo poslovno-stanovanjskega objekta zasebni investitor iz naše občine. Vodstvo Pošte je tik

pred tem, da se z njim dokončno dogovori o sodelovanju, ki predvideva zagotovitev novih prostorov v delu objekta. Investicija za novo poslovavnico je ocenjena na slabih sto milijonov tolarjev.

Ob obisku direktorja Hauca pa smo lahko nekaj več izvedeli tudi o strategiji poslovanja Pošte Slovenije v prihodnjem obdobju. Po direktorjevih besedah pošta že dolgo ni več samo javno podjetje, temveč prava gospodarska družba. Njene poslovne poteze so izredno premišljene in imajo jasno ekonomsko podlago. V tem direktor tudi vidi vzroke za odličen poslovni izid v lanskem letu. Pošta je v letu 2005 pripisovala 3,6 milijarde tolarjev čistega dobička. Investiranje v adaptacije in novogradnje pa je pogojeno s ciljem, da bi postala še kaj več kot samo urad za zagotavljanje poštinskih storitev. Poslovni uspeh je razlog tudi za kadrovske širitve: še v tem letu nameravajo zaposliti 230 novih delavcev.

Direktor je nato s spremstvom pot nadaljeval še na pošti v Ivančni Gorici in Šentvidu, kjer je bila adaptacija prostorov zaključena že pred časom. Pričakujejo, da bo do otvoritve obnovenih prostorov v Višnji Gori prišlo v bližnji prihodnosti.

Matej Šteh

Da ideja postane pohištvo

Profin trade d.o.o., Cesta na Brdo 85, Ljubljana
tel.: 01 423 87 50, faks: 01 423 87 55, gsm: 041 75 31 34
e-mail: profin2@siol.net - www.profintrade.si

EURODEKOR EGGER

Oplemenitene iverne plošče
EGGER 2800 x 2070 x 18mm

Akcija -20%

<p>EURODEKOR W954ST2 - BEL</p> <p>cena za ploščo 6500,- sit 5200,- sit</p> <p>21,69 €</p>	<p>EURODEKOR U708ST2 - SIV</p> <p>cena za ploščo 7845,- sit 6090,- sit</p> <p>25,41 €</p>	<p>EURODEKOR H1582ST15 BUKEV NARAVNA</p> <p>cena za ploščo 7750,- sit 6200,- sit</p> <p>25,87 €</p>	<p>EURODEKOR H1511ST15 BUKEV PARJENA</p> <p>cena za ploščo 7750,- sit 6200,- sit</p> <p>25,87 €</p>
---	---	---	---

Znižane cene robnih trakov ABS EGGER 23/2, 31/2 do - 50%

Novo v ponudbi!

2650 x 2070 mm, MEDIAPAN HALLEIN
12 mm, 16 mm, 19 mm, 25 mm, 28 mm, 38 mm
Promocijska cena za plošče 19 mm! **cena za m³ 60.000,- sit**
250,37 €

JAVOR VEZANE PLOŠČE
2500 x 1250 mm,
4 mm, 6 mm, 8 mm, 10 mm, 12 mm, 16 mm, 18 mm, 22 mm, 25 mm
Breza, Bukev, Topol, Okume, Mahagoni

Kupljeno blago Vam tudi dostavimo!

Navedene cene so brez DDV. Količine so omejene in veljajo do razprodaje zalog.
PROFIN TRADE D.O.O.

DESET LET NAŠE OBČINSKE TURISTIČNE ZVEZE

19. maja je bilo v gostišču na Pajčni svečano praznovanje desete obletnice naše Občinske turistične zveze. Turistična zveza občine Ivančna Gorica je bila ustanovljena 20. septembra 1995, njen statut je bil potrjen na Upravni enoti Grosuplje 11. oktobra istega leta. Za prvega predsednika je bil izvoljen izjemno prizadevni Avgust Likovnik, ki naši občinski turistični zvezi načeluje še danes. Na ustanovni seji so izvolili tudi vse druge organe naše zveze. Občina Ivančna Gorica je za delovanje turistične zveze pravičnemu namenila sredstva v višini 300.000 tolarjev 25. januarja 1996.

Delo občinske turistične zveze v preteklih desetih letih se lahko ocenjuje kot zelo uspešno. Turistična društva so nosilci številnih aktivnosti na svojih področjih, kjer tvorno sodelujejo z ostalimi društvi in organizacijami. Občinska turistična zveza se vse pomembne vključuje v utrip naše občine. Lahko rečemo, da sodeluje domala pri vseh občinskih prireditvah.

Vsako leto se sprejema letni načrt delovanja društev in občinske turistične zveze, ki vključuje številne prireditve, ocenjevanje urejenosti krajev, promocijske materiale in drugo.

Naj navedemo le nekaj pomembnejših aktivnosti. Občinska turistična zveza sodeluje pri organizaciji in izvedbi Jurčičeve poti od Višnje Gore do Muljave in Krke, je nosilec regionalnega ocenjevanja Moja dežela – lepa in gostoljubna za občine Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Zveza je bila pobudnica in je zdaj tudi aktivna soudeleženka na že tradicionalnem praznovanju Dneva državnosti na Polževem.

Ob praznovanju so za dolgoletno in uspešno delo na področju turistične dejavnosti dobili priznanja: Andrej Agnič iz TD Grča Lučarjev Kal (kot dolgoletni urednik našega Klasja je tudi veliko storil za občinski turizem), Stanislav Klemenčič, Amalija Štrubelj, Leopold Sever, Franc Kalar st. (oktobra bo praznoval 94 let!) iz TD Ivančna Go-

rica, Kulturno društvo Krka, Gasilsko društvo Krka, Krajevna skupnost Krka, družine Kozinc, Kamin, Petrič, Podržaj in Globokar, vse s Krke, Pavle Sotirov, Marko Glavaš, Ivica Zupančič in Jože Brodnik iz TD Polževo, Martina Muhič in Gregor Ficko (dvajset let predsednik TD) iz TD Stična, Božo Horvat, družina Linec in Nuša Volkar iz TD Šentvid pri Stični, Osnovna šola Ferda Vesela Šentvid pri Stični, iz Višnje Gore Gorše- & Compani, Društvo upokojencev, Anica Petrič, Branko Vozelj, Majda Strojjan in Franc Godeša, iz TD Zagradec pa so priznanja prejeli: Nuška Šinkovec, Anica Klavs, Aletka Košak, Anica Lekan, Betka Blatnik, Marica Črnivec in Vanja Erjavec.

Na predlog Izvršnega odbora občinske turistične zveze so priznanja za uspešno delo prejeli še: Tatjana Lampret, Janez Kastelic, Stane Kralj, Miloš Šušteršič, Pavel Groznik in Avgust Likovnik.

Posebno priznanje za predstavljanje Jurčičevega Krjavlja tudi izven meja občine je prejel župan Jernej Lampret, ki je v pozdravnem govoru poudaril vse večjo pomembnost turističnega razvoja naše občine.

Slavnostnega praznovanja se je udeležilo kar 51 članov turističnih društev, tam pa so bili tudi predstavniki Turistične zveze Slovenije, Turistične zveze Ljubljana in sosednjega Turističnega društva Žužemberk.

Žal priljubljenega predsednika Avgusta Likovnika zaradi bolezni ni bilo na praznovanju, so mu pa udeleženci poslali pozdrave in želje za čimprejšnjo ozdravitev.

Pavel Groznik

S PD POLŽ V NEZNANO

Pomlad se je že prevesila v drugo polovico. Narava se je prebudila in povsod se poraja novo življenje, ravno pravi čas, da smo jo skupaj s PD Polž mahnil na potep, tokrat v neznano.

Izlet smo začeli v nedeljo, 28. maja, zgodaj zjutraj v Višnji Gori, ko se nas je 16 odpeljalo proti Gorenjski. Vodniki smo težko, a kolikor toliko uspešno prikrili cilj radovednim udeležencem. Začeli smo na Bistriški planini pri Tržiču, večji postanek napravili na s cvetjem bogati Lešanski planini in po uri in pol dosegli Dobrčo, ki je kljub svoji skromni višini (1634 m) zelo razgleden vrh in pravi raj za tiste, ki radi na vrhu malo poležijo. Naš naslednji cilj je bila Koča na Dobrči, kjer smo najbolj lačni prišli na svoj račun. Zahvaljujoč se avtobusnemu prevozu, smo si za sestop izbrali dolgo gozdno pot, ki vodi proti Ljubelju. Vodnik Bine nas je ob prijetnem pogovoru pripeljal na Preval, planino pod Begunjščico, kjer se poleti pasejo krave in je mogoče kupiti domači sir. No, namesto krav nas je na Prevalu pričakal vodnik Roman, ki je prevzel vodenje zadnjega dela poti. Prečili smo jugovzhodno pobočje Begunjščice in prišli do Bornovega predora, ki ga je dal izkopati grof Born. S pogledom na Košuto, Babo in Šentansko dolino smo počasi prispeli na Ljubelj, in v popoldanskih urah domov.

Če so po zimskem spanju vaše mišice izgubile vzdržljivost in raztegljivost, telo pa potrebuje prvo pravo nekoliko bolj zahtevno telovadbo, potem je skrajni čas, da se nam pridružite na eno izmed naslednjih izletov. Podali se bomo na Peco, Skuto, Mangrt, pa tudi kakšen pohod se bo našel ...

Jana Podržaj, PD Polž

KAM PO POMOČ V PRIMERIH NASILJA V DRUŽINI?

Vsakdo ima pravico do varnosti in dostojanstva. Država to pravico vsakomur zagotavlja s svojimi organi in institucijami (34. člen Ustave RS), k čemur jo zavezujejo tudi ratificirane mednarodne konvencije. Nasilje je kompleksen pojav, pri njegovem preprečevanju in obravnavanju sodelujejo različni državni organi in institucije (policija, tožilstvo, sodišča, centri za socialno delo, šole, vrtci, varuh človekovih pravic, zdravstveni domovi ...) in tudi nevladne organizacije, društva, varne hiše, materinski domovi ... Pomembno je, da se znižuje toleranca do nasilja v družbi na splošno, zlasti pa pri ljudeh, ki so se poklicno, moralno in etično dolžni odzvati na zaznano nasilje (strokovni delavci CSD, svetovalne delavke vrtcev in šol, učiteljice, vzgojiteljice, zdravstveni delavci ...).

Center za socialno delo lahko odrasli žrtvi nasilja, pa tudi osebi, ki povzroča nasilje v družini, če se s tem strinjata, ponudi storitev prve socialne pomoči, ki obsega:

- pomoč pri prepoznavanju in opredelitvi socialnih težav,
 - oceno možnih rešitev,
 - seznanitev z možnimi oblikami socialnovarstvenih storitev in dajatev,
 - seznanitev z mrežo in programi izvajalcev, ki nudijo socialnovarstvene storitve in dajatev.
- Možnih je več oblik pomoči, ki jih nudijo različne organizacije:
- zavetišča/varne hiše so namenjene ženskam (samskim ali z otroki), ki so žrtve nasilja in potrebujejo takojšen umik v varno okolje; bivanje traja od treh mesecev do enega leta;
 - krizni center je prostor, kamor se lahko zatečejo žrtve nasilja vse dni v letu, 24 ur na dan;
 - materinski domovi so namenjeni nosečnicam, porodnicam z dojenčki, materam z mlajšimi otroki, pri katerih prevladuje socialna in ekonomska ogroženost; bivanje traja do dveh let;
 - svetovalna in terapevtska pomoč tako

žrtvam kot tudi povzročiteljem nasilja, ki jo nudijo društva, zavodi in združenja.

V primerih, ko gre za ogroženost otrok, pa ima Center za socialno delo javna pooblastila, da spremlja, skrbi in zavaruje koristi in pravice otroka, če nima ustrezne podpore staršev oziroma če je žrtev nasilja. Za zagotavljanje pravic in varovanje koristi otroka, ki potrebuje zaščito, je nujno medsebojno sodelovanje vseh institucij, ki prihajajo v stik z otrokom oziroma družino. Običajno se v takih primerih skliče medinstitucionalni tim (strokovni delavci centra za socialno delo, svetovalne delavke šole ali vrtca, predstavniki policije, državni tožilec, zdravnik, psiholog ...) zaradi posredovanja, zbiranja in analiziranja informacij, ocene ogroženosti otroka, ocene celotne situacije otroka in družine, načrtovanja in izvajanja pomoči, spremljanja obravnave, kar vse je podlaga za odločanje o ukrepih za zaščito otroka.

V hujših primerih nasilja, ko gre za dejanja, ki so prekrški ali kazniva dejanja, policisti sprožijo ustrezne postopke pri državnem tožilstvu ali pred sodiščem. Policisti imajo tudi možnost, da na podlagi Zakona o policiji kršitelju izrečejo ukrep prepovedi približevanju določenemu kraju ali osebi za 48 ur; pisno odredbo pošljejo v presojo preiskovalnemu sodniku, ki ukrep potrdi, spremeni ali razveljavi. V primeru potrditve ukrepa ga lahko podaljšajo na 10 dni, na predlog oškodovanca pa se ukrep lahko podaljša na 60 dni. Žal se pogosto dogaja, da žrtve nasprotujejo prijavi kaznivih dejanj in prekrškov oziroma ne podajo predloga za pregon pri dejanjih, ki se preganjajo na predlog oškodovanca.

Zakaj žrtve ne prijavljajo nasilja in ne zapustijo nasilnega partnerja?

Raziskave so pokazale, da je povprečna doba zlorabljanja, preden žrtve zapusti

razmerje (če se sploh odloči za to), 7 let. Vzroki za to so številni in se prepletajo (osebne značilnosti, psihično stanje, ekonomsko stanje, dinamika razmerja med žrtvijo in nasilnežem, izkušnje žrtve z nasiljem med njenima staršema). Žrtve imajo pogosto občutek nemoči: mislijo, da jim drugi ne bodo pomagali, da jim ne bodo verjeli in da bodo njih krivili za nastale probleme. Pogosto so prisotni pritiski okolice, da mora družina ostati skupaj, ter prepričanje, da je za otroke bolje, da odrasčajo v družini z obema staršema, čeprav je eden od njih nasilen. Običajno je prisoten tudi strah, kako se bo nasilni partner odzval na prijavo nasilja oz. prenehanje odnosa, kar je posledica partnerjevih groženj, kaj se bo zgodilo ženi in/ali otrokom, če ga bo prijavila ali zapustila. Žrtve je tudi sram in ne želijo, da okolica izve, kako partner ravna z njimi, prav tako nočejo na sodišču pojasnjevati ponižujočih podrobnosti iz svojega življenja. Mnoge se bojijo ostati same, zato menijo, da je slabše biti sam, kot pa živeti z nekom, čeprav je nasilen. Nasilneži pogosto strogo nadzorujejo življenje partnerice (telefonske klice, pošto, srečanja s prijatelji), zaradi česar se žrtve počutijo izolirane in brez zunanje podpore. Po prenehanju razmerja pa naletijo na številne socialnoekonomske ovire.

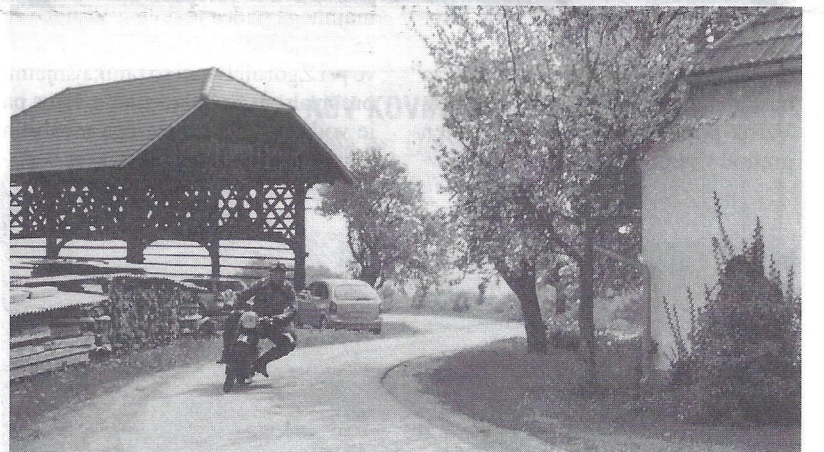
Dejstva pa so:

- nasilje se ne konča samo od sebe in se stopnjuje; lahko gre za fizično, psihično, ekonomsko nasilje ali spolno zlorabo;
- nasilje je kršenje temeljnih človekovih pravic in ima lahko elemente prekrška ali kaznivega dejanja;
- nasilje je izražanje moči in nadzora, zanj pa je odgovoren tisti, ki ga izvaja;
- za nasilje ni opravičila.

Helena Vidic Bizjak, univ. dipl. pravnica, koordinatorica za obravnavo nasilja v regiji

7. MOTO ZBOR MOTO KLUBA FIREGROUP IVANČNA GORICA

Tudi letos smo se člani moto kluba Firegroup Ivančna Gorica odločili, da organiziramo moto zbor, in to že sedmi po vrsti. Dvodnevna prireditev je potekala na Letališču Šentvid pri Stični. Naš zbor nikoli ne mine brez dobre zabave z znanimi slovenskimi rokovskimi skupinami. Letos smo poplesavali v ritmih Omarja Naberja in skupine The drinkers. Zbora se je udeležilo več kot 300 motoristov iz vse Slovenije in tujine ter veliko ljubiteljev motorizma in tovrstne zabave. Gostili smo tudi dvajset invalidov na motorjih pod vodstvom g. Jožeta Zajca. Tretjič smo organizirali tradicionalno spominsko vožnjo z oldtajmerji na Prestav nad Stično, ki se je je udeležilo več kot 30 starodobnikov. Vozili so od parkirišča pred samostanom Stična do doma na Pristavi. Častni starter dirke je bil gospod Franc Kalar, predvojni osebni mehanik dirkača Ludvika, Stariča imenovanega »Leteči Kranjec«. Zmagali so vsi, ki so prispeli na cilj. Udeležence dirke so pogostili na kmečkem turizmu Okonjak, za organizacijo vožnje zahvala gospodu Jožetu Nosanu. Brez klubskih zanesenjakov, sponzorjev in donatorjev prireditve na takšni ravni ne bi mogli izvesti. Zahvala velja prav vsem in slehernemu, ki verjame v našo prireditev in nas pri tem podpira. Upam, da se vsi srečamo naslednje leto na že osmi prireditvi in četrti dirki na Pristavo.

MK Fire Group Ivančna Gorica Klemen Nosan

OBMOČNO ZDRUŽENJE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO GROSUPLJE

VABI

ob 15. letnici vojne za samostojno Slovenijo na

SLAVNOSTNI KONCERT

ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE,

ki bo v petek, 23. junija 2006 ob 18. uri v avli Osnovne šole Louis Adamič Grosuplje.

Pokrovitelji prireditve so občine Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje

VARNOSTNI PAS – VEZ Z ŽIVLJENJEM

VARNOSTNI PAS – VEZ Z ŽIVLJENJEM!

Ugotovitve strokovnjakov kažejo, da bi bilo med vozniki in potniki osebnih avtomobilov najmanj 40 % manj žrtev, če bi vsi uporabljali varnostni pas!

Ali ste vedeli:

• Odrasla oseba lahko z močjo rok in nog zadri težo telesa ob trku le do hitrosti 7 km/h.
• Pri trku vozila, ki vozi s hitrostjo 50 km/h, deluje na naše telo enaka sila, kot če bi padli 10 m globoko. Pri večjih hitrostih pa ta sila skokovito narašča.

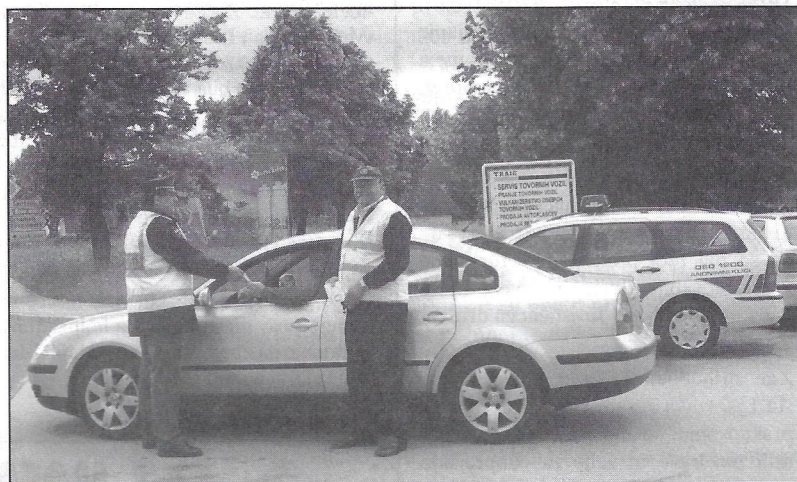
PROSIMO, PRIPNITE SE IN POSKRIBITE, DA BODO PRIPETI VSI POTNIKI!

MINISTRSTVO ZA PROMET

Če vas bo na kateri od prometnic v naši občini v prihodnjih dneh doletelo, da vas ustavi policist in vas prijazno opozori na uporabo varnostnega pasu, pri tem pa ponudi še letak z nasveti in opozorili, se ne čudite. Ministrstvo za promet namreč v sodelovanju s Slovensko policijo in Svetom za preventivo v cestnem prometu od 5. do 20. junija izvaja akcijo, s katero želi pripomoči k večji uporabi varnostnega pasu med vozniki z osebnimi vozili. Te smele preventivne akcije se je lotila policija tudi na naših cestah, v akcijo pa sta na našem območju vključena tudi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Ivančna Gorica in ZŠAM Ivančna Gorica.

Tako smo minule dni že lahko vide-

li vodjo našega policijskega okoliša Marjana Frica in predsednika SPV Ivančna Gorica Franca Grabljevc

ca, ki sta v središču Ivančne Gorice spremljala promet in po potrebi vozniške opozarjala na (ne)priljubljenost varnostni pas. Po besedah Marjana Frica je moč beležiti dokaj zadovoljivo uporabo pasu, še zlasti, ker pri akciji stojni na vidnem opozorilo in se vozniki pripravljajo na to, ko opozorilo v ozračju. Sicer pa so zlasti znotraj naselij vozniki kar malo razvajeni in se ne pripenjajo s pasom. Franc Grabljevec je zlasti opozoril na številne starše in otroke, ki so v jutranjih in popoldanskih konicah in potih v šolo oz. vrtec in nato domov pogosto nepripravljeni.

Vsekakor pohvalna akcija. Za tiste, ki na cesti niste prejeli prijaznih nasvetov, objavljamo tudi na tem mestu priložnostni letak, ki govori o nevarnosti nepriprave pasu.

Matej Šteh

ŠTUDENT NAJ BO ... V RUSIJI

Drugi del

V prejšnji številki sem napisal nekaj besed o splošnih vtisih po prihodu v Rusijo, tokrat pa se bom posvetil kulturi. Če bi se igrali možganskega, bi bila verjetno ena izmed prvih asociacij v zvezi z Rusijo literatura. Puškin, Gogolj, Lermontov, Dostojevski, Tolstoj, Belj, Blok, Jesenin, Bulgakov, Solženičnin in ostali so veliki svetovni književniki. Seveda so Rusi na njih upravičeno ponosni, vendar ne le teoretično. Kako Rusi poznajo in cenijo svoje književnike, sem se prepiral na lastna ušesa (in strmeče oči) na predavanjih iz literature, ki sem jih obiskoval skupaj z ruskimi študenti. Ti so na pamet recitali ne le cele odlomke Jevgenija Onjegina,

ampak tudi dele basni Krilova in druga manj znana ruska dela. Zares občudovanja vredno! Ko sem si nato nekaj časa razbijal glavo s tem, kako jim to uspeva, mi je kmalu postalo jasno. Rešitev vprašanja je ponudil prevoz s podzemno železnico, ki je nepogrešljivi del moskovskega vsakdana. Med vožnjo v šolo ali službo je dovolj časa, ki ga potnik s pridom izkorišča. Namesto da bi gledal v zrak ali sanjari, izvleče iz torbe knjžico in branje se lahko začne. Četudi se morda konča že čez dve postaji ali pa poteka stoje, vključno z nevarnostjo, da se zvali v naročje nič hudega sluteče sosede.

Branja oz. knjig pa si Rusi najverjetneje ne bi mogli privoščiti, če bi pri njih vladale naše cene. Slovenski knjižni molj je ob pogledu na vsote, napisane na zadnjih platnicah, prijatelno presenečen. Cene so tudi do desetkrat nižje kot pri nas. Konkretnije: malo bolj tolstojevsko kakega klasika, ki stane okoli 3000 tolarjev, velja že za drago. Najcenejše izdaje pa je mogoče iz knjigarn odnesti že za nekaj sto tolarjev. Knjižarne, ki s(m)o jih nekateri zaradi zgoraj opisane dostopnosti literature obiskovali kot nekakšna knjižna svetišča, so prepolne številnih izdaj knjig z najrazličnejšimi temami. Posledično se osebek, stoječ pred goro potiskanega in zvezanega papirja, ne sprašuje, ali knjiga na zeleno temo obstaja, temveč to, kaj iz najdenega bo vzel. Skratka, problem je v izbiri, ker je gradiva preveč.

V Rusiji je zelo priljubljeno tudi gledališče. Vsi seveda poznate Boljšoj teater, poleg njega pa je samo v Moskvi še okrog trideset gledališč, kamor ljudstvo rado zahaja. Podobno kot pri knjigah mu to omogočajo relativno dostopne cene. Te se gibljejo od nekaj slovenskih stotakov pa vse do vrtoglavih več deset tisoč tolarjev. Seveda so tovrstne vstopnice statusni simbol, ki si ga lahko privoščijo le ultra bogati »novi Rusi«, o katerih sem pisal v prejšnji številki. Na splošno pa velja, da si lahko z nekaj iznajdljivosti pri izbiri predstave pričaraš prijeten kulturni večer že za male denarje. Če pa morda še sam pokažeš nekaj igralskega talenta pred prodajalkinim okencem, potem se lahko v gledališki naslanjač zlekneš celo brezplačno!

Omeniti moramo tudi film. Režiserji Tarkovski, Lebedev, Mihalkov in družina so se v začetku junija s ciklusom filmov predstavili tudi v Ljubljani.

Pomemben del kulture predstavljajo tudi galerije in muzeji. Od prvih lahko podčrtamo Tretjakovsko galerijo, ki spada med svetovno klasiko. Med muzeji pa je v mojem spominu pustil najgloblji pečat Ermitaž v Peterburgu, ki je eden največjih muzejev na svetu – ima kar 426 razstavnih soban. Zelo popularen je ruski cirkus, seveda pa tudi koncerti najrazličnejših glasbenih zvrsti.

Lojze Grčman

NARASLA VIŠNJICA OGROŽALA HIŠE

Poplave sodijo med naravne nesreče, eden od vzrokov za njihov nastanek je tudi velika količina padavin. Konec maja nas je tako doseglo dnevno deževje, kar je bilo dovolj za nastanek poplav ob potoku Višnjica. Vzrok poplavljanju Višnjice je njen prehod v neotektonski jarek Muljav-

ske doline, ki teče v smeri S-J, na severu pa se konča pri Stični. Zaradi majhnega padca je dolina Višnjice že za Višnjo Goro zamočvirjena. Poplave pri Zgornji Dragi so tamkajšnjemu prebivalstvu že dolgo znane, letos pa je voda narasla do starega mostu in tako ogrozila nekaj hiš v svoji nepo-

sredni bližini. Posredovati so morali celo gasilci, ki so prečrpavali vodo drugam. Poplavljenost je bilo tudi območje med Višnjo Goro in Zgornjo Drago ob železnici.

Sabina Miklavčič

GOVORI SE ...

Vozniki na relaciji Ivančna Gorica–Žužemberk, ki se dnevno vozijo oz. uničujejo svoje štirikolesne konjičke na cesti (op.: zaradi uničenosti se ne bi smela več tako imenovati), naj spravljajo račune za popravila, vozil (za zanižane amortizacije, poškodovane odbijače ipd.). Kajti iz neuradnih in nepreverjenih virov blizu vrha vlade smo izvedeli, da jim bo država povrnila stroške popravil.

KOSMATINCI – NEKAJ ZANIMIVOSTI, 2. DEL

NEKAJ O PRAKTIČNEM DELU S PASJIMI SODELAVCI

Naše najbolj pogosto delo je iskanje pogrešanih oseb. Ker je tu čas naš sovražnik, naj opišem potek take akcije in kako lahko sodelujoči pomagajo k čim večji uspešnosti.

Ko pogrešite svojca, posebej če je otrok, ostareli, bolnik ali oseba, ki bi lahko naredila samomor, ne izgublajte časa s samostojnim iskanjem, temveč TAKOJ obvestite lokalno policijsko postajo ali 112. Center za obveščanje preko pozivnikov skliče enoto s psi, da se lahko čim prej zberemo; najprej na policijski postaji, kjer nas seznanijo s podatki (opis pogrešane osebe, podatki o morebitni osebnosti ...). Med reševalci je praviloma tudi vsaj en zdravnik.

Nato odidemo s policisti na kraj, kjer so pogrešanega zadnjič videli – običajno na njegov dom. Iščemo "v strelcih": vodniki in vrsti, tako da vidimo čim večji desnega sosa, psi

pa prosto iščejo – ne po sledi, temveč "revirajo" – samostojno pregledajo ves teren pred nami. Včasih se nam priključijo tudi domačini, ti pa velikokrat delo žal bolj motijo, saj običajno nestrpno hitijo naprej in tako psom ne dajo časa, da nemoteno iščejo; včasih jih celo prehitijo, tako da njihov vonj živali po nepotrebnem moti. Če torej ne zmorete potrpljenja, se nam raje ne pridružite!

Ko pes na terenu, ki ga preiskujemo, zazna vonj človeka, bo šel v njegovo bližino in bo začel nanj lajati. To seveda ni groznja, temveč obvestilo vodniku, da je našel človeka. Njegov vodnik se mu bo odzval s klicem "pes nakazuje ponesrečenca". To bo psu potrdilo, da ga je vodnik razumel, ostali pa svoje gibe pokličejo k sebi. Lajež svojih živali namreč dobro poznamo: razumemo, kdaj gre za najdbo, o kateri je pes prepričan, kdaj

pes le potrebuje pomoč, kdaj je nekaj zaznal, pa ni prepričan o tem. Vodnik bo nato krenil proti psu, ki ga bo ves čas klical z laježem. Če ste izgubljeni gobar, nikar ne grozite psu in ga ne odganjajte. Sicer vas ne bo napadel, ampak se bo le umaknil v varno razdaljo, bo pa to nepotrebna slaba izkušnja. Ko pride vodnik do najdene osebe, po postaji obvesti o najdbi ostale udeležence. Če je oseba živa, ji po potrebi nudimo prvo pomoč in jo spremljamo ali transportiramo bodisi domov ali v bolnišnico. Če je oseba mrtva, zavarujemo kraj najdbe, dokler ne pridejo policija in kriminalist.

Zakaj osebe včasih ne najdemo?

Ko je ne najdemo, pomeni, da je takrat tam, kjer smo iskali, ni bilo. Ne spomnim se, da bi enota ponesrečenca spregledala. Opažam pa, da otro-

ke in starčke največkrat iščemo preblizu doma, odrasle pa predaleč. Ne morete si misliti, koliko kilometrov lahko prehodita malček, ki je ubral napačno pot, misleč da gre domov ali k sorodnikom, ali starček, ki, gnan od spominov, zaide na poti svojega otroštva! Obupani odrasli možakar pa si bo sodil na kraju, od koder bo zadnjič pogledal proti domu, ali na svojem imetju (gozd, zidanica, skedenj).

Pa še nekaj: med tistimi, ki smo jih po večdnevni akciji našli mrtve, ni bilo žrtev gozdnih živali, tudi ne zloglasnih merjascev in medvedov. Največkrat so sami položili roko nase: nekaj je bilo nenadnih smrti zaradi bolezni, kar nekaj pa tudi umorov – tudi z lovskim strelnim orožjem.

Tudi mi tako na vajah kot na akcijah še nismo imeli neprijetnih srečanj z divjimi živalmi, pač pa posebej na vajah z lovci, ki včasih ne razumejo, da ima pes sicer nagon po plenu, ga pa lahko izživimo na mnoge bolj sprejemljive načine.

Tako se pri skupnem delu utrjujejo tudi vezi z našimi pasjimi sodelavci. Ko sem kot začetnica – reševalka vprašala poveljnika enote, ali bi kak naš pes lahko bil kdaj nevaren domačim, mi je ta, smeje se, odgovoril: "Zakaj le? Spijo ob vas, z njimi si delite grizljaje, mnogokrat sami izberejo smer sprehoda, potrjujejo se z delom. Tako groznje niso potrebne." To naj bo odgovor na vprašanje, kako prepričati nevršičnosti tudi pri psih, ki jih imajo neresovalci.

Čisto za konec: v Avstriji poteka poskusni projekt Pes – pomožni vzgojitelj v vrtcu. Žival dobi zjutraj oprtnico "pes – reševalec", se samostojno odpelje z avtobusom v vrtec, kjer se igra z otroki in hodi z njimi na sprehode, po delu pa samostojno odide domov!

Naj vam zaupam skrivnost: tega je sposoben vsak pes, tudi ta, ki zdaj ves dan ždi na verigi ali v pesjaku. Skrivnost ni v psu ...

Tonja Gomzi - Hrabar, dr.med.

V TEJ ŠOLI SO SE IMELI LEPO

Pa smo jo le dočakali, 100-letnico stare šole v Višnji Gori. Častitljiv rojstni dan smo praznovali, kot se za tako visoke jubileje spodobi.

V Mestni hiši smo postavili razstavo o razvoju šolstva v Višnji Gori. Razna spričevala, kataloge, ki so segali tudi v leto 1845, smo popestrili s slikami razredov izpred mnogih let, z učnimi pripomočki, ki jih danes šolski otroci gledajo z začudenjem, a so bili nekoč še kako učinkoviti. Krepko smo morali zasukati rokave in brskati po arhivih Zgodovinskega in Šolskega muzeja v Ljubljani, našega šolskega muzeja v Višnji Gori. Razstavi smo dodali izdelke iz »današnjega časa«, ki so jih pripravili učenci in učence podružnične šole v Višnji Gori.

Učence in učenci VIZ Višnja Gora so poskrbeli za presenečenje. V Mestni hiši so pripravili pogostitev, ki je bila prava paša za oči in telo. Kozali so, da sledijo vsem novostim v pripravah in ponudbi jedi, zato se v tem zavodu izsolanih kuharjev in kuharic najbrž ne bo branilo nobeno gostinsko podjetje.

Ob visokem jubileju višnje šole smo izdali tudi knjižico. Njene vsebine smo se lotili kronološko. Poleg lepih misli ravnatelja Osnovne šole Stična, ravnatelja VIZ Višnja Gora in predstavnika krajevnih skupnosti smo predstavili podružnično šolo danes, ki je vsa nova in lepa zasijala na novem prostoru leta 1999. Stara šolska zgradba iz leta 1906 zdaj začasno nudi dom gojenkam in gojencem VIZ Višnja Gora.

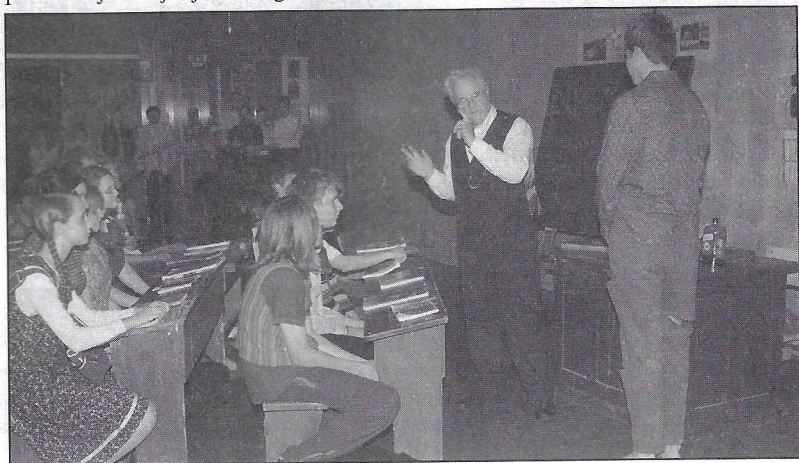
V knjižici smo predstavili razvoj šolstva na Slovenskem od elementarne osnovne šole do sodobne devetletke, kamor smo vpeli tudi razvoj šole v Višnji Gori. Naš kraj je premoagal »šolmoštra«, ki je bil obenem pisar,

samemu pouku in organizaciji življenja in dela na šoli. Zagotovo pa je le eno: radost do dela in poučevanja nosi vsaka učiteljica ali vsak učitelj v sebi, in to še kako čutijo tudi učenci in učenci.

Ne, nismo pozabili na prireditve v šoli. Žal nas je dež prenal z lepega dvorišča pred staro šolo, a smo v novi presenetili obiskovalke in obiskovalce, tudi nekdanje učiteljice in učitelje: poslušali so učno uro izpred sto let, z učiteljem, ki ne bi mogel bolje odigrati svoje vloge, z Leopoldom Severjem. Učence in učenci pa so se hitro vživeli v svojo vlogo in priznali, da so si novo snov o domači koločki dobro zapomnili. Prireditev je potekala z roko v roki z vrstecem, z vzgojno-izobraževalnim zavodom, s krajevno skupnostjo in s šolo.

že davnega leta 1528. Pravo šolo z nekaj učenci pa pisni viri omenjajo v letu 1554.

Šola vsakega kraja, tudi našega, predstavlja življenje: mnoge nekda-

nje učence in učenci so za našo knjižico zapisali spomine, pridružile so se jim tudi nekateri učiteljice. Skrbno smo prebrali kroniko šole, ki so jo začeli pisati po drugi svetovni vojni; vse drugo je med vojno pogorelo ... Brskali smo po okrožnicah, ki so jih kot obvestila pošiljali po razredih. In naše ugotovitve? Šola je zrcalo vsakega časa, ki pride naproti tudi

Zadovoljni smo vsi! To se kaže tudi v želji po nadaljevanju »zgodbe«. Dobili smo lep namig. V Višnji Gori je živel in ustvarjal nekaj zanimivih nadučiteljev ... Za Anin sejem se upam, spet srečamo na razstavi v vaši Mestni hiši.

Zlata Kastelic, prof.

Foto: Travnik

OBISKALI SO NAS NAŠI SOVRSTNIKI

Končno! Dočakali smo dan, ko smo v Slovenijo dobili nemške vrstnike. Bilo jih je dvajset, k vsaki družini se je priključil eden. Pri meni je bila Marenka. Razvedrilim smo jih s kratkim kulturnim programom in pravo pogostitvijo. Priznam, bilo me je zelo strah, kako se bova z mojo »izbranko« razumeli. A nepotreben strah je počasi kar mineval. Z Moniko sva se veliko pogovarjali, se smejali, kritizirali, si marsikaj ogledali ... Skratka, imeli sva se super! Sporazumevali sva se v nemškem jeziku, če pa kdaj nisem razumela kakšne besede, mi jo je z veseljem razložila. Iz dneva v dan sva se bolj spoznavali in postali kar dobri prijateljici. Od nje sem se naučila nekaj nemških besed, jaz pa sem jo naučila nekaj slovenskih. V treh dneh je znala že reči: hvala, prosim, roža, metulj, adijo ...

Všeč so mi bili tudi izleti v Ljubljano in Postojno, ogled izvira Krke ... Tudi Nemci so bili navdušeni nad lepoto slovenske pokrajine.

Vedno pa na žalost pride tudi slovo; v četrtek je bil predviden že odhod! Nekate-

rim so se dodobra zarosile oči, saj smo se v teh dneh zelo navezali drug na drugega. Vendar smo to sprejeli s ponosom, saj smo vedeli, da smo se naučili veliko novega, spoznali nove prijatelje in napravili dobro delo.

Naslednje leto smo na vrsti mi, da za nekaj dni odidem v Nemčijo. Verjamem, da se bomo tudi mi pri njih počutili tako dobro kot oni pri nas. Do tedaj pa bodo krožila sporočila po elektronski pošti.

Tjaša Koporec, 1.b

Sprejem gostov iz Nemčije

OBISK IZ HIRSCHAIDA

Maj je poln presenečenj in pričakovanj, najbolj stresni mesec za učence, dijake, učitelje in profesorje, saj se z neizmerno hitrostjo približuje tudi konec šolskega leta. Za čim boljši uspeh pa je treba še marsikaj narediti, se pripraviti na ustna in pisna ocenjevanja, pri vsem tem pa ne pozabiti tudi na to, da si je v življenju treba vzeti čas tudi zase, za najbližje in prijatelje in tudi za navezovanje novih poznanstev.

Gostje in gostitelji v novih majicah ob slovesu

Takšno priložnost so imeli dijaki in dijakinje Srednje šole Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici, ko so jih obiskali učenci in učence iz pobratene Realne šole iz Hirschaida, s katero smo pred dvema letoma uradno podpisali listino o partnerstvu in sodelovanju med šolama, ki nas obvezuje, da se medsebojno obiskujemo in družimo, sodelujemo pri različnih projektih, izmenjujemo mnenja, izkušnje in sklepamo prijateljstva.

Skupni interesi nas še bolj povezujejo v združeni Evropi, zmanjšujejo razlike med narodi ter odpravljajo predsodke. Mladi se seznanjajo s povsem običajnim življenjem ljudi v Sloveniji in Nemčiji, spoznavajo nove ljudi, njihove običaje in navade, jezik in s svojo odprtostjo in naklonjenostjo do drugačnosti gradijo mostove med različnimi narodi. Srečanja vsekakor spodbujajo k učenju tujih jezikov, tudi slovenščine, ki jo v primerjavi z nemško govorečimi deželami učenju le težko ljudje. Tako prispevamo Slovenci kamenček v mozaik pestrih članic držav Evropske unije.

Mladim prijateljem iz Hirschaida in dvema učiteljema, namestniku ravnatelja gospodu Henryju Hecklu in gospe Jutti Hofmannovi, smo bili na šoli skupaj z dijaki gostitelji in njihovimi starši več kot odlični gostitelji.

Ob koncu gostovanja smo imeli še krajšo anketo, iz katere je razvidno, da so se učence iz Hirschaida pri nas odlično počutili in da bi obisk v Sloveniji z veseljem podaljšali še za nekaj dni. Komaj že čakajo, da pridejo ponovno, saj jih je Slovenija fascinirala s svojo slikovito pokrajino in prijaznimi, gostoljubnimi ljudmi. Všeč jim je bil pester, zanimiv, domiseln program, ki je vseboval ogled znamenitosti ter naravnih lepot. Gostitelji smo poskrbeli tudi za ravno pravnjo mero prostega časa ter druženje z dijaki gostitelji in njihovimi družinami.

Da nismo preveč obremenjevali družine gostiteljice, so na šoli naše nadvse prijazne kuharice nasitile tudi najbolj lačne in izbirične z obilnim zajtrkom, imeli in okusili hirschaidski. Dijaki so bili navdušeni nad šolsko menzo in bi jo z veseljem imeli tudi v Hirschaidu.

Seveda pa je mladim največ pomenilo druženje z vrstniki, s katerimi so preživeli nekaj nepozabnih dni, si nabrali zanimive izkušnje, se marsičesa novega naučili, prisostvovali so pouku, skupaj preživeli zanimive ure, se smejali, pozabili na skrbi in obveznosti, a prečudovite prestolnice Ljubljane, obisk Postojnske jame, slovo maturantov od srednje šole, prisotnosti maturantov – jubilarcev, ogleda samostana v Stični, obiska Jurčičeve domačije z etnografskim muzejem, gledališča na prostem, srečanja z igralsko nadarjenim županom Ivančno Gorico G. Jernejem Lampretom, njegovega pozdrava, v živo uprizorjenega Krjavlja s kozo in tistega dogodka, ko je presekal hudiča na straži kar na dva kosa. Ni kaj! Župan igra s srcem in dušo, in kar človek rad dela, mu ni težko.

Ogleda vredna je bila tudi Krška jama z izvirok reke Krke, postanek pa smo naredili tudi na hribčku v Ivančni Gorici, kjer kraljuje prekrasna cerkev Sv. Jožefa, ki je odraz bogatih in izvirnih idej domačega župnika in naredi na obiskovalca velik vtis.

V piceriji Kegeljček smo potepanju po občini Ivančna Gorica dodali še piko na i, preden so gostje odšli s svojimi gostitelji na njihove domove.

Na šoli pa seveda nismo pozabili tudi na umetniške duše. Ponudili smo jim likovno delavnico, v kateri so lastnoročno tiskali majice, za kar je bilo treba imeti, da se je potrpljenja ter poštovati navodila tiskalnice. Po objavljenem delu so jih sprejela in bivanje v Sloveniji tako gostje kot tudi dijaki gostitelji. Tako lepo, kot smo goste sprejeli na šoli, smo se od njih tudi poslovili.

V tem kratkem času so se spletla pristna prijateljstva, zato je ob slovesu spolzela tudi kakšna solza po licu. Tolažili so se, da se oktobra, ko v Hirschaidu praznujejo praznik jabolč, ponovno vidijo.

No, in končno se je našlo tudi nekaj, kar jim ni bilo všeč: vreme v sredo, ko je lilo kot iz škafa. Tu pa smo bili popolnoma nemočni. Lepega vremena mogli smo naših vrstnikov in njivah. Le-te je treba negovati in skrbeti zanje, prav tako pa je treba negovati tudi prijateljske vezi in partnerstvo med obema šolama, če hočemo, da obrodijo bogate sadove.

Marija Majzelj - Oven, prof. nemščine

Na Jurčičevini je nemške dijake pozdravil tudi Krjavelj.

GAUDEAMUS IGITUR V IVANČNI GORICI

Na prireditvi so častna mesta zasedli jubilariti, generacija stiških maturantov 1956.

»Gaudemus igitur, iuvenes dum sumus!« je že dvainpetdesetič odmevalo v Ivančni Gorici. - Poslovala se je še ena generacija maturantov. - Že nekaj dni prej so na vratih učilnic matičnih razredov visele osmrtnice razrednih skupnosti, ki se poslavljajo.

Na SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica smo v sredo, 24. maja, imeli zdaj že tradicionalno slovesnost ob odhodu zaključnih letnikov, ki jo je skupaj z dijaki leta 2004 obudila profesorica Breda Kramar po vzoru nekdanjih stiških maturantov. Letošnjim maturantom so se pridružili še 2. generacija stiških maturantov, ki zdaj praznuje že 50. obletnik. Ter gostje v obliki občine iz Hirschaide, ki so nekaj dni bivali za naših dijakih. Zelo smo bili veseli tudi obiska našega župana, gospoda Jerneja Lampreta, ki je s svojo prisotnostjo počastil vse dogajanje na šoli.

Najprej smo dijaki videli mimohod letošnjih maturantov ob spremljavi harmonik, in seveda »cvek« oz. enico iz lesa. Sledil je pozdrav, ponovili pa smo tudi deset šolskih zapovedi. Ena izmed njih se glasi: Ne kradi tujih idej za plonkanje, ampak tudi sam na tem področju postani inovativen (morda dobiš Jurčičevo nagrado za posebne dosežke!). Sledilo je tudi šest resnic o šoli, med katerimi se je znašla tudi ta: III.: da so tri svete šolske osebe: oče ravnatelj Milan Jevnikar, sinovi in hčere profesorji in Sveti duh, ki nikoli noče prišepetavati. Seveda pa k desetim zapovedim in šestim resnicam spadajo tudi litanije. Nekaj litanjskih prošelj maturantje (in drugi dijaki) ponavljamo že več let, a nas nikoli ne uslišijo. Verjetno ne bi imeli nič proti, če bi se prošnje, kot so npr. Presveti odmor – zmeraj prekratek; dragi kopirc – za kontrolke nikoli pokvarjen ..., uresničile. Kot pa sem že omenila, smo slišali tudi maturantsko himno Gaudemus igitur.

Zatem so sledile zahvale profesorjem. Na naši šoli poučuje skoraj sedemdeset profesorjev tri programe in predstavniki razredov so se jim na različne načine zahvalili za njihov trud, pomoč in znanje, ki so jim ga posredovali. Vmes so nam zapele ob violini in klavirju maturantki Manca in Alja in seveda zmagovalka Bitke talentov – naša gimnazijka Nina Pušlar s svojo novo pesmijo. Na naši šoli pa ne domuje samo glasba, ampak tudi ples. Predstavili sta se nam plesna skupina Pikice in člani plesnega krožka s plesom jive. Nagovoril nas je tudi predstavnik petdesete generacije maturantov, gospod Janez Zajc. Predaja ključa naslednikom letošnjih maturantov je dodobra razgibala ozračje. Iz vsakega razreda tretjih letnikov sta na igrah sodelovala po dva dijaka. Bilo je moko, bilo je smešno in zelo napeto! A na koncu je vedno zmagovalec, tudi letos ni bilo nič drugače! Ključ je dobila razredna skupnost gimnazijcev. Čestitamo!

Krona tega dne pa je seveda zaključna slavnostna četvorka. Tudi letos so jo naši maturantje odplesali (pod mentorstvom plesne šole Urška), le da tokrat kar v telovadnici, saj jim jo je vreme pošteno zagodlo.

Tako se je kočala naša prireditvev in s tem še zadnje šolsko leto v SŠ za naše maturante. Pa vendar se je zanje vse šele začelo; čaka jih namreč še matura, za katero pa upamo, da jo bodo tudi letos stoodstotno in kar se da uspešno opravili. Srečno, dvainpetdeseta generacija maturantov SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica!

Špela Brajer, 3. letnik gimnazije
SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Dež je preprečil ples četvorko pred občinsko stavbo, plesali smo v telovadnici.

EKO DAN V ŠOLI FERDA VESELA ŠENTVID PRI STIČNI

V petek, 21. aprila, smo imeli učenci OŠ Ferda Vesela EKO dan, saj smo razglasili EKO šolo in sodelovali pri odprtju čistilne naprave v Šentvidu pri Stični.

V šoli smo se tokrat zbrali popoldne in s pregledno razstavo, biltenom in poročili predstavili delo, ki je v okviru eko šole potekalo vse leto. Začeli smo z eko himno, ki jo je na besedilo učencev 7. razreda uglasbila profesorica Marta Steklasa. Šolsko avlo je krasil eko znak šole, ki ga je izdelala učenka 9. razreda Neža Mikelj.

Vse leto smo zbirali podatke, raziskovali, spraševali, ustvarjali vsi učenci od 1. do 9. razreda. Odkrili smo črna odlagališča in spoznali negativne vplive na okolje. Učili smo se varčevati z vodo, preučevali onesnaženost voda v našem šolskem okolišju, poiskali vse mlake in odkrivali njihov pomen. Izdelali smo brezovo

metlo, lesene in kovinske smetišnice ter spraševali odrasle o uporabi letih nekoč in danes. Ustvarjali smo iz odpadnega materiala, preizkušali ročno izdelane mlinčke na Šentviškem potoku in pripravili modno revijo.

Zbirali smo star papir, si uzavestili pomen ekoloških otokov in vse leto čistili okolico šole. Na ekološko obnašanje nas nenehno opozarjajo eko opozorila, ki jih je izdelala skupina učencev in jih namestila v šoli.

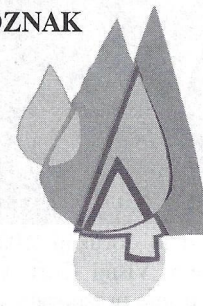
Po dobri malici smo se peš odpravili k novi čistilni napravi. Tam je župan občine in naš ravnatelj gospod Jernej Lampret s člani Občinskega sveta slovesno odprl čistilno napravo. Gospod župnik jo je blagoslovil, ob stiški godbi, plesu folklorne skupine, petju Slavčkov in prepevanju ter recitiranju učencev naše šole smo se

vsi veselili tako pomembne pridobitve za kraj.

Ponovno smo se zbrali v šolski avli in poudarili pomen eko šole in eko obnašanja vsakega posameznika.

Kaja Štepic, 9. r

EKOZNAK

Začutil bo svobodo v sebi –
ekologija je način življenja,
način gledanja na svet,
v središču razmišljanja je zemlja,
saj to je naš planet.

O naravi govorimo v šoli,
naredimo ekoprojekt,
vsi živimo na ekošoli,
vpeti v skupni življenjski projekt.

Razmišljamo o zemlji, zraku, vodi,
naredimo nekaj za naravo,
glejmo, da smeti kdo ne pohodi,
zastopajmo človeka in naravo.

Kdor največ smeti bo pobral
v šoli, doma in ob sebi,
z vodo varčeval,
začutil bo svobodo v sebi.

Kaja Štepic,

OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

ZAKLJUČEK BRALNE ZNAČKE Z ANDREJEM ROZMANOM ROZO

V sredo, 10. maja, smo ob zaključku bralne značke povabili na šolo zanimivega gosta. Obiskal nas je pesnik

in igralec Andrej Rozman Roza.

Zbrali smo se v šolski avli in skupaj z ravnateljem pozdravili gosta. Igralec

in pesnik Rozman nas je seznanil s svojim delom in nam predstavil nekaj lastnih del. Čeprav smo nekateri že poznali priredbo Prešernovega Povodnega moža, smo uživali ob njegovem izvajanju. Spoznali smo njegove igralske sposobnosti in se čudili, ker je vsa besedila znal na pamet.

Povedal nam je, kako je prevajal Shakespearejevo delo Sen kresne noči, in nam odlomek tako zaigral, da je sam predstavljal oba nastopajoča junaka.

Naslednjo uro je nastop ponovil še za učence razredne stopnje. Vsi si še želimo tako prijetnih in zanimivih obiskov.

Lea Urbas,

OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

REDKOBESEDNI ŠTUDENT VETERINE

V četrtem letniku študija veterine smo študentje dobili vsak svojega pacienta, ki smo ga morali spremljati in v bolniški list vpisovati vsa opažanja in posege na njem. Med seboj smo imeli kolega, ki ni rad izgubljal besed, in tako je njegov bolniški list izgledal takole:

1. dan: Krava ne je in je žalostna.
2. dan: Krava še vedno ne je in je še bolj žalostna.
3. dan: Krava je poginila.

Ob zaključku obravnave pacientov je profesor tega študenta vprašal: »No, kolega, če ste imeli že tako smolo, da vam je krava poginila, pa analizirajva, kaj ji je bilo in od česa je poginila.«

Redkobesedni kolega je nekaj časa mencial, profesor pa ga je spodbudil: »Od žalosti vendar, saj je to očitno iz vašega bolniškega lista.«

BEDENJE PRI MRLIČU

Dve starejši kmečki ženski sta se v Zgornji Dragi s hriba na hrib obveščali in dogovarjali:

Prva: »Tina, a boš šla kropit?«

Druga: »Bom, ja, kdo je pa umrl?«

Prva: »Ni še, bo.«

Včasih je bilo bedenje pri mrličih v domačih hišah pravi družabni dogodek in zato pravzaprav ni čudno, da so, če v vasi dolgo ni nihče umrl, komaj čakali, da se bo ponudila takšna priložnost.

Valentin Skubic

Z VLAKOM NA IZLET V TREBNJE

Otrokom Mucine in Zajčkov skupine iz vrtca Marjetica se je zadnje sredo v maju uresničila velika želja: v spremstvu babic, dedkov, mamic in vzgojiteljic so se peljali z vlakom na izlet v Trebnje. Otroci so med vožnjo opazovali delo sprevodnika in strojevodje, v Trebnjem pa so si ogledali staro lokomotivo in se sprehodili po mestu.

Zanje: vzgojiteljici Tadeja Babič in Neva Fortuna

OBISK POLICISTA

Zajčke iz vrtca Marjetica je ob zaključku projekta Poskrbimo za svojo varnost v cestnem prometu obiskal policist Rudi Grumbacher, ki se je z otroki pogovarjal o varnem vključevanju v cestni promet.

Zanje: vzgojiteljici Tadeja in Simona

IV. DEL: RAJHENBURŠKI MOLČEČI MENIHI IN LURŠKA MATI BOŽJA

Da so ljudje, ki so živeli v izredno skromnih, da ne rečemo bednih razmerah, tako

zelo hrepeneli po izobrazbi, nam je danes skorajda nerazumljivo. Seveda so v šolanju videli tudi možnost, da si bo otrok tako ustvaril boljše pogoje za življenje, vendar se zdi, da so manj hlepeli po materialnih dobrinah in ugodju in bolj po duhovnem svetu, osvobojenem skrbi za vsakdanje preživetje. Ta življenjska drža je jasno razpoznavna iz ravnanj staršev in sorodnikov p. Simona. K tej duhovni ozaveščenosti je gotovo pripomogla osebno doživeta in trdna vera najbližjih: deda po očetovi strani, ki je bil znani »božjepotnik«, saj je izredno rad obiskoval romarske kraje, posebno pa matere, ki je vero jemala zares in po njej tudi živela in tako vzgajala svoja dva otroka. Veri in duhovnosti pa je bilo izredno naklonjeno tudi širše okolje. Najznamenitejši romarski kraj so bile bližnje starodavne Svete gore nad današnjo Brestanico.

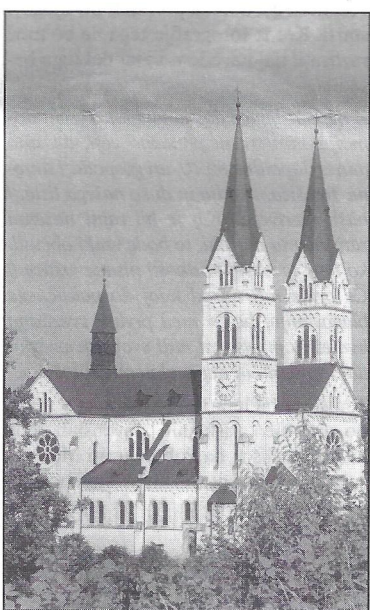
Razen tega je bil Rajhenburg, kot se je takrat imenovala današnja Brestanica, zaradi samostana trapistov in zaradi bazilike Lurške matere božje, v monarhiji dokaj znan in čislani kraj. O izredno bogati kulturni in zgodovinski dediščini Brestanice in njene širše okolice v tem zapisu ne bomo govorili, čeprav smo lahko prepričani, da so se ljudje vsaj posredno zavedali, saj zgodovina živi bolj v spominu ljudi kot v knjigah.

Omeniti pa moramo ljudi in dogodke, ki so danes za nas zgodovina, za Ašičevega Pepija in njegove pa so bili njihova sedanjost.

PREMAJHNA ŽUPNIJSKA CERKEV

Kot vemo iz krstne knjige župnije Brestanica, je najstarejšega otroka Franca in Marije Ašič na ime Jožef krstil tamkajšnji župnik Jožef Cerjak. Krstni obred je bil v starodavni srednjeveški župnijski cerkvi sv. Petra, ki še danes stoji na mali vzpetini nad reko Brestanico. Že dolgo pa je bila za hitro rastoče naselje ta cerkev občutno premajhna, vendar se nobeden od župnikov ni upal začeti z gradnjo večje cerkve.

Jožef Cerjak, ki je začel svojo pastirsko službo kot kaplan v mariborski stolnici, pa je bil mlad in dovolj pogumen, da se je spustil v zahtevno gradnjo. Osnoval je posebno stavbno družbo, katere člani so bili iz vse Slovenije. Edina njihova ob-

Bazilika Lurške matere božje

veznost je bila, da so prispevali po svojih močeh denarna sredstva za gradnjo nove cerkve. Zemljišče je župnija dobila že prej v dar od domačinke Ane Korban. Leta 1908 so položili temeljni kamen in leta 1914, ko je bilo p. Simonu osem let, je mariborski škof dr. Mihael Napotnik blagoslovil novo cerkev Lurške matere božje. Slovesna blagoslovitev je bila ravno 2. julija. Tistega dne so iz Sarajeva mimo Brestanice, Zidanega mosta, Celja in Maribora z vlakom prepeljali na Dunaj preminulega Franca Ferdinanda. Kljub slovesnemu vzdušju ob blagosloplitvi med ljudmi ni bilo čutiti pravega veselja. Vsi so se še predobro zavedali, da je vojni spopad samo še vprašanje časa.

Cerkve je kljub vsemu kmalu postala zelo priljubljena božja pot, ki so jo kmalu poimenovali »slovenski Lurd«. Mali Pepi Ašič je vsa svoja brestaniška šolska leta srčno želel postati ministrant, kar pa žal ni bilo mogoče uresničiti. Živel je mnogo predaleč, da bi lahko hodil med tedom dvakrat dnevno v Brestanico, v šolo in še v župnišče. S svojo družino pa je bil vsako nedeljo in praznik pri maši: dve uri hoje traja, eno uro ali več obredov v (pozimi mrzli) cerkvi, pa spet dve uri peš nazaj. To ni bila samo neka za danes preživela navada, ampak življenjska drža, ki je ljudi utrjevala in jim dajala moči, upanja in trdnosti za življenje.

ČEBELE PRAZNUJEJO!

2. junija je Vrtec Čebelica iz Šentvida pri Stični praznoval svoj 30. rojstni dan. Z njim so praznovali otroci, ki ga obiskujejo, vzgojiteljice vrtca, seveda pa še vsi, ki so se ta dan udeležili več kot zanimive predstave v kulturnem domu v Šentvidu pri Stični.

Prvi so se prisotnim predstavili Medvedki, najmlajši otroci praznujočega vrtca, v starosti od enega do treh let. Manjkali nista tudi njihova vzgojiteljica Urška in pomočnica Mira. Skupaj z njimi je pela, plesala in korakala vsa dvorana. Drugi po vrsti in drugi po starosti, ti so napolnili tri in štiri leta, so nastopili Zajčki. Z vzgojiteljico Mileno in pomočnico Marijo so na odru doživljali prave metamorfoze žabic, rač, mišk in krtov. Kot gostje so program obogatili tudi Metulji in Čmrlji iz Vrtca Marjetica v Ivančni Gorici. Kaj vse znajo in česa so se naučili, so pokazali s svojimi vzgojiteljicami Majdo in Joži. Štiri in pet let stari šentviški Metulji so vrtec Čebelico predstavili kot tretji, z vzgojiteljico Marinko in pomočnico Brigito so peli, plesali in recitali. Najstarejši určeni sedli v šolske klopce. Še zadnje mesece skupaj z njimi odštevata vzgojiteljica Branka in pomočnica Irena. Za glasbene spremljave vseh nastopajočih in pojočih skupin je za klavirjem skrbel Igor Adamič. Končni letošnji državni prvakinja v dvojicah disco danca in jazz baleta. Svoj piskrček je pristavila tudi občina Ivančna Gorica. Ob praznovanju je vrtec obdarila z novim računalnikom, pa tudi župan Jernej Lampret je spregovoril kot poseben gost v pozdrav rojstnemu dnevu. Vsi prisotne je nagovorila tudi ravnateljica vrta Branka Povačnik.

Po kipečem in barvitom nastupu se je začel slajsi del praznovanja. Vsi nastopajoči in povabljeni so vtopili v notranje, s čebelami okrašene prostore vrtca na pojedino in torto, kajpada. V spomin pa je vsak prejel ljubko nasmejana čebelico. Brez skrbi, ta ne pika in ne grize.

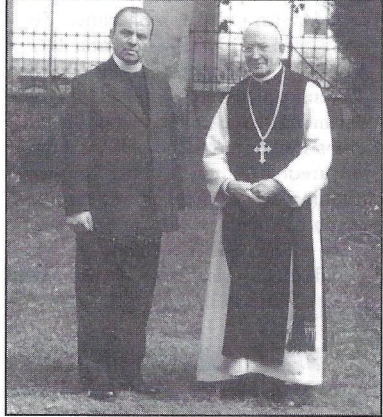
Helena Adamič

RAJHENBURŠKI SAMOSTAN NA PREVISNI SKALI

Rajhenburška zgodovina je bogata in častljiva. Mesto ima dvoje gradov: enega na previsni skali nad sotočjem rečice Brestanice in Save, drugega spodaj ob sotočju. Nas zanima zgornji, v katerem je danes muzej. Sorazmerno dobro ohranjenost obeh stavb je mogoče razložiti z dejstvom, da sta bili obe bolj ali manj dobro vzdrževani, saj sta bili zidani na strateški točki in sta posebej v prvi dobi služili kot obramba proti ogrskim vdorom v notranjost dežele. Gospodarji so se nenehno menjavali tja do 19. stoletja, ko je leta 1881 grad kupil francoski redovnik Gabriel Giraud in ga l. 1884 posredoval trapistom iz kraja Notre Dame des Dombes.

Z ustanovitvijo skupnosti v okolju, ki mu je bil red trapistov še nepoznan, so hoteli počastiti redovni jubilej. 220 let prej so se namreč cistercijani v kraju La Trappe odločili za reformo redovnega življenja, kar je privedlo do ustanovitve novega reda.

Trapisti (ime je povzeto ravno po samostanu La Trappe) so namreč cistercijanski red strojnje observance. Njihovo življenje in delovanje se ravnata po prvotnih pravilih opatije Citeaux. Benediktovo pravilo »Moli in delaj«, ki je značilno za cistercijane, dopolnjujejo še molčečnost in vegetarijanska prehrana. Kot prvotni cistercijani se tudi trapisti ne ukvarjajo s pastoralnim delom in nimajo neposrednega opravka z verniki. So kontemplativni red.

Zadnji rajhenburški opat, trapist p. Pij Novak (v civilu) v družbi stiškega opata dr. Kostelca.

večino časa prežive v delu, molku, molitvi in meditaciji.

Rajhenburški samostan je bil kmalu, že l. 1891, povišan v opatijo. Rajhenburški trapisti so imeli zgledno samostansko ekonomijo: nasade sadnega drevja, hleve s pasemskim govedom in prašiči, manjšo tovarno čokolade in likerjev. Poleg vse številčnejše samostanske družine (ob razpustitvi je v samostanu živelo več kot 50 redovnikov) so na posestvu delali tudi mnogi domačini iz širše in ožje okolice. Samostanski izdelki so bili zelo cenjeni. V muzejski zbirki, ki predstavlja rajhenburške trapiste, si lahko ogledamo domiselno, po vsej monarhiji znano embalažo, tedanje reklamne oglase v časopisju, modelčke in priprave za izdelovanje čokolade, mnogo drugih orodij, računalniške knjige in drugega iz vsega življenja, fotografije ... Spočetka so bili v samostanski družini samo trapisti francoskega rodu, tudi prvi opati so bili Francozi. Vendar se je samostanska družina kmalu »oslovenila«; četrti in žal tudi zadnji opat je postal p. Pij Novak, Slovenec iz bližnjega Kozjega. Med menihi na rajhenburškem gradu je bil tudi bližnji sorodnik Ašičevih, zato ni čudno, da je mali Pepi tu in tam pomislil, da bi šel v domači samostan.

Trapisti in njihovo samostan so želeli žalostno usodo. Nemci, ki so l. 1941 zasedli ta del Slovenije in že takoj na začetku neusmiljeno nastopili proti Cerkvi, so samostan razpustili in menihe razgnali, v grad pa so naselili nemški uradi in policija. V stavbah bližnjega samostanskega posestva so namestili prehodno taborišče, skozi katerega je šlo 45.000 slovenskih izgnancev iz Posavja in Obsotelja. Trapisti si od tega udarca niso nikoli opomogli, saj jim tudi povojna oblast ni bila naklonjena. Česar ni zmogla uničiti nacistična oblast, so dokončali po vojni, saj je bila v rajhenburškem gradu kaznilnica za »sovražnice ljudstva«, o kateri izčrpno piše nekdanja zapornica Angela Vode. Redovniki se niso imeli kam vrniti in tudi ne od česa živeti. Vse njihovo premoženje je bilo nacionalizirano.

Bratski stiški samostan jim je odprl vrata in jih sprejel. Vsi smo se poznali tako brata Norberta kot brata Serafina, ki sta tiho in skromno živela v našem samostanu. Danes sta oba pokojna.

M.A.Ficko

DOMOZNANSKA GALERIJA

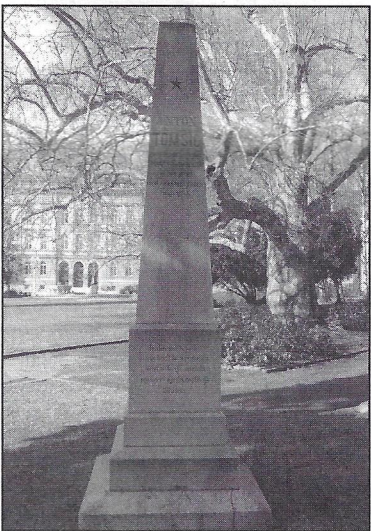
ANTON TOMŠIČ

Ob 135. obletnici njegove smrti

NAŠ ROJAK, PRVI SLOVENSKI
POKLICNI ČASNIKAR IN UREDNIKNADARJEN PIŠEC IN
KULTIVIRAN NOVINAR

Šestindvajsetega maja leta 1871, eno noč po proslavljanju njegovega 29. rojstnega dneva s prijatelji, so Antona Tomšiča našli v njegovi sobi mrtvega. Bil je prvi urednik in časnikar, od leta 1870 tudi solastnik Slovenskega naroda, prvega slovenskega političnega časopisa, ki je začel izhajati v Mariboru leta 1868.

Anton Tomšič je pripadal političnemu in intelektualnemu krogu mladoslovencev, ki so se zavzemali za uveljavitev političnih in kulturnih pravic Slovencev v takratni Avstriji. Doma je bil iz Dednega Dola pri Višnji Gori, sin nekoliko premožnejšega kmetu Antona in matere Marjete, rojene Pajk. Po domače se je domačiji reklo pri Mačku. Tomšičev oče je imel osem otrok: štiri iz prvega zakona in štiri iz drugega. Nadarjenega sina Antona je dal v šole. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, Trstu, Celju, maturiral pa je v Novem mestu. Vpisal je pravne študije v Gradcu, vendar jih ni končal: deloma zaradi šibkih materialnih pogojev, deloma pa zaradi svoje mladostne zavzetosti za slovenstvo in za politično delovanje. Zaposlil se je kot novinar in odgovorni urednik pri novo ustanovljenem časopisu Slovenski narod v Mariboru.

Spomenik Antonu Tomšiču v Mariboru.

Že sama dežela Kranjska, še toliko bolj pa Štajerska, sta bili takrat pod silnim pritiskom nemštva in nemškutarstva, čemur so se mladoslovinci, za razliko od staroslovencev, ki jih je vodil dr. Janez Bleiweis, zavzeto zoperstavljali. Znano je, da je imel Anton Tomšič izrazit govorniški ter politični talent in se je uveljavil na takratnih slovenskih shodih in taborih na Štajerskem. Prezgodnja smrt mu je preprečila, da se ni razvil v sposobnega in spretnega deželnega poslanca v takratni Avstriji. V časnikarskih prispevkih je bil znan po lepem in sočnem izražanju v domačem jeziku, po duhovitostih in dobrem poznavanju političnih in družbenih razmer med slovenskim narodom. Tudi v političnih nastopih se je kazal izredno kultiviranega in strpnega. Izogibal se je ostrim polemikam, napadom na posameznike in preprostem zmerjanju nasprotnikov, tako da bi se v tem pogledu lahko po njem zgledovali tudi današnji politiki, še posebej poslanci državnega zbora. Urednikovanje pri Slovenskem narodu mu je vendarle prineslo številne pravne spore in obsejne sodišče, ker je odločno zagovarjal in tudi objavljaval bojevite in kritične teme takratnih mladoslovencev. V krog sodelavcev mu je uspelo pritegniti številne ugledne književnike, politike in publiciste tistega časa: Frana Levca, Frana Levstika, Valentina Zarnika, Josipa Vošnjaka, Frana Erjavca in Janka Pajka. Poleg političnega dela časopisa, ki je v začetku

izhajal na štirih straneh trikrat tedensko (ob torkih, četrtek in sobotah), je snoval tudi literarno prilogo z naslovom Pripravnik.

UREDNIK SLOVENSKEGA
NARODA

Prvo uredništvo Slovenskega naroda (SN) je bilo na Stolnem trgu (Domplatz) 179 v Mariboru. Časnik je v začetnih letnikih, v času urednikovanja Antona Tomšiča, imel naslednje razdelke: Politični razgledi, O sedanjem položaju, Slovanski časniki, Dopisi, Razne stvari. Prispevki običajno niso bili podpisani niti z začetnicami imen in priimkov avtorjev, tako da je vsa odgovornost zanje padla na odgovornega urednika časopisa. Iz rubrike Dopisi navajamo dopis z Dolenjske (SN, 1870), ki po jeziku in duhovitosti izkazuje Tomšičev slog:

Pri nas zdaj vsepopek merijo železnico. Kmetje, posebno obcestni, ki imajo za služek od malega trgovanja in prevažanja deželnih pridelkov, malo sumljivo gledajo novega konkurenta, ki jim bo »škodoval«. Mnogo pa jih je, ki niti ne verjamejo, da bo kdaj hlapon dirjal od Ljubljane navzdol. Vse to, bojazen pred škodo ali pa malomarnost, se naravno da razlagati iz držnega (konservativnega) značaja kmetškega.

Nekateri so na vrat na nos začeli ceste delati. Posebno od Grosupljega na Krko čez skoraj dve uri dolg gozd Prestrano. Cesta je zdaj dodelana; tisoč in tisoč goldinarjev je uboga dežela plačati morala – zdaj pa vidimo, da so proč vrženi. Zakaj po cesti raste praprot in druge stelje, pri Boštanski graščini jo voda zaliva in po nji hodi kvečjemu kakov zajec ponoči.

OBČUTLJIVA JAVNA
OSEBA

Kot že rečeno, je bil Anton Tomšič očitno tudi politično talentiran in spreten govornik. Njegovi nemški in nemškutarški nasprotniki so ga prezirljivo imenovali »der windische Heiland«, kar bi pomenilo odrešenika Slovencev. Je bil pa naš rojak tudi precej čustven, saj ga je nekdo opisal kot rahločutno osebnost, ki je težko prenašala nasprotovanja, še posebej v lastnih vrstah. Ob takih priložnostih je pogosto zapadel v depresijo in verjetno je prav to prispevalo k njegovemu prezgodnjemu tragičnemu koncu.

Anton Tomšič je imel doma več nasprotnikov tudi v svojem krogu mladoslovencev, vendar so najhujši prihajali iz nemškega tabora, saj je Maribor v tistem času veljal za pretežno nemško mesto. Že pred tem je tam izhajal slovenski časopis Slovenski gospodar, ki je bil po zgledu Kmetijskih in rokodelskih novic dr. Janeza Bleiweisa na Kranjskem namenjen predvsem kmečkemu prebivalstvu. Slovenski narod pa je bil prav gotovo že po svojem naslovu in po vsebini pravi politični časopis in zato pomemben branik slovenstva v takratnem času Avstro-Ogrske monarhije. Že v prvi številki, ki je izšla 2. aprila 1868 v Mariboru, je bil na prvi strani objavljen Slovenskega naroda politični program. Formuliral ga je dr. Sernek po osnutku Frana Levstika, končno obliko pa mu je dal urednik Anton Tomšič. Tomšičevo triletno delo pri Slovenskem narodu in javnih političnih nastopih na Štajerskem je bilo zelo pomembno, ker je bil v središču tega dogajanja. Za svoje delo je gorel in izgorel.

PREZGODNJA SMRT

Kako priljubljen je bil Anton Tomšič med takratnimi Slovenci, pove tudi podatek, da so že nekaj dni po njegovi ne-

adni smrti začeli na uredništvo prihajati prostovoljni prispevki iz vse Slovenije za njegov nagrobni spomenik. V nekaj mesecih se je nabralo toliko denarja (takrat so veljali goldinarji in krone), da ni zadostovalo samo za nagrobni spomenik, ampak je ostanek osnovala Slovenska matica in z njim osnovala ustanovo Tomšič-Jurčičevih nagrad za leposlovje.

Josip Jurčič, ki je bil tudi sicer Tomšičev prijatelj, je za nekaj časa nasledil Tomšiča pri urednikovanju, sedež časopisa so pozneje prenesli v Ljubljano. Izhajal je do leta 1943. Jurčič je prijatelju tudi napisal nekrolog, ki je bil objavljen v Slovenskem narodu 3. junija 1871, torej teden dni po Tomšičevi smrti.

Navajamo le najbolj intimni in pretresljivi del iz tega nekrologa, ki je mnogo daljši, saj sega čez dve strani na polovici višine časopisa, ki je izhajal v velikosti formata A3. Glede na podpis in omenjene prijateljske odnose ga z gotovostjo pripisujemo Jurčiču.

Anton Tomšič!

Torej Ti, baš Ti, Tone moj, moraš biti prvi izmed malega broja onih prijateljev, ki nas je vezalo eno navdušenje prve mladosti. Ti moraš biti prvi, za katerega mi je vršiti najbridkejši nalog prijateljstva in dana dolžnost domoljuba, pisati nagrobnico, priporočiti rodu slovenskemu – ne Tebe, ker Te ni več – nego samo spomin Tvojega bivanja.

Prezgodaj je pripal mi ta nalog. Mnogo je še pričakovala domovina od Tebe, mnogo mi, prijatelji ...

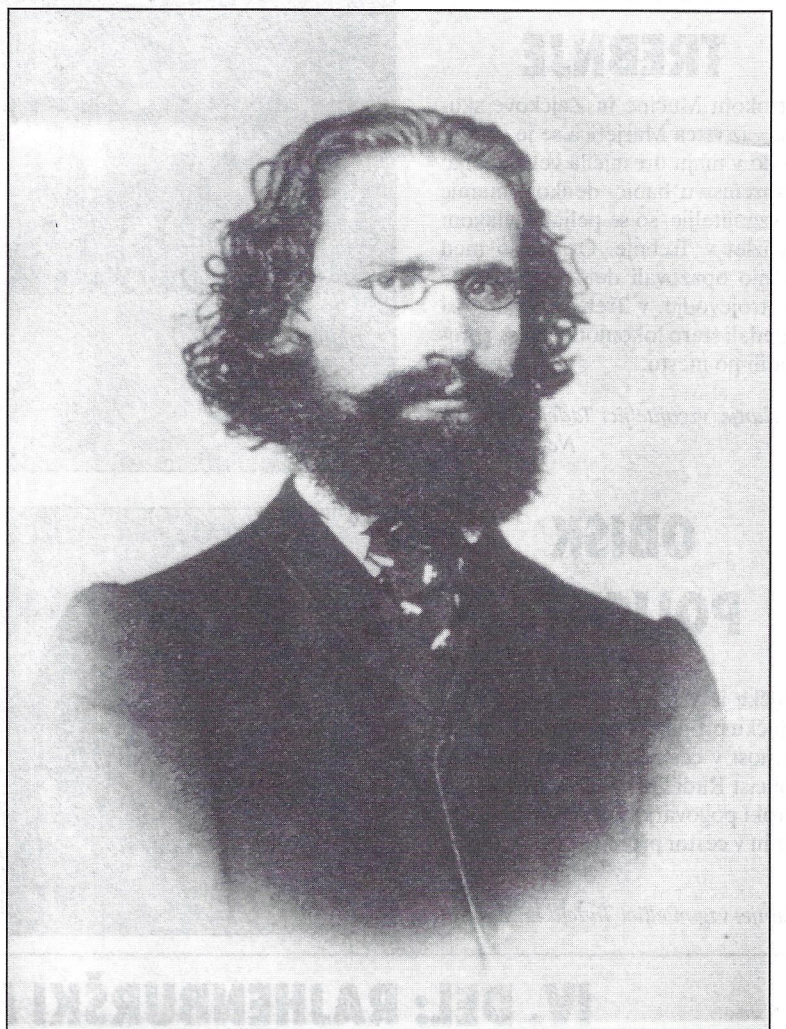
O priljubljenosti Tomšiča med takratnimi Slovenci govori tudi uvodni del osmrtnice, ki je bila objavljena v Slovenskem narodu že prvi dan po njegovi smrti. Ker iz fotografije tega ne bo moč razbrati, naj navedemo vsaj del tega besedila.

Z nepopisljivo žalostjo javljamo vsem domoljubnim srcem pretužno vest, da smo danes dopoldne ob 10. uri gospoda! Antona Tomšiča, // vodjo in dušo našega lista, // našli mrtvega. // Kaj je bil rajni našemu zatiranemu narodu, to bode vsaki občutil, ko bere te v vsej bridkosti pisane vrstice. // Če pride naš narod kdaj do političnega blagostanja, bo to med prvimi zvezdami hvaležno pripisoval tudi svojemu prezgodaj umrlemu in nezopaznemu Tomšiču.

Tomšič je bil leta 1940 prekopan v skupno grobnico zaslužnih slovenskih mož na pokopališču na Pobrežju pri Mariboru, kjer njegovi posmrtni ostanki počivajo še danes.

SPOMINI NA TOMŠIČA

Ko sem pred približno dvajsetimi leti, ko je moj starejši sin služil vojsko v Mariboru, hodil nekaj več po tamkajšnjih parkih, sem naletel na njegov spomenik, ki ga prikazuje slika. Spomenik stoji na uglednem mestu v Mariboru, nedaleč od Maistrovega. Pod vklesanim imenom Antona Tomšiča piše: »Rodil se v 26.

Podoba Antona Tomšiča

dan maja 1842. leta v Dednem Dolu na Dolenjskem, umrl v Mariboru v 26. dan maja 1871. leta«. Na podstavku obeliska

Družina Tomšičevega polbrata po očetovi strani, slikana okrog leta 1818. Potomci te družine živijo v Dednem Dolu in na Spodnjem Brezovem še danes. Mama Marija je na tej sliki še mlada, 21 let staro temnolaso dekle, v drugi vrsti na desni. Mačkova mama je rodila sedem sinov in eno hčer, od katerih je živ samo še najmlajši sin Ciril, ki živi v ZDA.

pa je še zapisano: »Hrabremu bojniku o svobodi in napredku slovenskega naroda postavili njega čestitelji 1875. leta«.

Višnja Gora ima v spomin na Antona Tomšiča ulico, ki pelje od železniške postaje proti Dednemu Dolu, rojstnemu kraju našega pomembnega rojaka. Občina Ivančna Gorica pa vsako leto ob prazniku občine podeljuje zaslužnim in uspešnim občanom in organizacijam plaketo Antona Tomšiča.

Naj se na koncu svojega kratkega spomina na življenje in delo Antona Tomšiča ozrem še na njegovo fizično podobo. Sliko Antona Tomšiča, ki jo objavljamo, mi je posredoval prof. Milan Jevnikar, ki je preko svoje žene Mojce v daljnem sorodstvu z našim rojakom. Z nje zre resen obraz z bujno rno brado, čisto podobno Mačkovim iz Dednega Dola, od katerih sem osebno poznal njegovo polnečakinjo, Mačkovo mamo, ki je pokopana v Chicagu (ZDA), in njene sinove. V tem rodu je prišlo do spremembe priimka na Kastelic.

ODDOLŽIMO SE
ZASLUŽNEMU ROJAKU

Domačija Antona Tomšiča je v današnjem času že temeljito predelana, a še vedno se imenuje Pri Mačku v Dednem Dolu. Spodobilo bi se, da bi ta hiša vendarle dobila neko spominsko obeležje zaradi zaslužnega rojaka. Če so se mu dostojno oddolžili Mariborčani in ostali Slovenci, ki so znali ceniti njegovo gorečnost in zavzetost za slovenstvo in domovino, bi se ga morali tudi Višnjani kot svojega rojaka s ponosom spominjati.

Pa so se mu res dostojno oddolžili vsi Slovenci? Časnikarske nagrade za uspešne novinarje se v Sloveniji imenujejo po Josipu Jurčiču, in ne po Antonu Tomšiču. Josip Jurčič je Slovencev vsekakor bolj znan, vendar je bil Anton Tomšič prvi urednik Slovenskega naroda in ima gotovo več zaslug za to, da se je časopis uveljavil že v prvih letih izhajanja, kar mu je omogočilo enainosemdesetletno življenje. Zasluge Antona Tomšiča za slovenski narod so bile neprecenljive prav v prvih letih izhajanja političnega časopisa na področju severovzhodne Slovenije, kjer je bil pritisk nemštva v tem času največji.

Valentin Skubic

Osmrtnica za Antonom Tomšičem v Slovenskem narodu leta 1872.

DRZNE IN LEPI S CANKARJEM, ZMAGOVALCI V MAKEDONIJI

Drzne in lepi.

Gledališka skupina Drzne in lepi iz Stične je bila objavljena na 42. mednarodni festivalu amaterskih dramskih skupin v Kočane v Makedoniji s predstavo Ivana Cankarja Pohujšanje v dolini šentflorjanski, premierno uprizorjeno leta 2003. Nenadnemu povabilu na festival je sledila še hitrejša odločitev, da se na pot odpravimo v zadnjem dnevu maja po poti »vriskanja in vseh sladkosti«, če uporabim besede Ivana Cankarja oziroma po poti »bratstva i jedinstva«.

Izpod Triglava smo se proti reki Vardar odpravili v dveh kombiniranih vozilih. Nočna vožnja nas je brez zapletov pripeljala preko slovensko-hrvaške, hrvaško-srbske in tudi srbsko-makedonske meje. (Geslo za nemoten prehod meja se je glasilo: igralci oz. »glumci«). Opogumljeni z nasmehi vseh policistov in carinikov smo že v zgodnjih jutranjih urah prispeli v Skopje, glavno mesto Makedonije. Težave z navigacijo so hotele, da si ogledamo še dovršen del glavne severne mestne vpadnice, kjer pa smo z elegantnim manevrom le zapeljali na pravilno pot proti Kočanom, mestecu, znanem predvsem po najkvalitetnejšem rižu v bivši Jugoslaviji.

Gostitelji v Kočanih so nas sprejeli z odprtimi rokami in nas nastanili v čudovitem hotelu, v lepem naravnem okolju ob manjšem jezeru. Že prvi dan nas je čakal ogled predstave naših igalskih kolegov iz severne Srbije, Lužiških Srbov. Predstava v lužiški srbsčini, nam težko razumljivem jeziku (čeprav poleg slovenskega jezika edina ohranja dvojino), je bila kljub jezikovni oviri spektakularna in vseh drugih pogledih. Na festivalu, kjer se že 42. leto zapored zbirajo najboljše makedonske amaterske skupine, so namreč letos v konkurenci tekmovalnega dela poleg predstave iz Srbije prvič sodelovale tudi predstave iz Bolgarije in naša iz Slovenije. Prvi stik z Novim kulturnim domom, kjer je bila naslednji dan na sporedu naša predstava, je tako minil v sproščnem vzdušju.

Naslednji večer je bil namenjen Pohujšanju v dolini šentflorjanski. Predstava je navdušila publiko ter prepričala strokovno žirijo, v sestavi poklicnih igralcev Mimi Tanevske, Emila Rubena in Vasila Šumanskega. Poleg velike nagrade, poimenovane po Vasilu Kortoševu, pokojnem makedonskem režiserju in dolgoletnem organizatorju festivala, ki jo je prejela celotna skupina, je Igor Gruđen prejel nagrado za najboljšo režijo, Mik Lampret v vlogi Petra

za najboljšo moško glavno vlogo in Tanja Jurečič v vlogi županje pa za najboljšo žensko stransko vlogo. Preostali nagradi za igralske stvaritve sta prejela makedonska igralca, nagrado

»Pohujšanje« navdušilo žirijo v Makedoniji.

EX TEMPORE 2006

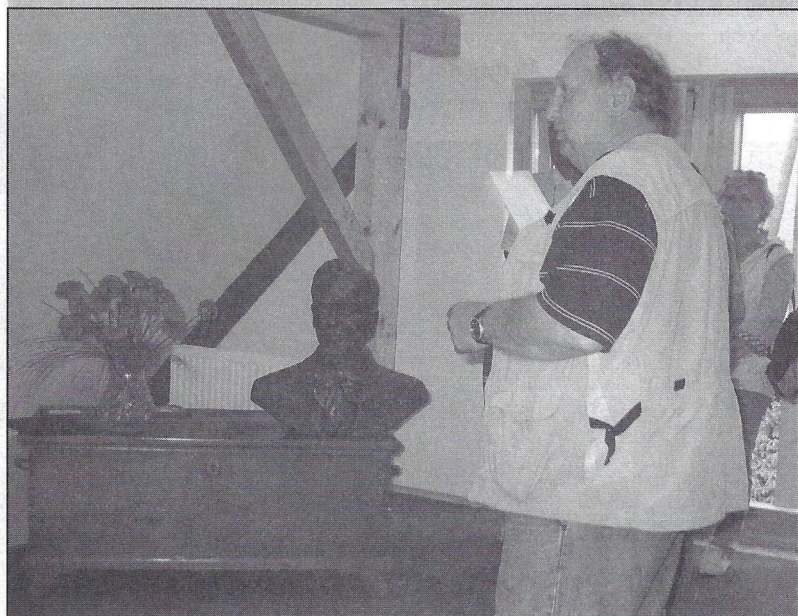
Na Muljavi se vsako leto tradicionalno zberejo umetniki z vseh koncev Slovenije, ki v čudoviti pokrajini Dolenjske zbirajo navdih, da ga z mavričnimi barvami zlijejo na platno. Tema letošnjega ex tempora so bili gradovi, ki bi jih v bližnji in daljni okolici lahko našli veliko; žal so nekateri (tudi Jurčičev grad Slemenice) le še v ruševinah.

Na dvodnevem srečanju so ustvarjali tako osnovnošolci kot tudi že malo starejši in priznani umetniki. Kot je povedal umetniški vodja ex tempora Boris Prokofjev, je bil poudarek, kot že rečeno, na gradovih na miniaturnih platnih.

Na zaključni razstavi, ki je postavljena na ogled v obnovljenem skednju na Jurčičevi domačiji, so podelili tudi nagrade. Letošnji najboljši so: Sandi Zalar, Miro Švigelj, Jožica Serafin in Matjaž Bukovac.

Ob otvoritvi razstave pa je vse navzoče razveselila tudi novica, da je prvi originalni odlitek Jurčičevega kipa našel svoj prostor na Muljavi. Odlitek iz mavca izhaja iz leta 1980 in je delo priznanega kiparja Stojana Batiča. Bronasti odlitek istega kipa pa se nahaja v Ljubljani.

SS

za najbolj inventivno predstavo festivala pa je prejela domača skupina, ki deluje pod okriljem Centra za kulturo; ta je tudi organizator festivala.

Po končanem delu nas je čakal dan počitka, ki smo ga z veseljem izrabili za družabne dejavnosti, nakupe, ogledovanje mesteca in spoznavanje makedonske kulinarike. Zadnji dan našega bivanja v Makedoniji pa smo izrabili za ogled Skopja. Tudi tam nas je v večernih urah premamil vonj po pristnih makedonskih specialitetah, zato smo svoje uspehe proslavili ob dobri hrani in pijači, v družbi novih makedonskih prijateljev.

»Pot vriskanja in vseh sladkosti« se je torej realizirala v vsej svoji mamljivosti in potovanje domov pod okrilje Triglava je bilo samo še vprašanje časa, ki smo ga porabili za premišljevanje o novih izkušnjah, prijateljstvih, lepih občutkih in drznih ciljih, ki smo si jih zastavili za prihodnost.

Urška Vrhovec, Mik Lampret,
Miha Genorio

festival Krka

JAN PLESTENJAK S SKUPINO RAZVNEL MNOŽICO

Otvoritvenega koncerta Festivala Krka 2006 se je kljub slabemu vremenu udeležilo veliko obiskovalcev. Jan Plestenjak s skupino je tretjega junija v Skednju Žgajnar dodobra ogrel vse prisotne, ki so navdušeno sodelovali z glasbeniki. Koncert je trajal dve uri, po njem pa se je bilo mogoče okrepčati pri postavljenih jurčkih s pijačo. Dobro je bilo poskrbljeno za varnost gostov in njihovih jeklenih konjičkov. Začetek festivala je bil nad pričakovanji in vstopnice za nadaljnje prireditve se zelo dobro prodajajo. Vabimo Vas, da se nam pridružite!

Komentar benda:

Festival Krka je pravo odkritje – lepa pokrajina, prijazni ljudje, odlična hrana, hvaležna publika in program, ki ga ne spravi skupaj niti kakšno večje mesto. Organizatorji, na čelu z Matjažem Javšnikom, in prebivalci, ki so pri tem pomagali, so na sobotni otvoritvi dokazali, da je improvizacija ena izmed njihovih glavnih vrlin, saj so zaradi narasle vode v jami v rekordnem času iz skednja zgradili »vaški kulturni dom« in ga na fantastičnem koncertu segreli do te stopnje, da je skoraj zgorel od energije. Hvala za nepozaben večer in nasvidenje v kratkem, ko se vrnemo »v civilu«.

Komentar Jana Plestenjaka:

Najprej me je očarala čudovita narava vaših krajev, potem pa še toplina publike. Koncert, ki se ga bom z veseljem spominjal ... Hvala za vabilo!

NAPOVEDNIK:

- Junij
 - VILINČKOV DAN / mala šola cirkusa
sobota, 17. 6., od 15. do 20. ure – Kmečki turizem Podražaj Stane, Gradiček pri Krki
 - KONTRABANT / koncert
sobota, 24. 6., ob 20. uri – Poltarica, Gradiček pri Krki
- Julij
 - RADE ŠERBEDIJA / koncert
nedelja, 2. 7., ob 20. uri – Kmetija Magovac
 - GWEN HUGHES / koncert
nedelja 16. 7., ob 20. uri – Kmetija odprtih vrat Javornik
 - TEOFIL MILENKOVIČ / violinski koncert
sobota, 29. 7., ob 20. uri – Cerkev sv. Kozme in Damijana
- Avgust
 - PITJE PO EVROPI / gledališka predstava,
Matjaž Javšnik & Valter Dragan
sobota, 5. 8., ob 20. uri – Skednj Žgajnar
 - BOŠTJAN GOMBAČ TRIO / koncert
sobota, 19. 8., ob 20. uri – Kmetija Magovac
 - GLASBENA IN LIKOVNA DELAVNICA / otroška delavnica
ponedeljek, 21. 8.–petek, 25. 8. – Družbeni Center Krka
 - SOUL FINGERS in OMAR NABER / koncert
sobota, 26. 8., ob 20. uri – Družbeni dom Krka
- September
 - BORIS CAVAZZA QUARTET / koncert
sobota, 2. 9., ob 20. uri – Kmetija odprtih vrat Javornik
 - DARJA ŠVAJGER S SKUPINO / koncert
sobota, 9. 9., ob 20. uri – Kmečki turizem Hočevar, Gradiček pri Krki

Dodatne informacije: Nataša Lukman, GSM 041/691-800, elektronski naslov festivalkrka@yahoo.com in spletna stran <http://www.festivalkrka.si/>

PREDPRODAJA VSTOPNIC:

- * KMETIJA ODPRTIH VRAT JAVORNIK, KRKA 27, 1301 KRKA
- * TURISTIČNA KMETIJA MAGOVAC, KRKA 13, 1301 KRKA
- * KMEČKI TURIZEM HOČEVAR, GRADIČEK 6, 1301 KRKA
- * FOTO TRAVNIK, SOKOLSKA ULICA ON, 1295 IVANČNA GORICA
- * FOTO TRAVNIK, GRINTOVEC 41, 1294 VIŠNJA GORA
- * FOTO TRAVNIK, TABORSKA CESTA 4, 1290 GROSUPLJE
- * GOSTIŠČE NA PAJČNI, MURN MARTIN, S.P., MALE REBRCE 6A, 1303 ZAGRADEC
- * TOPLAR, D.O.O., ZAGRADEC 5, 1303 ZAGRADEC

GOSTOVANJE KRČANOV V GOČAH NAD VIPAVO

Zadnjo soboto v maju smo se krajan Krke v prekrasem sončnem vremenu, o kakršnem lahko v trenutku, ko nastajajo te vrstice, le sanjamo, v velikem številu zbrali in odpravili na izlet, ki ga je pripravilo Kulturno društvo Krka.

Gledališka skupina Krka – starejši – nas je vse leto razveseljevala z zabavno Partljičevo komedijo Politika, bolezen moja, s katero je veliko gostovala po bližnji in daljni okolici.

Tokrat so si za nastop izbrali ambient prijetne primorske vasice Goče nad Vipavo, kjer so na vaškem trgu postavili letni oder in še zadnjič oživili lik upokojenega železničarja Ivana, ki ga, skupaj z njegovimi najbližjimi, potegne v vrtinec političnih

iger in spletk.

S seboj v Goče pa je kulturno društvo povabilo tudi vsa ostala delujoča društva na Krki (gasilce, turistično društvo, jamarsko društvo, društvo Festival Krka), ki so v veliki meri pripomogli k uspešnemu delu gledališke skupine. Pozabili pa niso tudi na svojo zvesto publiko – nepogrešljivi in najpomembnejši del ljubiteljske gledališke dejavnosti na Krki.

Odpeljali smo se z avtobusom proti Velikim Laščam in Cerknici ter se najprej ustavili v Rakovem Škocjanu, pri znamenitih kraških jamah. Obiskali smo tudi Štanjel na Krasu in si ogledali čudovito jamo Vilenico pri Lipici.

Za strokovni del izleta in animiranje izletnikov je poskrbel vodja in glavni igralec gledališke skupine Jože Pečjak, ki se poleg tegob železničarskih upokojencev, kot si jih je zamislil Tone Partljič, dokazano spozna tudi na turistično vodenje.

Spremljalo nas je lepo vreme in dobro razpoloženje. Videli smo veliko novega in zanimivega, predvsem pa smo nekaj uric preživeli brez skrbi in v družbi prijateljev.

V Goče smo prispeli zvečer; z zaskusko so nas tam pričakali prijazni domačini, mi pa smo hiteli postavljat oder.

Našo »Politiko« smo videli še zadnjič, a smo se enako spontano smejali in bili navdušeni kot prvič, le da smo se tokrat pridružili številni navse zadovoljni primorski publikli.

Večer smo, kot se spodobi, zaključili v primorski kleti ob glasbi, vinu in dobrotah, ki jih je za nas pripravila domača gospodinja.

Na poti domov smo kovali ideje za prihodnost, načrte za nove predstave, za nova druženja.

Kulturnemu društvu Gledališka skupina Krka hvala za tako lep dan, predvsem pa veliko umetniškega zagona pri pripravi naslednje predstave.

Udeleženci izleta

PETA SVEČKA MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA IZ STIČNE

Mladinski pevski zbor Stična deluje že pet let. In kot se za rojstni dan spodobi, so pripravili koncert. Ta pa ni bil povsem običajen, saj so medse povabili številne goste. Poleg Cerkevne otroškega pevskega zbora, ki ga vodijo Damijana Bijek, Maja Nograšek in Monika Rokavec, sta na koncertu nastopili še dve več kot zanimivi skupini. Prva se imenuje Viharniki, ki so prepevali med leti 1973 in 78. Skupino sestavljajo p. Avguštin Novak, Jože Kastelic, Janko Kastelic, Rado Genorio, Janez Jančar, Irena Roglič in Jože Genorio. Druga oživljena zasedba pa so Samarijani, ki so bili pevsko dejavni med leti 1980 in 84. Samarijani so Brigita Janežič, Zdenka Skubic, Jože Skubic, Dušan Janežič in Slavko Culjkar. Vsi skupaj so dokazali, da pevsko niti pod razno še niso za staro šaro, kar je z dolgim aplavzom potrdilo tudi navdušeno občinstvo. Vseeno pa so bili glavne zvezde večera člani Mladinskega pevskega zbora, ki so zapeli 13 pesmi. Na koncu so neustrudnemu pevovodji p. Maksimilijanu izročili še darilo. Čestitke za rojstni dan ter pohvale za idejo in izvedbo koncerta pa pošiljamo tudi iz uredništva Klasja.

Uspešni pevovodja p. Maksimilijan je po koncertu povedal: »Vesel in ponosen sem na vse štiri skupine, ki so z dobrimi nastopi pokazale, da ima duhovna ritmična glasba svoje mesto na glasbeni sceni. Posebej pa sem ponosen na mladinski zbor; ki se je z današnjim nastopom in seveda s pripravami nanj izkazal kot zelo obetavna skupina še za naslednjih pet let.«

Lojze Grčman

OBČNI ZBOR KD STIČNA

24. maja je Kulturno društvo Stična izvedlo občni zbor. Na njem so bila najprej predstavljena finančna, vsebinska in infrastrukturna poročila zadnjih štirih let. V tem obdobju je društvo izvedlo kar nekaj investicij. Med glavne spadajo obnova parketa, nakup in montaža nosilnih konzol za svetlobno tehniko, nakup močnostne enote, svetlobne in glasbene mešalne mize, reflektorjev ter seveda tekoče vzdrževanje.

Glavna naloga članov KD pa je bila

izvolitev izvršnega in nadzornega odbora, častnega razsodišča ter predsednika društva. Po novem bo to funkcijo opravljal Milan Lampret, ki je zamenjal Romana Miklavčiča. Izvršni odbor bo odslej štel deset članov. Povečanju števila članov je botrovala nova sekcija v društvu – folklorna skupina, ki se kljub rosi mladosti že lahko pohvali z lepimi uspehi. Vsak član izvršnega odbora je zadolžen za svoje področje in ima določen krog sodelavcev.

Ob točki razno so se kulturniki še enkrat ozrli na pretekle uspehe in se dotaknili tekoče problematike. Ena izmed težav, ki jo bo treba čim prej rešiti, je ureditev statusa dvorane. Ta namreč nima zasilnega izhoda, ureditev tega pa je seveda precejšen strošek. Vsem težavam navkljub so kulturniki soglasno sklenili, da bodo vztrajali na začrtani poti ter ostali srce kulturnega življenja Stične in okolice.

Lojze Grčman

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE IVANČNA GORICA

ZAKLJUČNO SREČANJE

Na naš terek, 30. maja, smo pestro, doživeto in uspešno zaključili drugi letnik Univerze za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica v Kulturnem domu na Muljavi. Na dan, ko so z neba obilno zalivali in nas razbremenili ukvarjanja z naravo, smo se posvetili sebi! Dobrodošla usklajenost, ki se je nismo niti zavedali. Ali pa? Saj nas je bilo veliko ... Naše članice so z domiselnostjo in spretnostjo dokazale pripadnost Univerzi za tretje življenjsko obdobje.

Pogled z odra na polno dvorano sproščenih obrazov pri mizah z dobrotami je bil čudovit. Vsi smo izžarevali pozitivno energijo v pričakovanju dogajanj. Po uvodnem pozdravu gospe Tatljane Lampret in napovedi poteka prireditve se je razpoloženje stopnjevalo. Naš župan Jernej Lampret ni bil nič uradno županski. S svojo izvirnostjo in nasmejan nam je še posebej popestril vzdušje. Ker je bil dolgo z nami, smo se počutili še bolj počaščene. Dokaz? Ženske smo hitro glave vkup staknile in se z nasmehom obrnile proti županu.

Naša gostja – Simonka Mrak, ena od predavateljic – nam je skozi kratko osebno in pedagoško transformacijo srčno predstavila doživljanje, spoznavanje in sporočila skrivnosti gozda,

jaz pa sem osvežila izobraževalni pomen in vsestransko korist Univerze za tretje življenjsko obdobje.

Kako smo šele poslušali izvajljene melodije iz nežnih strun citrarja gospoda Dušana Mazaja in njegovih učen! Pomirjujoč vpliv.

Ljudski pevci Kulturnega društva Ivančna Gorica so nas z lepimi slovenskimi pesmimi spomnili na mlajša leta. Gospa Lojzka z Bogenšperka (stara 86 let) je z zanosom gladko recitirala Desetega brata. Gospod Tone Drab je recitiral duhovito, iskriavo pesem. Parodijo na naše življenje. Člani angleškega študijskega krožka so zapeli v angleščini. Navdušeni smo bili. Za zaključek so nam razpoloženje dvignili naši »gledališniki« s skečem. Šaljivi vsebini in načinu izvedbe smo se kar nasmejali. Ja, za preprečevanje stresa naj bi se vsak dan nekaj minut smejali. Naša gospa Adela je imela najlepšo vlogo, ker se je nastopajočim zahvaljevala z nageljčkom.

Ves čas smo občudovali kvaliteto, lepoto in izvirnost razstavljenih izdelkov, ki so nastajali v ustvarjalnih delavnicah v

Višnji Gori pod vodstvom gospe Marije Pilko.

Slike na stenah so ob turobnem vremenu kot žive rože delovale poživljajoče.

Iskre hvala neimenovanim članicam za vse dobrote in aranžmaje!

Gospa Tatjana Lampret je na oder povabila tiste, ki so skrbno, odgovorno in kvalitetno oblikovali vsebino naše Univerze. Z rožico in le njej lastnim načinom se nam je iskreno zahvalila ter nas povabila na naslednje srečanje v oktobru.

Torej dobrodošli vsi, tudi novinke in novinci, v terek, 3. oktobra 2006, na vpis v tretji letnik Univerze za tretje življenjsko obdobje.

Martina Kralj

Foto: Zofija Hauptman

STIŠKO BAZILIKO NAPOLNIL GLAS CERKVENIH ZBOROV

Zadnjo majsko soboto je v stiški baziliki potekala revija cerkvenih pevskih zborov dekanije Grosuplje. Pevci predvsem bogatijo cerkveno bogoslužje, mnogi pa nastopajo tudi zunaj cerkva in se aktivno vključujejo v kulturno življenje svojih župnij. Zbori se zberejo na reviji vsaki dve leti v eni izmed župnij. Letos so se zbrali v Stični, in s tem obeležili pomemben jubilej, ki ga praznuje stiški samostan oz. bazilika. Samostanska cerkev je bila namreč posvečena pred 850 leti, natančneje 7. julija leta 1156, letos pa mineva tudi 870 let od ustanovitve samostana.

Navzoče zборе sta najprej pozdravila dekan p. Janez Novak iz Stične in Jože Tominec, župnik iz Škofljice, ki je odgovoren za cerkveno petje v dekaniji. Na reviji se je predstavilo devet zborov iz župnij Stična, Grosuplje, Šentjurje pri Grosuplju, Kopanj, Šmarje - Sap in kar trije iz šentviške župnije. Žal se revije iz različnih razlogov niso mogli udeležiti zbori iz Ivančne Gorice, Višnje Gore, Škofljice in s Police.

Vsak zbor se je predstavil z dvema pesmima. Poleg t.i. Marijine pesmi so pevci zapeli še eno t.i. svetniško, torej tako, ki časti svetnika oz. patrona župnije, iz katere zbor prihaja. Tisto najmogočnejše prepevanje pa je sledilo na koncu, ko so združeni zbori mogočno zapeli tri skupne pesmi, pod vodstvom zborovodje Venčeslava Zadravca. Zadnja je zadolnava mogočna Mozartova Ave verum.

Kot je navada, se bodo zbori dekanije Grosuplje srečali prihodnje leto na skupnem romanju, naslednje leto pa spet na reviji.

mš

ZA NAMI JE 2. MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL SLOFOLK SLOVENIJA 2006

Na praznični dan, prvega maja, se je na zaključni prireditvi v Šentvidu pri Stični končal 2. mednarodni folklorni festival SloFolk Slovenija. Gostujoče skupine je zadnji dan presenetilo še vreme, saj je po petih dneh oblakov in dežja vendarle posijalo slovensko sonce.

Festival se je začel 26. aprila s prihodom skupin v Novo mesto. Z nastopi so skupine začele naslednji dan, ti pa so obsegali dopoldanske animacije in večerne gala prireditve v Novem mestu, Šmartnem pri Litiji, Artičah in v Šentvidu pri Stični. Srečanje vseh gostujočih skupin in skupin organizatorjk je bilo v nedeljo, 30. aprila, na plesni delavnici, kjer je vsaka skupina predstavila dva plesa. Vsi prisotni smo občutili čar njihove kulture, plesa in glasbe. Glasba in ples sta nas tako prevzela, da smo imeli občutek, kot da smo v njihovi deželi. Med nekaterimi člani domačih in tujih skupin

pin so se spletle prijateljske vezi, ki so ostale nepozabne. Zadnji dan, to je 2. maja, so skupine morale zapustiti vojašnico v Novem mestu, kjer so bile nameščene, in se podati na vožnjo proti domu.

In kakšni so bili vtisi? Organizatorji so bili zelo zadovoljni, saj si je festival ogledalo veliko ljubiteljev kulturnega izročila. Program, ki so ga skupine prikazale, je bil tudi zelo kakovosten in primeren namenu festivala. Gostujoče skupine so svoje vtise izrazile v čestitkah organizatorjem ob uspešno izvedenem festivalu. Gostje so poudarili, da so zelo presenečeni nad organizacijo, ki je bila na nivoju najboljših svetovnih folklornih festivalov. Sami so ugotovili, da je razlog prav v tem, da so organizatorji festivala folklorne skupine, ki se same udeležujejo eminentnih folklornih festivalov po svetu in vedo, kako se stvari streže. Na koncu

velja omeniti številno občinstvo, ki je z aplavzi spodbujalo nastopajoče skupine.

Ob tej priložnosti se želimo v imenu skupine Severnati iz Bolgarije opravičiti, da se festivala niso mogli udeležiti zaradi bolezni, in v imenu folklorne skupine O'Kleidonas iz Grčije, ki je pred zaključkom festivala odpotovala dlje, preko luže v Ameriko.

Organizatorji folklornega festivala SloFolk Slovenija, štiri folklorne skupine iz Dolenjske, smo se potrudili, da ponudimo raznovrsten program, ki bo zanimiv za občinstvo, in glede na odziv obiskovalcev smo imeli prav. Obiskovalci ste nas izjemno presenetili in pokazali, da si podobnih prireditev želite v naših krajih. S ponosom in veseljem bomo začeli tradicijo nadaljevati. Vsem, ki si festivala niste ogledali, pa predlagamo, da o vtisih povprašate obiskovalce ter si 3. mednarodni folklorni festival skupaj z njimi ogledate.

Vsekorvor pa brez podpore naših sponzorjev v Šentvidu pri Stični ne bi šlo. Morda bo seznam sponzorjev za nekatere suhoparno branje, ki bi ga želeli preskočiti, vendar vam priporočamo, da preberete, kdo je pripravljen podpreti kulturno izročilo tujih narodov in ga predstaviti slovenski publiki. Festival v Šentvidu pri Stični so omogočili:

Logo, d.o.o., Livar, d.d., Radio Zeleni val, Občina Ivančna Gorica, Občinska turistična zveza Ivančna Gorica, Aleje, d.o.o., Krajevna skupnost Šentvid pri Stični, Slovenska cestna podjetja, d.o.o., Mercator Ivančna Gorica, Pipo, d.o.o.,

Winterhalter, d.o.o., Exim servis, d.o.o., Kumelj, d.o.o., GTP, d.o.o., Inštalaterstvo Sever Lado, s.p., Slikopleskarstvo Medved Brane, s.p., Poročni salon Princeska, Agencija Grafiti - študentski servis Sigma Team, Optika Erjavc Tadej, s.p., Glasbeno društvo Škofljica, Kulturno društvo Zagradec, Pekarna Gorenc, Studio Mar-

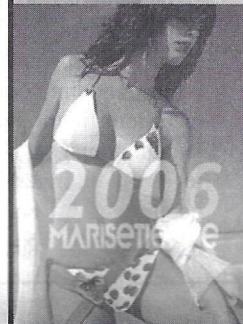
kelj, Cvet Market, Dom starejših občanov Grosuplje, Turistično društvo Suha krajina in občina Žužemberk, Izletniški turizem Okorn, Mesarstvo Klemenčič, AKŽ Ivančna Gorica, PGD Šentvid pri Stični in OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični.

FS Vidovo: Gregor Sever

Mili d.o.o.
IZDELAVA NOGAVIC

TC Ivančna Gorica
tel: 01/7878220

- nogavice za vse priložnosti
- žensko, moško, otroško spodnje perilo
- izdelava nogavic po naročilu

VELIKA IZBIRA
KOPALK
www.mili.si

LETNI KONCERT ŠENTVIŠKIH PEVCEV

Tradicionalni letni koncert moškega pevskega zbora iz Šentvida je tudi na letošnjo prvo soboto v juniju postregel s pestrim programom, kajti v ospredju niso bili le moški pevci, ampak so se na prireditvi predstavile vse skupine, ki delujejo v okvirju Kulturnega društva Vidovo.

Ne popolnoma polna dvorana Doma kulture je bila nad videnim in slišanim navdušena. Zapeli so tako moški kot ženske, ubranost glasov pa so združili tudi v nastopu mešanega pevskega zbora. Predstavili sta se tudi obe folklorni skupini. Prireditve sta povezovala člana gledališke skupine.

VABILO

Julija in avgusta (trajalo bo 8 sobot) bo KD likovnikov Ferda Vesela organiziralo delavnico Poslikave oblačil in starih čevljev.

Delavnica bo potekala pod vodstvom Katje Adamlje v galeriji društva v Kulturnem domu Šentvid pri Stični. Vabljeni vsi, ki vas delavnica zanima, da pokličete tel.: 7885 364 ali 040/460-868 in rezervirate udeležbo, saj je število udeležencev omejeno.

Delavnica je brezplačna, le blago in čevlje prinesite sami.

Vabljeni!

ABV

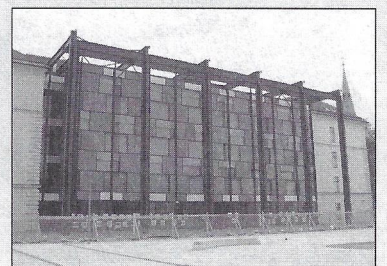
Tel. 01/780 50 23, 01/780 50 24
Fax: 01/78 74 518

ABV KOVINSKI IZDELKI d.o.o.
Sela pri Dobu 3
1296 Šentvid pri Stični

e-mail: abv@abv.si
www.abv.si

IZDELAVA in MONTAŽA:

- težkih in lahkih jeklenih konstrukcij
- jeklenih stopnišč z ograjami,
- nadstreškov in manjših podkonstrukcij,
- ograj in izdelkov iz inox materiala
- dobava in montaža izoliranih strešnih in jeklenih fasadnih plošč
- drugi jekleni izdelki iz dejavnosti

STORITVE

- svetovanje in izdelava delavniške dokumentacije in PZI projekta

Čiščenje jeklenih profilov in pločevine na linijskem peskalniku

Mehanski razrez in krivljenje pločevin dim. 6000 mm in debeline do 15 mm

Plamenski razrez pločevine

Usluge z dvigali z možnostjo dostave

HIAB 800 - nosilnost 18 t, max. doseg roke 29 m

Kontaktne osebe: **Andrej Verbič** 041 628-606 in **Anton Jakše** 041 569-665

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

Enota Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21
sikivancna@gro.sik.si

KAKO JE ODPRTA KNJIŽNICA MED POČITNICAMI

Knjižnica v Ivančni Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 11. do 18. ure. Ob sobotah je zaprta.

IZPOSOJEVALIŠČA

Izposojevališča so med počitnicami zaprta, organizirana pa bo izposoja na začetku počitnic.

POČITNIŠKE DEJAVNOSTI

V vseh izposojevališčih smo na začetku počitnic organizirali po dva dni celodnevne izposoje.

IZPOSOJEVALIŠČI VIŠNJA GORA IN KRKA

bosta odprti v ponedeljek in torek, 3. in 4. julija, od 11. do 18. ure.

IZPOSOJEVALIŠČI STIČNA IN ŠENTVID PRI STIČNI

bosta odprti v sredo in četrtek, 5. in 6. julija, od 11. do 18. ure.

KNJIŽNICA PRI VAS

V tem času si boste lahko izposodili počitniško branje in knjige lahko vrnili šele v septembru.

Za ta čas zamudnine ne bo. Za počitniški čas smo za vas pripravili zbirko novih knjig za otroke in odrasle. Če se boste vpisali na novo, naj vas spomnimo, da je članarina za mladino do 18. leta brezplačna. V teh dveh dneh se lahko v knjižnici igrate z igralnimi knjigami, berete, rešujete nagradno knjižno uganko, ki je narejena zelo zabavno ipd. Tačas bo mogoče v izposojevališčih dobiti tudi vstopnice za predstavo Midva sva najboljši par.

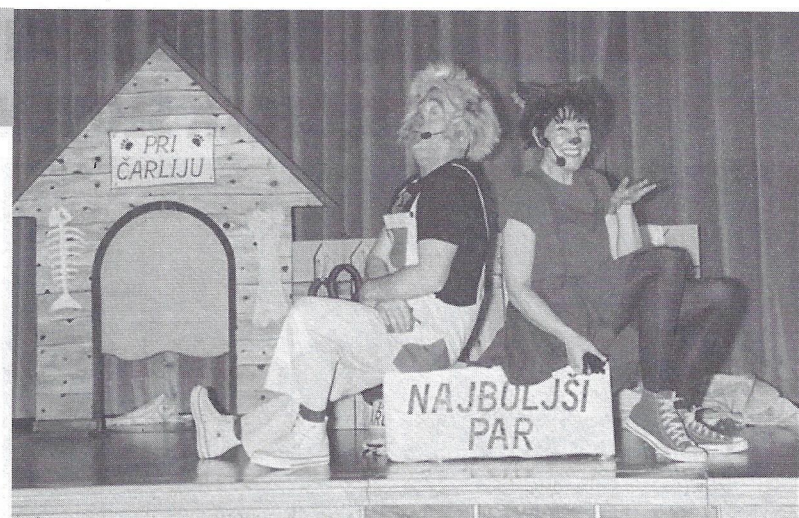
V JULIJU PREDSTAVA Z DAMJANO GOLAVŠEK IN STENOM VILARJEM

K počitniškemu branju vas vabimo že sicer, tokrat pa bomo spodbudili k vpisu v knjižnico s kulturnim dogodkom – predstavo. Knjižnica Grosuplje – enota Ivančna Gorica namreč podarja vstopnice za predstavo Midva sva najboljši par vsem počitnikarjem. Vstopnice dobite v knjižnici v Ivančni Gorici. Igrala in pela za vas bosta Damjana Golavšek in Sten Vilar, besedilo je napisala Damjana Husu. Po predstavi smo knjižničarji organizirali še brezplačni vpis v knjižnico za velike in male. Veselo bo.

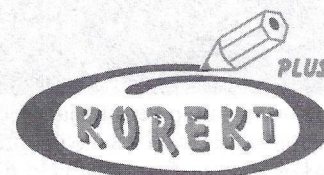
MEDNARODNI DAN KNJIG ZA OTROKE

Ob mednarodnem dnevu knjig za otroke smo podarili obiskovalcem knjižnice vstopnice za ogled predstave Ta čudovita zemlja. Dvorana je bila polna, otroci in starši so videli predstavo Studia Anima o odnosu do našega planeta Zemlja. V branje smo jim ponudili tudi že letošnjo mednarodno poslanico (letos iz Indije), ki pravi, da so knjige naše čarobne oči, ki nam pomagajo hoditi po zavutih in neuhojenih poteh, prav tega planeta in našega življenja. V celoti je objavljena tudi na internetni strani

<http://www.lj-oz.sik.si/dokumenti/poslanica05.doc>

KOREKT PLUS – jezikovna šola in storitve, d.o.o.

Zgornja Draga 4a, 1294 Višnja Gora
nudi:

- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine za osnovnošolce od 2. do 9. razreda OŠ,
- pripravljalni tečaj iz angl./nem. Za 9./9 razred za vstop v srednjo šolo,
- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine in nemščine za srednješolce od 1.-4. letnika SS v manjših intenzivnih skupinah od 2-6 učencev (pomoč pri težavah glede razumevanja šolske snovi ter dodatno izobraževanje,
- pripravljalni tečaj za maturo iz angl. jezika za dijake 4. letnika,
- individualno poučevanje angleščine in nemščine za učence in dijake s težavami v šoli ter pripravljanje študentov na izpite iz angleščine,
- prevajanje iz angl. in nem. in obratno ter lektoriranje različnih angleških, nemških in slovenskih besedil.

Informacije in naročila na tel. 01/ 78 77 244 ali GSM 041 623 634 (prof. Lilijana Štepic).

BRAZILIJA – POTOVANJE PO ZVEZNI DRŽAVI PARÁ OB AMAZONKI – 2. DEL MARAJO – NAJVEČJI REČNI OTOK NA SVETU

Vodni bivol je simbol Marajója.

Ladja iz Beléma je odplula ob 6. uri zjutraj. Triurna plovba preko Amazonke nam je ponudila dve nasprotji: krasen sončni vzhod nad stolpniciami Beléma in nato široko reko, tropsko rastje po bregovih in otočkih, ribiške barkače in čolne. Otok Marajó je nekoliko večji kot Švica in dejansko leži v sami delti Amazonke. V pristani Camará nas je čakal Pablo z ogromnim džipom. Vanjina hišica v Salvaterri, 18 km od pristanišča, je prijetna, udobna, z lepo verando, obrnjeno proti vrtu z raznimi drevesi, ki nudijo hladno senco.

Prva dva dni smo si privoščili malo lagodnega življenja: poležavanje v mrežah, guganje v gugalniku, knjige. Precej časa smo preživali na mivkasti plaži Praia Grande, 5 minut hoje od hiše. Za prvo večerjo smo si privoščili meso vodnega bivola na žaru. Vodni bivol je simbol otoka. Zgodba

pravi, da so bivoli priplavali s potapljačev, nekatere stare komaj kaj več kot 14 ali 15 let. Pri vsaki hiši sem opazil kaj zanimivega, saj so vasi praktično postavljene v gozd. Bogato rastje, drevesa in grmi z različnimi sadeži so vsepovsod. Drevo z »visečimi bučami« je culhera. Te buče posušijo in prerežejo na pol. Trdo lupino obžejo in uporabljajo kot posodo. Na ulici ti v njej postrežejo juho.

Odločili smo se obiskati tudi eno izmed fazijend – velikih posestev. Slabo uro vožnje z motornim čolnom po manjši rečki in prispeli smo do Faziende do Carmo. Sprejela nas je gospodarica, prav v stilu nekdanjih velikih sužnjelastniških posestev. Hiša je stara več kot 100 let, zelo košna, vendar okusno in stilno razlopo opremljena. Zdaj je posestvo veliko »le še« 16000 ha. Ukvarjajo se z rejo vodnih bivolov in drugih živali. Pred hišo je na dvignjenem platoju umet-

no jezerce s svežo pritekajočo vodo. Imeli smo priložnost spoznati tudi bolj odmaknjene predele, saj nas je Vanjina ekipa vzela s sabo na teren. Opazovali smo dogajanje, se smejali otrokom in fotografirali. Preproste hiše iz blata, tiste boljše iz lesa in nekatere celo zidane. Črni, lepi otroci,

mlade mamice, nekatere stare komaj kaj več kot 14 ali 15 let. Pri vsaki hiši sem opazil kaj zanimivega, saj so vasi praktično postavljene v gozd. Bogato rastje, drevesa in grmi z različnimi sadeži so vsepovsod. Drevo z »visečimi bučami« je culhera. Te buče posušijo in prerežejo na pol. Trdo lupino obžejo in uporabljajo kot posodo. Na ulici ti v njej postrežejo juho.

Odločili smo se obiskati tudi eno izmed fazijend – velikih posestev. Slabo uro vožnje z motornim čolnom po manjši rečki in prispeli smo do Faziende do Carmo. Sprejela nas je gospodarica, prav v stilu nekdanjih velikih sužnjelastniških posestev. Hiša je stara več kot 100 let, zelo košna, vendar okusno in stilno razlopo opremljena. Zdaj je posestvo veliko »le še« 16000 ha. Ukvarjajo se z rejo vodnih bivolov in drugih živali. Pred hišo je na dvignjenem platoju umet-

Na terenu domačo ekipo projekta, pri katerem dela Vanja.

no jezerce s svežo pritekajočo vodo.

Ježa na bivolih je bila spet nekaj posebnega. Živali so dokaj mirne, sedla pa precej neudobna, za kako daljšo ježo res neugodna. Kljub vsemu je bilo vredno poskusiti, že zaradi čudovite pokrajine okrog nas. Travnata ravnica, precej poplavljená, okoli pa bogato rastje in številne živali. Aqua di coco, ki sta nam jo prinesla domača otroka, je prišla še kako prav, medtem ko smo si privoščili osvežitve v jezercu. Potem pa nas je gospodarica že prav priganjala k odhodu. Res se je že mračilo, ko smo prispeli po reki nazaj do ceste.

ATLANTSKA OBALA – ALGODOAL

Preko Beléma smo se odpravili proti atlantski obali na otok Algodoal. Ko smo po triurni vožnji stopili z avtobusa, so nas pograbili domačini, in še preden smo se dobro zavedli, smo že sedeli v stari barkači, polni vode,

Algodoal - skrivnostni svet mangrov.

ter se pomikali med sipinami. Bil je namreč čas oseke in v plitvi vodi je morala barkača vijugati sem in tja, da smo se izognili plitvinam.

Nastanili smo se v pousadi Jardim do Éden. Dobili smo dve sobi v zanimivi leseni stavbi, ki sta jo postavila domačin Evandro in njegova francoska žena Veronique. Otoček je idilična podoba raja. Dolge peščene plaže, toplo morje z obilico rib in v okolici bogato rastje z najrazličnejšimi sadeži. Za Evandra je otok včasih nevzdržno miren. Mi pa smo imeli res bogat teden: od ribolova na lokalni način, z mrežo, pritrjeno na noge in roke, do plovbe s kanujem po mangrovah in namakanja v toplih tolmunih, ki nastanejo, ko se voda ob oseki umakne. Iskal sem orhideje v notranjosti in opazoval ribiče pri pobiranju rib iz posebnih lesenih pastí. Ogljedali smo si ladjo, skrito v kanalu med mangrovami, in se smejali lokalnim rastamanom, ki so si prižigali dolge zvitke v dopoldanski senci.

Ko sem se z barke še zadnjič ozrl proti oddaljenemu zalivu, sem si zaželel, da se nekoč vrnem. Že trenutek zatem pa sem bil spet medri debatale s črnim domačinom, ki mi je razlagal zgodovino svoje družine.

Martin Bajc

DNEVNIKOV ŠOLSKI KROS – DRŽAVNO PRVENSTVO PRI OŠ STIČNA

V soboto, 13. maja, je pri Osnovni šoli Stična potekalo državno prvenstvo v krosu. Tekmovanje se je začelo ob 10.30 s slovensko in evropsko himno ter govorom ravnateljca OŠ Stična Marjana Potokarja. Zatem sta nekaj spodbudnih besed povedala še župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret in predstavnik ministrstva za šolstvo in šport Janez Peterlin.

Prvi so tekmovali predšolski otroci, ki so pretekli 300 m. Za njimi so se na proge odpravili tudi učenci in dijaki, ki so morali preteči razdaljo od 1000 do 1500 m, odvisno od starosti tekmovalcev. Ob koncu je sledil rekreativni tek.

Med tekmovalcem se je odvijal zanimiv kulturni program; nastopal je tudi lanski zmagovalka Bitke talentov Nina Pušlar. Med podeljevalci medalj je bilo veliko znanih imen: Alenka Bikar, Matic Osovnikar, Toni Vencelj, Sara Strajnar, Jure Kolenc, Boštjan Bradeško (atlet in učitelj športne vzgoje na OŠ Stična). Na prireditvi sta se predstavili tudi slovenska vojska in policija.

Prireditve se je končala ob 15.30, ko so razglasili ekipne dosežke šol. Skupni rezultati OŠ so naslednji:

1. mesto: OŠ Tomaž pri Ormožu
2. mesto: OŠ Bovec
3. mesto: OŠ Franceta Bevka, Tolmin
4. mesto: OŠ Ivana Korošca
5. mesto: OŠ Trebnje
6. mesto: OŠ Stična

Na prireditvi je v organizacijskem odboru sodelovalo 110 delavcev in učencev OŠ Stična. Tekmovanje se je udeležilo 1200 tekačev iz cele Slovenije; našo šolo je zastopalo 54 tekmovalcev, ki so na koncu osvojili več kot zadovoljivo šesto mesto med dvaintridesetimi šolami. Odlično so se odrezali tekmovalci 7. in 9. razredov OŠ Stična; prvi so ekipno osvojili

obiskovalcev, znani gostje in lepo vreme.

Za izvedbo šolskega ekipnega krosa 2006 se zahvaljujemo sponzorjem. Ti so: Časopisno podjetje Dnevnik, d.d., Ljubljana, Cestno podjetje Ljubljana, Dana, d.d., Mirna, Farma Stična, IMP Armature, izdelava in servisa industrijskih armatur, d.o.o., Ivančna Gorica, Livar, d.d., Ivančna Gorica, MAVER mesarstvo in trgovina, Stična, Občina Ivančna Gorica, Pekarna Blatnik, d.o.o., Videm – Dobropolje, Pekarna Grosuplje, PGD Stična, REKON gradbeništvo, inženiring, trgovina, d.o.o., Vir pri Stični, RK SVIŠ, Ivančna Gorica, Sitik, d.o.o., Stična, Smrekar Janez, s.p., Ivančna

Najboljše tri osnovnošolske ekipe.

drugo, drugi pa tretje mesto. Prireditve se je odvijala tekoče, brez zapletov in poškodb tekmovalcev.

Kljub temu da je bila OŠ Stična prvič organizator državnega krosa, ji je šlo zelo dobro od rok in je za organizacijo omenjenega tekmovanja prejela veliko pohval.

Vzdušje na krosu je bilo napeto, a hkrati zelo zabavno. Za uspešno izpeljano prireditve so poskrbeli OŠ Stična, tekmovalci, veliko število

Gorica, Srednja šola Josipa Jurčiča, Ivančna Gorica, Studio Markelj Franc, s.p., Ivančna Gorica, TRAIG, d.d., Ivančna Gorica, Telekom Slovenije, Sektor za marketing, Ljubljana, Unilever Slovenija, d.o.o., Ljubljana, Zavarovalnica Triglav, d.d., Območna enota Ljubljana, ZD Ivančna Gorica, ZŠAM Ivančna Gorica.

Petra Rus Mušič, prof.

Prizadevni in uspešni organizatorji Osnovne šole Stična.

DELO ŠK VIŠNJA GORA V APRILU IN MAJU 2006

Udeležili smo se vseslovenskega šahovskega festivala v Murski Soboti (hotel Diana). Z oslabljeno ekipo, brez Saša Pirnata in Damjana Lesjaka (obveznosti), smo ekipno nastopili 30. aprila v postavi: Krumpak 4 točke (od 9), Sadikov dr. 2 (od 9), Branko Kirasič 2,5 in Ivan Marek 2,5. Dosegli smo 3 zmage (3 : 1; 2,5 : 1,5; 2,5 : 1,5) v izredno močni konkurenci – 10 ekip je imelo po enega tujega velemejstra! Tu je bila res vsa Slovenija (okrog 200 šahistov). Izgubili smo dvakrat z 1 : 3 in štirikrat 0 : 4. MK H. Krumpak je dobil točko v partiji z mladinskim svetovnim prvakom,

olimpijcem Lukom Leničem.

Na posameznem prvenstvu 1. maja je bil spet najboljši MK H. Krumpak s 4,5 točke od 9. Nastopilo je 148 šahistov in šahistk. Branko Kirasič je osvojil 3,5 točke, Ivan Marek pa 2,5 točke. Dr. Sašo Sadikov ni nastopil. 28. maja smo za občinski praznik v Višnji Gori organizirali turnir 2x10 min. Udeležba kar desetih šahistov je bila odlična, čeprav MK Sašo Pirnat, Boris Kocmur I. kategorik, Damjan Lesjak in Sašo Sadikov niso nastopili. Po devetih kolih tekmovanja je bil vrstni red presenetljiv:

1. Ivan Marek (I. kat.) 8 točk

2. Hinko Krumpak (MK) 7,5 točk
3. Branko Kirasič (1. kat.) 7,5 točk
4. Milan Perovšek 7 točk
5. Anton Kastelic 4 točke
6. Milan Kek 3 točke
7. Matija Škafar 2 točki
8. Slobodan Babič 2 točki
- 9.-10. Franc Volk 2 točki
- 9.-10. Janez Borec 2 točki
10. Sodič sem Janez Dremelj. Pridobili smo tri nove člane iz Višnje Gore: Antona Kastelica, Franca Volka in Janeza Borca.

Vodja tekm. ŠK V.G.
Janez Dremelj

POGOVARJALE SMO SE Z ALENKO BIKAR IN TONIJEV VENCLEJEM TER ...

Kros so si prišli ogledat tudi nekateri znani športniki; izkoristile smo priložnost in jim zastavile nekaj vprašanj.

Lepo pozdravljeni, Alenka Bikar. Danes ste prišli oblečeni v policijsko uniformo. Zakaj?

Kar nekaj ljudi še ne ve, da sem zaposlena pri policiji. Zato včasih na kakšno prireditve pridem oblečena v uniformo.

Na kaj ponavadi pomislite tik pred začetkom tekme? Kako se pripravite na start?

Ponavadi pred startom sploh ni časa za razmišljanje. Osredotočiti se je treba na tisti pok in čim hitreje startati. Ker tečem na kratke proge, je hiter start zelo pomemben.

Imate mogoče tudi talisman za srečo?

Da. Imam plišastega levčka Trudija, ki mi ga je že pred leti podaril moj fant. Vedno ga nosim s seboj; ponavadi je kar v potovalki med športnimi copati in drugo opremo.

Ali morda pred tekmo poslušate glasbo za sprostitve kot nekateri športniki? Katera zvrst glasbe vam je najbolj pri srcu?

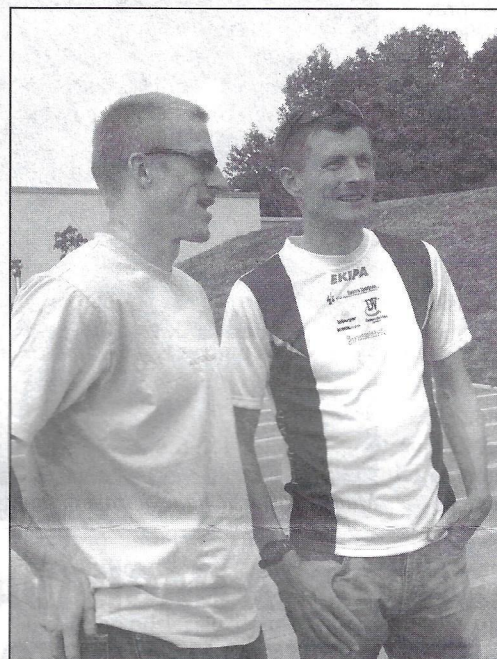
Ponavadi pred začetkom tekme glasbe ne poslušam. Drugače pa mi je všeč vse, kar se vrti na radiu, še najbolj latino glasba in bivše »jugo« uspešnice.

Kaj bi sporočili učencem naše šole?

Naj se čim več ukvarjajo s športom. Naj ga ne jemljejo za nujno zlo, temveč za sprostitve in razvedrilo.

Želimo vam še veliko dobrih rezultatov.

Hvala.

Toni Vencelj, lepo pozdravljeni. Maraton puščavi je zelo težka preizkušnja. Kako ste se pripravili nanjo?

Posebnih priprav nisem imel. Že dolgo časa tečem na maratonih in se tako pripravljam celo sezono. Posebej za Saharo sem imel mogoče malo več priprav, in sicer sem dva meseca pred tem pretekel več kilometrov.

Kaj je bilo tisto najtežje, ko ste tekli po puščavi?

Drugačno okolje. Tekel sem po pesku, ki se je udiral. Temperature so bile visoke, tudi več kot 30 stopinj celzija.

Ali ste med tekmo pomislili, da bi odnehali?

Ne. Nisem imel nobenih posebnih težav. Tudi so-

tekmovalci so bili slabši, zato sem vedno tekel nekje v ospredju. To me je še dodatno motiviralo.

Na kaj ste najprej pomislili, ko ste prvi pritekli na cilj?

Vesel sem bil, da je vse za mano. Marsikaj bi se mi lahko zgodilo na tako dolgi preizkušnji; razne poškodbe in podobno.

Kaj bi sporočili mladim športnim talentom?

Treba je samo vztrajno delati. Ko sem hodil v osnovno in srednjo šolo, nisem dosegal dobrih rezultatov, a sem vztrajal. Šele zdaj, ko štejem že več kot tri-deset let, sem nekaj dosegel.

Želimo vam še obilo tako dobrih dosežkov.

Hvala.

... NINO PUŠLAR

Zapela je tudi Nina Pušlar s sijajnim glasom. Zastavile smo ji nekaj vprašanj.

Lep pozdrav. Kakšni so vaši cilji po zmagi na Bitki talentov?

Trenutno se intenzivno pripravljam na izid prvega albuma, ki bo izšel maja ali junija.

Je zdaj, ko ste postali znana pevka, življenje naporno?

Da, vendar mi je všeč.

Ali ste že kot otrok želeli postati slavni?

Da. Menim, da so to sanje skoraj vsakega otroka. Že od malega sem pela pred ogledalom, in sicer s krtačo v roki.

Veliko sreče in veselja ob novi zgoščenki in nastopih.

Hvala.

Špela, Nina, Nives, 7. b
Mentorica: Petra Rus Mušič, prof.

NAJ ZAPOJE HARMONIKA SOBRAČE 2006

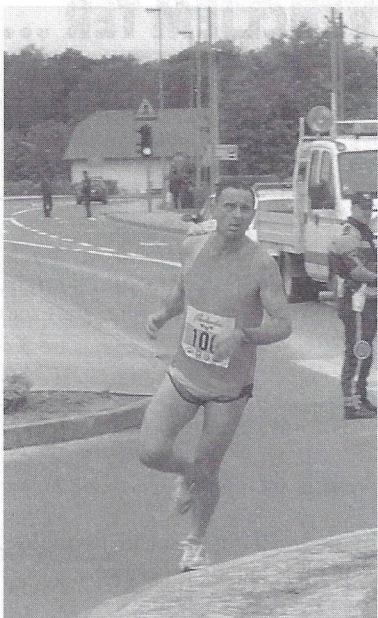

PGD Sobrače tudi letos prireja tekmovanje harmonikarjev. Prireditve bo v nedeljo, 2.7. 2006, ob 15.00 pred gasilskim domom v Sobračah.

Po končanem tekmovalnem delu sledi gasilska veselica. Zaželeno predhodne prijave na telefonsko številko 01/7874-263 ali 041/534-821 (Andrej).

Sobraški gasilci vas pričakujemo!

NAŠI TEKAČI NADALJUJEJO Z ODLIČNIMI REZULTATI

Srečo Gjerek

Ne, v naši občini nimamo samo izvrstnega Tonija Vencelja, ampak še nekaj takih, ki ne zaostajajo prav veliko za njim. Na kratko vam bom omenil le nekaj njihovih največjih uspehov v zadnjem času.

20. maja letos je bilo državno prvenstvo v maratonu – 26. maraton treh src v Radencih. Naslov državnega prvaka je osvojil Roman Kejžar, naslov podprvaka Toni Vencelj s časom 2 uri, 35 minut in dve sekundi (prehitel je tudi dva povabljen afriška tekača in absolutno zasedel 5. mesto), tretje mesto v državi pa je osvojil Srečo Gjerek (s časom 2:40:55, absolutno 6.) – oba iz Šentvida pri Stični. Še več: sta celo soseda. Nekaj več besed bi namenil Sreču Gjereku, ki ga širša občinska javnost še ne po-

zna toliko. Pravi, da je zadnji maraton tekel pred 21 leti, potem pa je po številnih poškodbah in operacijah kolen prekinil s tekom. Pred petimi leti je spet začel teči. Rezultate je zelo hitro stopnjeval in nestrpno pričakoval, kdaj se bo čutil dovolj dobro pripravljenega za pravi maraton na 42 km. Prav spoštovanje do te razdalje in seveda hudi treningi so mu, kot pravi, prinesli 3. mesto na letošnjem državnem prvenstvu. Najmočnejši je bil v finišu, v zadnji četrtini proge.

Teden dni pozneje – 27. maja – je bilo pri Gradu na Goričkem državno prvenstvo v gorskih tekih in hkrati tudi izbirna tekma za evropsko prvenstvo v gorskih tekih (disciplina gor-dol; dolžina proge je bila 9 km, višinska razlika 405 m). Mateja Šuštaršič iz

Ivančne Gorice je tam osvojila 3. mesto in se uvrstila v reprezentanco Slovenije, ki bo zastopala našo državo na evropskem prvenstvu; to bo 8. julija letos na Češkem, v kraju Nove Svatovnice.

Odlične uspehe so naši tekači osvojili tudi na teku trojk, ki je bil 6. maja letos. Toni Vencelj, Zdravko Volkar in Boštjan Hrovat so na razdalji 28 km osvojili prvo mesto, Srečo Gjerek je tekel v ekipi, ki je osvojila tretje mesto. Mateja Šuštaršič je tekla z žensko ekipo tudi na razdalji 28 km in v ženski konkurenci suvereno osvojila prvo mesto.

Res smo lahko ponosni na odlične dosežke naši tekačev.

Simon Bregar

Mateja Šuštaršič na teku trojk 6. maja v Ljubljani na najvišji stopnički.

DRUŠTVU OBČINSKA NAGRADA, SMREKARJU PA PRVE EVROPSKE STOPNIČKE

V letošnji jubilejni sezoni je Avtomoto društvo Šentvid minuli mesec doživelo prvi veliki vrhunec. Ob občinskem prazniku je za svoje uspešno 60-letno delovanje prejelo občinsko plaketo Antona Tomšiča. Vodstvo društva se ob tej priložnosti želi zahvaliti tako Občini Ivančna Gorica in županu Lampretu, kakor tudi predlagatelju, Zvezi športnih organizacij z novim predsednikom Jožetom Kastelicem. Priznanje pomeni članom društva spodbudo za delo tudi v prihodnje, v prepričanju, da delo v športu danes nudi številne možnosti za zdravo in aktivno preživljanje časa.

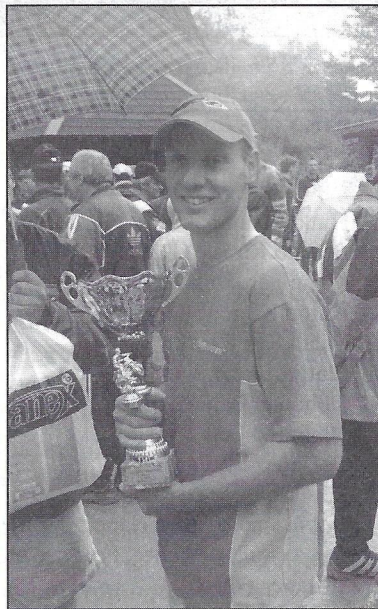
Spričo dolgoletne tradicije so športni uspehi društva številni, a eden zadnjih se je zgodil na letošnjo prvo junijsko nedeljo. Na dirki za evropsko prvenstvo v Slovenskih Konjicah je motokrosist šentviškega društva

Damjan Smrekar v kategoriji 250 ccm dosegel uspeh kariere. V sicer težkih razmerah je prvo vožnjo končal na samem vrhu in premagal vso konkurenco – boljši je bil tudi od prvega slovenskega favorita na dirki in tudi sicer konkurenta v državnem prvenstvu Miha Špindlerja. V drugi vožnji je imel Damjan sicer nekaj manj sreče, saj se mu je tik pred ciljem strgala veriga, kljub temu pa je osvojil 10. mesto, kar je zadostovalo za skupno tretje mesto in najboljšo slovensko uvrstitev na dirki. Več kot zadovoljni Smrekar je tako zaostal le za dvema Italijanoma, po dirki pa kar ni mogel verjeti, da mu je prvi mednarodni nastop po prestopu v višjo kategorijo tako sanjsko uspel. Težka dirka v Konjicah je vsekakor odlična popotnica za nadaljevanje sezone, ko se naš tekmovalc sicer dirk evrop-

skega prvenstva zaradi oddaljenosti prizorišč ne bo udeleževal, je pa pred njim nadaljevanje uspešne sezone na domačih tleh.

Šentviško društvo pa se že aktivno pripravlja na naslednji letošnji vrhunec, in sicer na domačo dirko za državno prvenstvo, ki bo potekala 20. avgusta. Po odpadli dirki, predvideni za 25. junij na brniškem dirkališču, bo Dolina pod Kalom očitno naslednja letošnja postaja najboljših slovenskih motokrosistov. Ljubitelji motokrosa, predvsem pa številni sponzorji šentviškega motokrosa, vabljeni tudi letos v Dolino pod Kalom.

Matej Šteh

Damjan Smrekar, 3. mesto na EP v Slovenskih Konjicah.

DEKLETA ŽNK LIVAR DRŽAVNE PRVAKINJE

Nedelja, 21. maja, bo ostala dekletom ŽNK Livar do 12 let, njihovim staršem in vodstvu za vedno v spominu. Tega dne so se namreč okitile z naslovom državnih prvakinj. Odločilno tekmo so varovanke Janeza Vodenška odigrale v Murški Soboti proti domači ekipi Pomurje Len in jo po odlični igri dobile z 0 : 2. O srečanju na srečanju, ki ga je prenašala tudi lokalna televizija, zgovorno priča aplavz domačih gledalcev.

Drugo srečanje, ki ni več odločalo o naslovu, so dekleta odigrala sproščeno in Slovenj Gradcu nasula kar 12 zadetkov. Ob razglasitvi rezultatov je spregovoril odgovorni za ženski nogomet pri NKS Gros in igralkam zaželel še veliko uspehov. Posebej je omenil turnir McDonald's, kamor se uvrščajo le državne prvakine. Vendar pa udeležba Livarja na njem še ni zagotovljena, saj bo za to treba zagotoviti dodatna finančna sredstva. Pri tem, in tudi pri organizaciji tekem, je klubu v veliko pomoč svet staršev igralok. Ta se zahvaljuje vsem, ki so pomagali in pripomogli k temu, da dekleta ŽNK Livar uspešno delujejo in tekmujejo. To so: Občina Ivančna Gorica, Livar, Coloplast, Trgovina Pipo, Market Marinka, Gostišče Krjavelj, Picerija Podobnik, Mobitel, Srednja šola Josipa Jurčiča, Osnovna šola Stična, podjetje Akrapovič, Prevoznik Kastelec, Izolacije Kastelic, gostišče Mini in Milan Puhek, ki že od vsega začetka pomaga dekletom.

Državne prvakine v ligi U-12 so postale: Barbara Kralj, Anja Bošnjak, Tjaša Štrubelj, Pamela Begič, Anela Huskič, Alma Veljič, Viktorija Živkovič, Lucija Nagode. Trener in vodja ekipe: Janez Vodenšek.

Opravičeno so bile odsotne: Tajda Ivanjko, Manca Duščak, Saša Koren in Mojca Foršček.

POVEDALI SO ...

Viktorija Živkovič, kapetanka ekipe: »Presrečne smo, saj smo postale državne prvakine.«

Anja Bošnjak: »Po dolgem prvenstvu smo letos osvojile že drugi naslov prvakinj! Noro!«

Pamela Begič: »Smo prava klapa, dokazale pa smo tudi, da smo najboljše v Sloveniji!«

Tjaša Štrubelj: »Ob podelitvi medalj smo bile vesele in tega dogodka se bomo še dolgo spominjale.«

Alma Veljič: »Tako bomo nadaljevale tudi v ligi U-16!«

Janez Vodenšek: »Ob ustanavljanju kluba si vsakdo želi, da bi katero izmed ekip nekoč popeljal do naslova državnega prvaka. Tako je bilo tudi z menoj leta 1973, podvig pa je uspel dekletom. Že leta 2003 sem, potem ko je ekipa pristala na drugem mestu v zimski ligi, na radiu dejal, da pričakujemo od deklet tudi naslov državnih prvakinj. To se je letos uresničilo. Zahvalil bi se staršem, ki pomagajo, in dekletom, ki so dokazala, da je z vztrajnim delom mogoče priti tudi do naslova. Ob tej priložnosti bi povabil mlada dekleta, od 7 do 12 let, da se nam pridružijo. Treningi bodo vsak ponedeljek od 18. do 19.30.«

Za konec naj dodamo še, da tri najboljše strelke prvenstva prihajajo iz ŽNK Livar. To so Viktorija Živkovič (20 zadetkov), Pamela Begič (18) in Alma Veljič (16).

Janez Vodenšek in Lojze Grčman

OB OSVOJENEM NASLOVU

Vse čestitke ekipi za osvojen državno prvenstvo – tako v dvorani kot v ligi U-12. To je zgodovinski uspeh, zato smo na dekleta ponosni. Žalostno pa je, da ni igralkam čestital nihče iz uprave NK Livar, čeprav bi si nogometašice to pozornost zaslužile. V enem letu so namreč postale dvakrat državne prvakine in lani najboljša ženska ekipa v občini.

Predsednik sveta staršev Janez Frankovič

VETERANSKA NOGOMETNA LIGA

NK LIVAR VETERANI V ZLATI SREDINI

Veterani NK Livar iz Ivančne Gorice tudi letos nastopajo v enotni veteranski ligi. Malo pred koncem (letos ne bo tekem končne, tako da veterane do konca čaka le še 5 tekem) zasedajo solidno 8. mesto. Igralci pravijo, da uvrstitev niti ni najvažnejša, bolj je pomembno gibanje in druženje. Pa da bi bilo čim manj poškodb.

Ekipa	Tekme	Zm.	Re.	Po	Gol razl.	Točke	
1 Kranj	18	17	1	0	77 : 8	52	0
2 Kočevje	17	15	1	1	62 : 11	46	0
3 Pravnik	16	9	3	4	63 : 32	30	0
4 Dobrova	17	9	2	6	38 : 38	29	0
5 Tabor	18	8	2	8	49 : 33	26	0
6 Ilirija	15	6	2	7	38 : 35	20	0
7 Slavija	16	6	2	8	34 : 54	20	-1
8 Livar	17	5	3	9	32 : 55	18	0
9 Kamnik	13	5	2	6	26 : 35	17	0
10 Agencija 19	18	4	3	11	39 : 49	15	0
11 Vrhnika	17	3	1	13	19 : 80	10	0
12 Šmartno	18	1	2	15	27 : 74	5	0

Simon Bregar

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU

V 1. LIGI JE GOSTO PRI VRHU, V 2. PA PRI DNU

Igralci ekipe Mizarstva Trunkelj Krka, ki so letos gotovo med prvimi favoriti lige, so z remijem na domačem terenu proti Višnji Gori zapravili možnost, da bi se na vrhu nekoliko oddaljili od drugih. Tako je pri vrhu precej pestro in na seznamu kandidatov za končno zmagovalce lahko najdemo kar 5 ekip. V drugi ligi sta ekipi »Kdo je naslednji« in »Mafijozi« očitno močnejši od drugih in bosta verjetno sami odločali o prvem mestu.

1. LIGA

mesto	ekipa	tekem	zmage	remi	porazi	goli	razlika	točke	premik
1.	MIZAR. TRUNKELJ KRKA	7	5	1	1	23 : 7	+16	16	=
2.	SNOP BAR	7	5	0	2	16 : 11	+5	15	↑ 1 mesto
3.	PICERIJA KEGELJČEK	7	4	1	2	14 : 7	+7	13	↑ 1 mesto
4.	SIGMA TEAM & MIX BAR	7	4	0	3	19 : 9	+10	12	↑ 1 mesto
5.	ŠD AMBRUS	7	4	0	3	18 : 17	+1	12	↓ 3 mesta
6.	OK. TOPLAR IN GR. STRNAD	7	2	0	5	12 : 25	-13	6	=
7.	VIŠNJA GORA	7	1	2	4	11 : 17	-6	5	=
8.	TEMENICA	7	1	0	6	12 : 32	-20	3	=

2. LIGA

mesto	ekipa	tekem	zmage	remi	porazi	goli	razlika	točke	premik
1.	KDO JE NASLEDNJI	7	6	1	0	25 : 9	+16	19	=
2.	MAFIJOZI	7	5	2	0	18 : 8	+10	17	=
3.	LIVAR	7	3	2	2	15 : 16	-1	11	=
4.	VIRIDIN HRAM	7	2	2	3	12 : 20	-8	8	=
5.	FC KRKA	7	2	0	5	19 : 14	+5	6	↑ 2 mesti
6.	KS DOB	7	2	1	4	9 : 17	-8	6	↑ 2 mesti
7.	NE KRKA	7	1	2	4	14 : 17	-3	5	↓ 1 mesto
8.	GLORIJA	7	1	2	4	10 : 21	-11	5	↓ 3 mesta

*Ekipi KS Dob je bila odvzeta 1 točka zaradi kršenja predpisov.

Simon Bregar

LIVARJU JE USPELO

Nogometaši Livarja so si po točkovno ne preveč uspešnem spomladanskem delu sezone vendarle uspeli zagotoviti obstanek v drugoligaški družbi. Vendar je njihova usoda visela na nitki prav do zadnje tekme s Krškimi, saj sta zaslodovca Dravograd (1 točka) in Svoboda (2 točki) Ivančanom že pošteno dihala za ovratnik. Cilj ekipe pred zadnjo tekmo je bil zato jasen: zmagati. Vendar pa Krško še zdaleč ni naivna ekipa, za povrh pa so Posavci Dolenjce letos že dvakrat premagali. Motivacija Ivančanov bi bila zato težko večja, kar se je pokazalo tudi na igrišču. Četa Zorana Matoviča, ki je nadomeščal reprezentančnega trenerja, je odigrala bojovito in obenem učinkovito tekmo. Mrežo Krškega je v 23. minuti načel Šinkovec, ki je dosegel izjemno lep zadetek z 18 metrov. Sredi drugega dela je rezultat povišal še eden izmed domačih asov – Kastelic. Tretjo žogo pa je za hrbet Goloba spravil Jašari. Gostom je uspelo okliti poraz v 90. minuti, ko je bilo že vse odločeno. Sezona je torej rešena, kakšni premiki se bodo zgodili pred naslednjo, pa bo jasno v naslednjih tednih.

Lojze Grčman

KONEC ODLIČNE SEZONE

S tekmo med ekipama Vzhoda in Zahoda je padel zastor na letošnjo rokometno sezono v 1. B DRL. Zmagala je ekipa Zahoda pod taktirko selektorja Romana Zarabca, za katerega je bila to že 17. zaporedna zmaga. Svoj kamenček v mozaik zmage pa je dodala tudi peterica SVIŠ-evih reprezentantov Vzhoda: Grm, Zidar, Novak, Burdian in Kogelnik. Prireditelj je lepo uspela, o njeni smiselnosti pa priča tudi podatek, da se je tekme udeležilo vseh 36 povabljenih igralcev.

Po tradiciji pa konca rokometne sezone v Ivančni Gorici ni brez piknika. Ta se je seveda zgodil tudi letos, zaradi naslova prvaka 1. B DRL pa je imel še posebej slavnostni pridih. Ekipa in vsi njeni spremljevalci so namreč dobili medalje (delo Zlatarstva Tadžina) za laskanje, vpravi je trener mlajših kategorij Roman Tratar predal uokvirjen SVIŠ-ev dres v spomin na drugi preboj med prvligaše. Dobrega razpoloženja ni skalilo niti za junijske dni neobičajno hladno vreme.

Toliko torej o preteklosti. Kaj pa jutrišnji dan? Navijače seveda predvsem zanima, kdo bo nosil majico SVIŠ-a v prihodnji sezoni. Z odgovorom na to vprašanje se že nekaj časa "zabava" športni direktor vijoličnih Gorazd Potočnik. Zaenkrat so potrjeni trije odhodi. V prihodnji sezoni se tako v Ivančni Gorici ne bodo več zogali Ojstršek, Flisar in Grm. Predvsem slednji je ogromno pomnil ekipi in ne bomo se preveč zmotili, če zapišemo, da je Boštjan eden izmed tistih igralcev, ki so najzaslužnejši za letošnje napredovanje. Celotno sezono je branil odlično, praktično brez slabih tekem, in velikokrat tudi z navidez nemogočimi obrambami reševal svojo ekipo. Odslej bo to počel v Ribnici. Poleg njega odhaja tudi drugi vratar Tomaž Ojstršek, ki ob fantastičnem Grmu ni dobil toliko minut, kot bi si jih sam želel. Tretji odhajajoči pa sliši na ime Iztok Flisar; pred časom si je našel novo službo, ta pa mu ne dovoljuje več redne udeležbe na treningih. Že laični pogled na omenjeni seznam pove, številke katerih igralcev vrta Gorazd Potočnik. Seveda zunanjih igralcev in vratarjev. Zaenkrat v tej smeri ni še nobenih konkretnih novic, razen ene. Že nekaj časa z ekipo SVIŠ-a zagnano trenira »izgubljeni sin« Sašo Vozel. Odlični srednji zunanji igralec je dobil pri članih priložnost še kot kadet, nato pa za tri sezone prekinil kariero. Očitno se mu je v zadnjem času spet zahotelo rokomet in tako se je pridružil starim prijateljem, s katerimi bo v naslednji sezoni zaigral v prvi ligi.

Lojze Grčman

TKD KLUB KANG PRAZNUJE, ZAKRAJŠEK 3. V EVROPI

Po dveh letih delovanja je svoj prvi vrhunec dosegel tudi taekwondo klub Kang iz Ivančne Gorice. Trener TKD kluba Kang Tomaž Zakrajšek je namreč konec maja na evropskem prvenstvu v Bonnu osvojil bronasto odličje v kategoriji do 84 kg, prvo medaljo za Slovenijo na velikih tekmovanjih po letu 1998. »Presrečen sem, to je uspeh celotnega slovenskega taekwondoja,« je po imenitnem uspehu strnil misli 27-letni Zakrajšek. Treba je poudariti, da gre za olimpijsko verzijo taekwondoja (WTF), kjer je konkurenca vsako leto močnejša in številčnejša, tekmovalci pa vse bolj pripravljeni. Devetčlanska slovenska odprava se je tako z EP vrnila z bronasto kolajno. »Če si je kdo zaslužil odličje, potem je to Tomaž. Tako dolgo, kot je zavzeto treniral on, je le malokdo. Resnično smo veseli zanj,« je povedal selektor slovenske reprezentance Vlado Krnetič. Priljubljeni »Dado« se je pred začetkom EP soočal z nemajhno težavo. V katego-

riji do 78 kg sta bila enakovredna Zakrajšek in mladi Aleksandar Miljevič, Krnetič pa je sprejel modro odločitev, ko je Zakrajška »premestil« v višjo kategorijo (do 84 kg), tako da sta na EP odpoštovala oba.

»Pred prvenstvom sem moral pridobiti nekaj kilogramov, da sem se lahko enakovredno boril z močnejšimi borci. Toda hkrati sva s trenerjem ocenila, da bom po drugi strani bržčas tudi hvojtnejši od njih,« razmišlja Zakrajšek, ki je svoje prvo kolajno na velikih tekmovanjih osvojil – simbolično – na tleh svoje prve domovine. Rodil se je namreč v Berlinu, kjer je živel vse do leta 2004. Tam je spoznal tudi taekwondo, to plemenito borilno veščino pa je vadil pod vod-

stvom velikega mojstra Jong-Kil Kanga vse od leta 1992. Prvak večmilijonskega Berlina je bil v letih 1995, 1996, 1999, 2001, 2002 in 2003. Od leta 2002 je štirikrat zapovrstjo osvojil tudi naslov slovenskega državnega prvaka, lani pa so ga razglasili tudi za najboljšega borca slovenskega DP. »Seveda mi ta uspeh veliko pomeni, toda moji cilji so usmerjeni v prihodnost. Želim si, da bi naš klub v Sloveniji,« napoveduje Zakrajšek, ki si bo že letos prizadeval za to, da bi uspešno opravil izpit za črni pas, 3. dan, pridobiti pa si želi tudi naziv uradnega vaditelja taekwondoja na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani.

KLUB ŽIVI CELO LETO

V taekwondo klubu Kang je živahno vse leto. Tako je letošnjo pomlad v Ivančni Gorici potekal že 2. Taekwondo seminar Slovenija 2006, ki se ga je udeležilo več kot 50 taekwondoistov iz vse Slovenije. Seminar je vodil Jong-Kil Kang (7. dan v taekwondoju, trikratni korejski prvak, nekdanji svetovni vojaški prvak ...), pri tem pa sta mu pomagala še dva mojstra iz Južne Koreje: mojster W. H. Yang (5. dan v taekwondoju), ki je demonstriral vadbo s t. i. fokuserji in pokazal številne borbene tehnike, in mojster S. M. Lee, ki je poskrbel za odlično prikaz samooobrambnih tehnik. V marcu so člani TKD kluba Kang že četrtič opravljali izpit za višji pas. Uspešnih je bilo 34 taekwondoistov, fantov in deklet, med katerimi jih je sedem že opravilo izpit za višji zeleni pas. Podobno bo konec junija.

»Čeprav nam gre kar dobro, pa je to šele začetek. S številnimi predstavitvami naše borilne veščine bomo nadaljevali tudi v prihodnje, saj želimo kot klub iz leta v leto rasti. Še naprej se bom stoddostno posvetil treniranju taekwondoja in skušal njegove pozitivne lastnosti pokazati tudi drugim. Za uspeh na svetovni ravni pa nas čaka še veliko poštenega dela,« je za konec ambiciozno napovedal trener TKD kluba Kang in slovenski reprezentant Tomaž Zakrajšek.

Pa še to: vpis v TKD klub Kang iz Ivančne Gorice je možen vse dni v letu, ne glede na starost posameznika. Podatke o klubu in druge zanimivosti lahko dobite tudi na svetovnem spletu: www.tkd-klub-kang.com.

Ivančna Gorica, junij 2006

Lepi in zdravi tudi poleti.

- Shušjevalni, anticelulitni tretmani
- Oxi tretman
- Čokoladni tretmani
- Nega obraza in telesa
- Masaža
- Masaža z vročimi kamni
- Pedikura
- Manikura
- Solarij
- Individualni trening
- Darilni boni
- Ambulantna fizioterapija
- Fizioterapija na domu

FizioFit center Mediko

Fizioterapija, kozmetika in pedikura

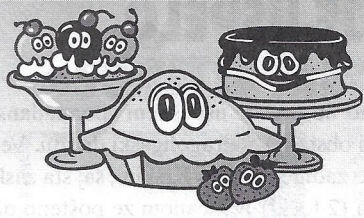
Dedni dol 33

1294 Višnja Gora

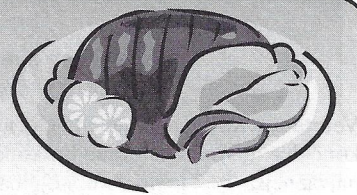
tel. 01 78 84631, 78 03 069

www.tico.si/mediko, mediko.ordinacija.net

mediko@siol.net

Gospodinjska stran

GORENJSKA KULINARIKA

Gorenjska, ki se razprostira vse od Škofjeloškega hribovja, okolice Kranja in Jezerskega do Bleda in Bohinja pa vse do znamenitega Triglava, nam ponuja nemalo možnosti, da preživimo svoj dopust na zdrav način. Sprehodi po naravi, planinarjenje, lov in ribolov, razni zimski športi in še kaj bi se našlo na Gorenjskem. Kadar omenjamo, kadar govorimo ne smemo pozabiti na število slovenskega jezika, ki krasijo ta del Slovenije. Ne smemo pozabiti tudi na dolgoletno tradicijo turizma, ki ga nosi Gorenjska. Turistične kmetije te pokrajine nas vedno znova navdušujejo s svojo prijaznostjo, prijetnim bivanjem in slastno domačo hrano.

Planšarstvo in lov...

Gorenjska, najbolj alpska slovenska pokrajina, je zelo povezana z visoko razvitim planšarstvom. Osnovna kultura je bila ovčjereja, zato sta tu nekoč prevladovala v hrani mleko in sir. Na jedilniku so razne ovčje jedi kot so; krvavško pečeno jagnjevo stegno, pečene ovčje prsi z mladim stročjim fižolom, ovčja ledvična pečenka, pečen ovčji hrbet s krompirjem in korenčkom. Na gorskih kmetijah po Gorenjskem pripravljajo okusno kostrunovo meso z ješprenjem, fižolom in korenjem.

V prehrani Gorenjcev je tudi veliko divjačine, saj je pomenil poleg planšarstva drugi vir preživetja. Še posebej na lov na kozorog in ki ji je pa v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja s tem območju še okoli 13 000, zdaj pa so ogrožena živalska vrsta. Jedi, ki jih pripravljajo iz divjačine so; pečeno srnino stegno, srnin hrbet, posebnost pa je obara iz vidrinega mesa in pečen kljunač, nadevano gamsje stegno, gamsji golaž ...

Gamsa so posebno častili v starih časih, ko so gospoda dobili najboljši del mesa, revnejši pa so iz slabših kosov mesa in kosti kuhali razne juhe. Od takrat je med ljudmi znana »kozovova župa«, ki velja za posebno poslastico. V starih časih so jo dajali bolnikom in porodnicam.

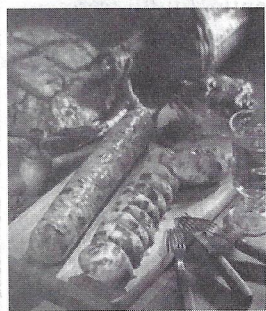
NADEVANA SRNJA REBRA S PEČENIM KROMPIRJEM V FOLIJI

Sestavine: dvojna srnja rebra brez kosti, 2 žlici ostre gorčice, 8 rezin kraške pancete, 6 jajc, svežo baziliko in sesekljano šalotko, drobnjak, poper, 12 krompirjev, sol, 10 dag masla, 100 ml kisle smetane

Rebra po polovici prerežemo, da dobimo velik kos mesa. Meso dobro potolčemo, solimo, namažemo z gorčico, obložimo s tanko narezano panceto, potresemo z listi bazilike, z drobnjakom in sesekljano šalotko. Vse skupaj premažemo s kislom smetano in popoprano. Naredimo zvitek v obliki rolade. Alu folijo premažemo z olivnim oljem in nanjo postavimo meso. Trdno ga povijemo in povežemo ter postavimo v vročo pečico. Po potrebi ga med pečenjem večkrat polijemo z juho. Zraven dodamo na koščke narezan krompir, ki smo ga ovili v slanino in ga zavili v alu folijo. Pečemo ga poleg mesa eno uro in pol. Po pečenju folijo pazljivo odstranimo in narežemo meso.

Na Gorenjskem so prevladovali bolj revne juhe, **prežganka, krompirjeva in goveja juha**. Najbolj so cenili govejo juho z rumenimi, mastnimi "cinki" in plavajočim mozzgom. Priljubljeni so bili vranični ali možganovi moki. Posebnost sta bili kostrunova juha z repo in ocvirkova juha. V predelih s planšarijami so bile znane tudi juhe sirnice. V teh predelih Slovenije so kuhali tudi šare. V njih so kuhali slabše dele suhega mesa, zlasti drobnice, ter razne vrste "prašičje zelenjave", največkrat rumeno kolerabo, repo, rumeno ali rdeče korenje in krompir. Šaram so podobne jote, ki so nastale iz močnikov. Kmetje so v močnike zakuhavali razne zelenjave ter sadje, predvsem pa kisllo zelje in repo, včasih so dodajali suho svinjino.

Koline na gorenjskem

V času kolin so na spodnjem Gorenjskem zaseko zmleli iz sveže slanine, na zgornjem Gorenjskem pa iz prekajene. "Stranski produkt" kolin je bila tudi žolca. Znamenite kranjske klobase pa so slovele zunaj meja naše domovine, dokler jih ni živilska industrija "pokvarila" z manjvrednimi sestavinami. Kmetje so si izdelovali tudi salame in jih s klobasami, rebri in drugim mesom sušili v dimniku. Zelo znana je tudi gorenjska prata, ki jo pripravljajo iz mesa svinjske glave, narezanega kruha, z jajci in začimbami ter spečeno v svinjski mrežici. Svinjskemu želodcu, napolnjenemu s svinjino, kašo in začimbami, pa pravijo šumbelj. Znae so tudi gorenjske krvavice.

KRANJSKE KLOBASE

Kranjska klobasa je slovenska narodna mesna jed. Če želimo, da bo pravilno izdelana, se moramo držati sledečega recepta.

Kranjska klobasa mora vsebovati vsaj 68 % svinjskega mesa, vsaj 12 % govedine in največ 20 % slanine. Dovoljeni dodatki so do 5 % vode, nitrinna sol, česen in poper. Druge sestavine niso dovoljene. Meso mora biti rezano na koščke 10 do 13 mm, slanina pa 8 do 10 mm. Nadev se polni v tanka prašičja čreva premera 32 do 36 mm. Oblikujejo se v pare dolžine 12 do 16 cm (teža para je 180 do 220 g). Pari se zašpilijo z leseno špilo. Klobasa se vroče dimi in toplotno obdela na temperaturi do 70°C.

POTOČNA POSTRV

Posebno slastne so postrvi iz planinskih rek, najbolj prefinjene so prav gotovo avtohtone potočne postrvi, med katerimi ima zlatovščica svojstven okus. Na vsakem koncu Slovenije pripravljajo postrvi na svoj način, na Gorenjskem jo pripravijo z ajdovo moko in polito s kislom smetano. Zelo okusna je tudi postrv pripravljena po bohinjsko.

POSTRV PO BOHINJSKO

Sestavine: 2 kg postrvi, 1 dl olja, 5 dag ostre moke, 2 jajca, 7 dag bohinjskega sira, 5 dag drobtin, sol, peteršilj

Postrv očistimo in posolimo. V stepena jajca vmešamo sesekljan peteršilj, v drugo posodo pripravimo drobtine z naribanim sirom. Nato postrv povaljamo v moki, jajčni mešanici in nazadnje v drobtinah s sirom. Ocvrto postrv postrežemo s kuhanim krompirjem ali z raznimi omakami.

Kaše

Za prehrano Gorenjcev je značilna prosena, pa tudi ajdova kaša. V nobene predelu Slovenije niso znali iz kaše pripraviti toliko različnih samosvojih jedi kot ravno na Gorenjskem. Najbolj priljubljena je pečena kaša. Pripravljajo tudi celo vrsto pogač, kolačev in potic. Pečejo figovo potico z rožiči, medeno potico, potico iz bučnic in špehovko. Posebnost so tudi gorenjski kuhani štruklji; ajdovi, ajdovi s skuto, s češpljevim, mesnim, ocvirkovim ali borovničevim nadevom.

PEČENA KAŠA

1 l mleka, 50 dag prosene kaše, 4 jajca, 2 dl sladke smetane, 6 žlic masla, suhe slive, sladkor

Oprano kašo zakuhamo v vroče mleko. Osolimo in dodamo pol maslo in smetano. Kaša mora počasi vreti pol ure. Ko se napne in je še na pol kuhana, jo odstavimo in pustimo, da se ohladi. Pripravimo zmes iz rumenjakov in preostalega masla. Dodamo beljakov sneg, ter narahlo pri-mešamo k ohlajeni kaši. Z maslom namažemo pekač, vanj zlijemo kašo ter jo pečemo, dokler ne zarumeni. Ponudimo jo skupaj s suhimi slivami in posuto s sladkorjem.

AJDOVI KUHANI ŠTRUKLJI S SIROM

Testo: 1 liter ajdove moke poparimo s 1/2 litra vrelega kropa in dobro zmešamo.

Nadev: 1/4 l smetane, krožnik zdrobljenega sira, 2 jajci, ščepec soli, 3-4 žlice drobtin.

Testo razvaljamo za nožev rob debelo. Premažemo z nadevom, zavijemo v prtič, povežemo in kuhamo v slanem kropu 1/2 - 3/4 ure.

Narodna noša

Ljudska noša so oblačila predvsem kmečkega prebivalstva v predindustrijski dobi. Praznična in vsakdanja noša sta se razlikovali v materialih, barvah in dodatkih, v kroju pa le toliko, kolikor so bila predvsem prazna oblačila podrejena modnim smernicam. V tistem času so ta oblačila pomenila edino učinkovito sredstvo za zunanje poudarjanje položaja, ki ga je posameznik imel ali želel imeti v družbi. Sredi 19. stoletja je v oblačenju zaradi novih družbenih razmer in tehničnega razvoja prišlo do velikih sprememb.

Izraz narodna noša danes označuje kmečko praznično obleko, kakršno je proti koncu 19. stoletja začel nositi del narodno zavednega slovenskega meščanskega prebivalstva

ob slovesnih priložnostih. Obleka je na Slovenskem izražala pripadnost domačemu kulturnemu izročilu in s tem tudi slovenstvu. Po 2. svetovni vojni pa narodno nošo nosijo predvsem na različnih prireditvah.

Gorenjska različica prazne ljudske noše se je uveljavila kot narodna noša, zato je to prav gotovo največkrat uporabljena noša - nosijo jo tako člani različnih narodnozabavnih ansamblov, godb na pihala, pa tudi pri turističnih spominkih je največ lutk oblečenih prav v gorenjsko nošo.

Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

*Je čas, ki da, je čas, ki vzame.
Pravijo, da je čas, ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

(S. Makarovič)

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, tašča, babica in prababica

VALENTINA DOLINAR

s Peščenika 2 pri Višnji Gori

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za svete maše in v dober namen. Hvala tudi vsem za tolažilne besede in izraze sožalja.

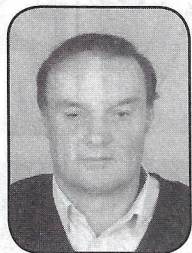
Zahvaljujemo se osebju ZD Ivančna Gorica, še posebej dr. Janezu Zupančiču, ki je dolga leta skrbel za njeno zdravje.

Hvala g. župniku Boštjanu Modicu za obiske na domu in za lepo opravljeno pogrebno

slovesnost. Zahvaljujemo se pevcem, g. Miklavčiču in družini Perpar.

Hvala vsem, ki ste jo spoštovali in jo imeli radi.

Žaljuči vsi njeni

ZAHVALA

Po 56 letih življenja je odšel od nas

TONE FEMEC

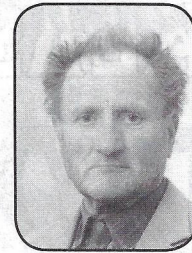
s Poljan nad Stično 1

Iskrena hvala vsem, ki ste se prišli posloviti od njega, mu prinesli cvetje in sveče ter darovali v dober namen. Zahvaljujemo se Perparjevim za organizacijo pogreba, govornikoma g. Alojzu Janežiču ter g. Pavlu Grozniku, vsem članom Društva prijateljev konj Višnja Gora za organizacijo poslovitve s konji in Konjerejskemu društvu Radohova vas za spremstvo pri pogrebu.

Hvala patru Maksimilijanu za opravljeni obred ter članom cerkvenega pevskega zbora za petje v cerkvi in na pokopališču.

Za večletno zdravljenje in skrb se zahvaljujemo dr. Meti Čampa, iskreno se zahvaljujemo tudi družini Janežič za požrtvovalnost in sosedsko pomoč, pa tudi vsem, ki ste mu kakorkoli stali ob strani.

Vsi njegovi

*Teman oblak izza gore
privlekel se je nad polje,
nad poljem v sredi je obstal,
nebo je čez in čez obdal.
Kdo z menoj spregovori
besedico prijazno ...*

ZAHVALA

ob smrti

JOŽETA GLAVIČA

z Velike Dobrave 1 pri Višnji Gori
(18. 2. 1931–24. 5. 2006)

Skromno, kot je odraščal, živel in vzgajal svojo družino, se je tudi poslovil od tega sveta naš dragi mož in oče. Zapustil nam je ljubezen do naših družin, naše domačije ter ljubljene vasice.

Iz srca se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nas razumeli, nam ne-sebično pomagali, izrekli sožalje, podarili cvetje in nam dali prijazno besedo v dnevih razmišljanja in bridkega slovesa.

Hvala našemu župniku Boštjanu Modicu, pevcem iz Višnje Gore in iz Šentvida pri Stični, g. Pavletu Grozniku za tako lep in čuteč govor in vsem, ki ste darovali za svete maše.

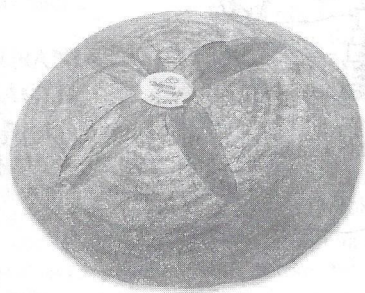
Hvala za tako številno spremstvo ob slovesu od našega očeta.

Vsi njegovi

ZGODBE IZ PEKARNE

BOLJE PET MINUT PREJ, KOT DESET MINUT POZNEJE

»KAJ JE KOMISIONAR? KAKŠEN JE NJEGOV DELAVNIK? KAJ SPLOH POČNE V PEKARNI...« SO VPRAŠANJA, NA KATERA NAM BO POSKUŠAL ODGOVORITI JOŽE TOMAŽIN. V PEKARNI GROSUPLJE NAMREČ DELA PRAV NA TEM DELOVNEM MESTU. POLEG ČUTA ZA ORGANIZACIJO PA IMA JOŽE ŠE EN DAR – JE NAMREČ ODLIČEN PRIPOVEDOVALEC. RADI SMO MU PRISLUHNILI.

Taborc-najljubši Jožetov sopotnik v ranih jutranjih urah.

P etnajstletne izkušnje si je v grosupeljski pekarni pridobival tako pri pripravi kruha kot tudi pri sami peki in pri prevozu. Danes pa dela kot komisionar in skrbi za odpošiljanje izdelkov. Vsaka beseda ima svoje mesto, zato jih Jože izbira počasi in preudarno. »Tudi delo s kruhom zahteva poseben odnos. Je čast. Poglejte, marsikje so tudi danes ljudje še vedno kruha lačni. Mi pa imamo dnevno na razpolago ogromno najrazličnejših vrst. Zato ga je treba spoštovati. Že naše babice so rekle: 'Drobtinice poberi',« pove Jože z glasom, polnim spoštovanja. Njegov delavnik poteka od 22. do 5. ure zjutraj. Najprej pripravi dobavnice, sledi polnjenje vozičkov in košar s kruhom in pecivom. Vmes prihajajo vozniki kamionov, ki izdelke naložijo in odpeljejo. Pri tem delu je pomembna organizacija. »Vendar to človeku pride v kri,« skromno zatrdi. Jože je dober poznavalec navad kupcev. »V mestu gre bolje polnozrnatih kruh in kruh s semeni. Na vasi pa se bolje prodaja beli in črni. Mi, zaposleni v Pekarni Grosuplje, smo podaljšana roka kupca. Eden brez drugega ne moremo,« zveni njegova simpatična in modra ugotovitev. Jože je tisti, od katerega je odvisno, da so kamioni pravočasno in pravilno naloženi. »Vse ob svojem času. Bolje pet minut prej, kot deset minut pozne-

Jože Tomažin je prepričan, da je pri delu odločilnega pomena dobra organizacija, saj vsaka stvar zahteva svoj čas.

je,« sta reka, ki ga spremljata tako na delu kot tudi v zasebnem življenju.

»Najlepše je zjutraj, ko se peljem domov. Takrat v avtu diši po toplém, svežem kruhu. Ponavadi je na sedežu poleg mene še topli Taborc. Spomladi pa je najbolj »lušten«, ko greš zjutraj domov in se prebujajo ptice. Takrat občutiš svežino novega dne in obenem veš, da si svoje delo dobro opravil. To je posebno doživetje,« je slikovit Jože.

Njegova družina se prilagaja njegovemu delavniku. Zgodaj zjutraj pri Jožetu namreč napoči čas še za prijeten družinski klepet.

Pekarna Grosuplje

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

Siva stran

NABOŽNA ZNAMENJA

MIHELNOVA KAPELICA NA STUDENCU

Zunanost kapelice, pogled s severne strani

zaradi viharnega morja v slabem spominu. Za srečno vrnitev domov se je zaobljubil, da bo dal Materi božji v čast sezidati kapelico.

Po srečni vrnitvi je najprej kupil Sadarjevo domačijo na Studencu, čez nekaj let pa je izpolnil dano zaobljubo. Po dogovoru s sosedom je kapelico zgradil ob poti v vas, na Lavševem svetu, zato ji nekateri pravijo tudi Lavševa kapelica. Zidal jo je Alojzij Brčan, Birtov Lojz z Glogovice, ob pomoči še nekaterih drugih zidarjev in težakov. Ko so bila gradbena dela končana, je Mihael Maver v hram postavil Marijin kipec, ki ga je bil menda kupil na sejmski dan v Stični od nekega podobarja.

Po drugi svetovni vojni je bila kapelica namerno opustošena. Pozneje so jo verni vaščani obnovili, vendar je zunanost spet načel zob časa in je potrebna obnova. Danes je nabožni hram v vaški oskrbi; največ se z njim trudi Ivanka Pevec, Lavševa s Studenca.

Notranost Mihelne kapelice v sedanjem času

Pod vznožjem studenskega griča v Ivančni Gorici stoji znamenje, pri domačinih znano kot Mihelnova kapelica. Ime je dobila po Mihaelu Mavru, Mihelnu, ki jo je dal postaviti med obema svetovnima vojnoma, to je okoli leta 1930. Mihael je dolga leta delal v Ameriki. Ko si je prislužil nekaj denarja, se je začel pripravljati na vrnitev. Vračanje ga je skrbelo, ker je imel prvo potovanje čez Veliko lužo

SKRIVNOSTNO KRATIČJE

Kratice PČVPP so začetnice nekaterih imen. V pomoč za lažjo rešitev naj vam bo podatek, da se imena nanašajo na rastlinske organe, ki se pojavijo predvsem spomladi. Poglejte malo naokoli, pobrsajte po šolskem znanju iz rastlinstva in se bo utrnila prava misel. Rešitev napišite na črto pod tekstom. V prihodnji številki bo ob novem kratičju zapisana tudi rešitev tokratne črkovne skrivalnice.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

⇒ ČE PA STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše
- za vpis etažne lastnine

Najdete nas

na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Današnja etnološka uganka je malo težja, to je treba priznati. Težavnost je povečana zaradi izdelka, ki ni preveč pogost v naših krajih. Njegove inačice so sicer pred desetletji in stoletji pri nas veliko uporabljali, posoda na pričujoči podobi pa je služila za posebne namene. Pozorni bodite predvsem na jermen, ki je pritrjen vzdolž posode. Potrudite se in sporočite, kaj bi to bilo. Lahko tudi ugibate. Predmet je iz etnološke zbirke Matilde Piškur s Krke.

Bodite lepo pozdravljeni vsi sodelavci narodopisnega kotička.

L S

BESEDA O BESEDI

Ko smo zadnjič primerjali množino besed, ki pomenijo dobra in zla dejanja, smo presenečeni ugotovili, da odločno prevladujejo izrazi za slabo. Statistično bi rekli, da so v razmerju 3 : 20. Da je res nekaj na tem, potrjujejo tudi dokazi z duhovnega področja, iz bajeslovja.

Vzeli bomo primere nevidnih ali utelešenih duhov, nastalih v človeški domišljiji v različnih dobah.

Oglejmo si najprej nekaj dobrih duhov. Iz starejšega naravoverja poznamo vile rojenice, vile sojenice in palčke, v krščanstvu pa so znani angeli varuhi, angeli božji sli (oznanjevalci) in angeli vojščaki pod poveljstvom nadangelov. Za angele se je med preprostim ljudstvom uveljavil še izraz božji krilatci. Vendar moramo vse to jemati z veliko rezervo, kajti med dobrotniki so tudi hudobe, na primer: hudobne vile, zli angeli, med dobrimi možicljji pa hudobni škrtarje. Nekateri angeli so bili tako hudobni, da jih je Bog poslal celo v pekel.

Tarogáti, rezbarsko delo mojstra Antona Draba

Če me spomin ne vara, smo s tem že povsem izčrpali repertoar dobrih duhov in se lotimo velike rešte izrazov za zla bitja. Med njimi nosi zastavo pristani slovenski hudič s številnimi variacijami, na primer: vrag, hudiman, hudobec, hudoba, zlodej, zlobec, karkelj, krapelj in sarkan. Z upoštevanjem posebnih znamenj so nastala še naslednja imena: takosmati, tarogati, taparkljasti, tagoreči, tazeleni, tačni in tažlehtni. Zanimivo je, da je po kraju, na katerem je hudič stalno prijavljen, nastalo le eno ime, to je peklenšček.

Pozoren preučevalec bo hitro opazil posebnost, ki se moškemu rodu ne more šteti v čast: vsa imena za

prebivalce pekla, z izjemo hudobe, so moškega spola. Da bi vsaj malo omilili to neslavno razmerje, moramo vsekakor omeniti večje in čarovnice, ki na splošno niso na dobrem glasu. Tudi izraza hudičevka in zcludjeva baba se včasih slišita. Če vse natanko preudarimo in upoštevamo omenjene pripombe, pridemo zelo blizu razmerju 3 : 20, ki smo ga ob podobni primerjavi že naračunali.

FOTOREBUS

Zadnji rebus smo zastavili s pomočjo dveh fotografij: prva je kazala ovce, druga pa hlev. Pri zbranem pregledu in preudarku se je gotovo marsikomu posvetilo, da je s podobama v smiselni povezavi znan slovenski pregovor: »Tudi v majhen hlev gre veliko pohlevnih ovčic!«

Zanimivo bi bilo vedeti, če je kdo od reševalcev našel poleg te še kakšno drugo rešitev.

Današnji rebus je zastavljen z eno samo fotografijo, ki naj bi utrnila misel o znanem domačem pregovoru. Zapišite ga na črto pod tekstom. Veliko uspeha vam želim!

L S

"SEVERNA" STRAN

* ZA DOBRO VOLJO *

KAKO JE TONE POSKUSIL SVETEGA KRIŠTOFA POSNEMATI

Blizu Tonetovega doma čez Krko ni bilo mostu; treba je bilo daleč proč, če si hotel na drugo stran. Za krajšo pot sta bili dve možnosti: čoln ali peš preko lehnjakovih plitvin. Tone je največ uporabljal hojo; za vsako stopinjo je poznal grbino, da ni zašel pregloboko v vodo.

»Kot sveti Krištof,« si je dejal, ko je z debelo gorjačo prečkal deročo reko. O Krištofu je bral v knjigi. Bil je to najprej grešnik, a se je spreobrnil in za pokoro štiporamo nosil popotnike čez vodo. S tem se je odkupil za vse grehe in bil nazadnje celo proglašen za svetnika. »Kaj če bi tudi jaz poskusil?« je dejal Tone, ki sicer ni bil velik grešnik. Za tistih nekaj malenkosti, ki jih je bil storil, se je sproti spovedal in se pokesal ob Očenašu in Zdravamariji. »Torej nisem daleč od svetništva,« si je mislil.

Na prvo priložnost ni dolgo čakal. Nekega dne je opazil moža, tavačoega po nasprotnem bregu. »Kaj iščete?« mu je zaklical. »Čez vodo bi rad, a nobenega mostu ni,« je dejal neznanec. Ker je bilo prišleka še enkrat več kot bodočega Krištofa, štiparama ni prišla v poštev, zato se je Tone odločil za čoln. »Počakajte, pridem s čolnom,« se je zadržal čez Krko. Ko sta krenila, je potnik ne-

prestano tarnal: »Ne v pregloboko vodo!« Tone mu je ustregel in zapeljal na plitvine. Toda glej ga, zlomka: čoln je nasedel in se nevarno nagnil. »Nazaj, kjer si me pobral!« je kričal sopotnik. Tone je z muko splovil nasedlo plovilo in odložil potnika, a ni upupal: »Počakajte, grem po škornje za vas.« Odrinil je in se vrnil s primerno velikimi škornji.

Potem sta šla po plitvini: Tone najprej z drogom, neznanec pa boječ z njim. Na drugi strani je popotnik sezul škornje, jih vrgel pred Toneta in jezen dejal: »Hudič, preluknjane škornje si mi dal, vse mokre noge imam!« In je odšel, brez zahvale in pozdrava.

Tako se je končalo Tonetovo krištofovstvo; še za blaženega ga je bilo premalo, kaj šele za svetništvo.

MALOVRHOVSKA TIČNICA

Kdor je kolikor toliko pazljivo prebral nekaj zadnjih poglavij našega zgodovinskega podlistka, zdaj že vé, kaj so tičnice. To so oble, ne previsoke vzpetine, na katerih so naši predniki iz davnine opravljali pomemben del svojega duhovnega življenja. Mnoga znamenja kažejo, da so na teh krajih na pripravljene oltarje pokladali darove svetim (šajnatim) ticam. Te so potem čim prej odnesle duše umrlih svojcev na Rejtijò, to se pravi na »oni svet«. To se je dogajalo v času naravoverja, v železni dobi, torej v času gradiščarjev. Dogajanje je primerljivo z obredom v krščanskem svetu; tam so spremljevalci duš pokojnikov krilatli angeli, materialne darove pa so nadomestila plačila za maše zadušnice.

Ker se tičnice pojavljajo skoraj vedno v povezavi s prazgodovinskimi gradišči in drugimi sledove iz starega veka, so dokaj zanesljiv pripomoček za razvozlanje skrivnosti iz teh davnih časov.

Na ozemlju naše občine smo doslej opisali dve tičnici: najpomembnejšo, imenovano tudi Tična, ki leži vzhodno od starodavnih selišč Stična, Šentvida, Vira in Gradišča, in manjšo, tisto nad Bukovico, ki je nekoč po vsej verjetnosti pokri-

vala duhovne potrebe prebivalcev celotne teme-niške doline.

Tretja tičnica, ki bi lahko bila tudi nekakšna podružnica šentviške Tične, leži južno od tod, blizu Malih Vrhov, torej na muljavskem koncu. Tudi ta po legi, obliki in višini povsem ustreza doslej znanim tičnicam na Slovenskem. Okolica je v prazgodovinskem smislu še premalo raziskana, da bi lahko kaj več povedali o njeni vlogi v davni. Upoštevač dognanje, da se tičnice pojavljajo v bližini gradišč, smemo tudi ondi v širši okolici s precejšnjo verjetnostjo pričakovati sledi prazgodovinske fortifikacije. Morda so to Roje, na katerih je v srednjem veku nastal grad. V tistem času so namreč na območju gradišč pogosto postavili gradove. K temu sta strateške načrtovalce silila ugodna obrambna lega in kamenje iz suhega gradiškega zidu. Tudi vodni pojavi v širši okolici govorijo v prid tej domnevi. Oronim Roje, ki se prav tako kot tičnice pogosto pojavlja na našem območju in je hudo neraziskan zgodovinski pojav, zasluži posebno raziskovalčevo pozornost.

PODLISTEK

NAŠI KRAJI

V PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER

Malovrhovska Tičnica z južne strani. Zanje je vedelo le še nekaj starejših okoličanov. To pomeni, da smo jo zadnji trenutek rešili pred pozabo.

XCIV. REKORD:

NAGLO POVEČAN KOZJI ROD

Današnji rekord me nekoliko spominja na pravljico o volku in sedmih kozličkih – kajpak z nekaj popravki in dopolnitvami.

Najprej: kozličkov ni sedem, ampak štirje, in drugič: volk ni volk, temveč naš bralec Bojan Novak z Grintovca pri Zagradcu, najnovejši nosilec Klasjevega rekorda. Njegova koza Mika je namreč v začetku aprila spravila na svet dve kozici in dva kozlička – štiri mladiče torej, to pa je v kozjem svetu prava redkost, zato smo rejcu brez premisleka priznali rekord in mu čestitali za dosežek. Eden izmed mladičkov – ti še nimajo imen – je prišel na svet bolj slaboten, a si je z gospodarjevo pomočjo pri prehranjevanju kmalu opomogel.

Pred nepolnim desetletjem smo že imeli rekord te vrste. To je bilo pri Samčevih v Malih Lesah, kjer so bili tudi štirje kozji mladički, vendar je eden izmed njih "prišel preč" že pred fotografskim ovekovečenjem.

Postavna koza mati z ovohavanjem pod repom stalno kontrolira število svojih otrok Zanje ima spodaj bogato založen bife, v katerem mladiči vedno dobijo slastnega mleka. Težava je v tem, da ima njena obsežna »barigla« le dva ventila, usta pa so štiri. Zategadelj se pod njenim trebuhom večkrat vname hud boj za mlečni posladek.

L S

TRIJE FANTJE IN ENA PUNCA

Ondan sem v zaselku blizu Muljave opazil nekaj nenavadnega. Sredi zelenja in rožic se je po vrtu ponosno sprehajala ena sama lutka, vsa v deviško belih oblačilih, kakor vila. Mislil sem, da bodo izza hleva pristopale tudi njene družice, a se to ni zgodilo. Očitno so pri hiši imeli eno samo kokoško.

To še ne bi bilo nič posebnega, če ne bi v bližini kurje neveste opazil kar tri peteline, vse tri s čudovitim perjem in rožami. Pričakoval sem, da se bodo vsak hip pognali za belo devo in se zanje zravali, da bi perje na gosto frčalo po zraku. Toda ne; le samovšečno so razkazovali svojo moško lepoto in ohranjali mirno kri in dostojanstvo. Kdo bi vedel, kaj se je tedaj dogajalo v njihovih okrašenih kurjih glavah. Morda so takole preudarjali: »Za tistih nekaj sekund radosti, ki bi si jih lahko privoščil zmagovalec, se ne splača pripraviti tega čudovitega perja in potem hoditi naokoli oskuben in s počrnelo rožo na glavi.«

Kaj hočemo, tudi petelini niso več to, kar so bili včasih.

L S

